

สัญญาเลขที่ RDG53E0006

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์
ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

โดย

ชาญวิทย์ ทองนาค และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

กันยายน 2554

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น
เลขที่รับ TRF/10.....0386/55
วันที่รับ 23 APR 2012

สัญญาเลขที่ RDG53E0006

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์
ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

โดย

ชาญวิทย์ ทองนาค และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

กันยายน 2554

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน
อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

โดย

1. นายชาญวิทย์ ทองนาค	หัวหน้าโครงการ
2. นางวงเดือน พรหมจรรย์	ผู้ประสานงาน
3. นางจิตต์มณี โพธิ์จันทร์	ผู้ช่วยผู้ประสานงาน
4. นางสาวสุพรรณษา จิตรธร	เลขานุการ
5. นายแสง คุ่มคง	วิชาการ
6. นางจันทร์สุดา ดวงอุทา	วิชาการ
7. นายคม โพธิ์จันทร์	นักวิจัย
8. นายนคร ไพศาลธรรม	นักวิจัย
9. นางอุบลรัตน์ ไพศาลธรรม	นักวิจัย
10. นายชัยณรงค์ งามชัยภูมิ	นักวิจัย
11. นายพลสุ พรหมจรรย์	นักวิจัย
12. นางพนนี ศรีตระกูล	นักวิจัย
13. นายจันทน์ เทียนชัย	นักวิจัย
14. นางมยุเรศ เทพจันทร์	นักวิจัย
15. นายสุรัตน์ งามเกลี้ยง	นักวิจัย
16. นายธวัช ภูมิคอนสาร	นักวิจัย

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง"ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ" ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจอย่างยิ่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ทุกคน

ทั้งนี้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นแรงสนับสนุนที่มีพลังยิ่งทั้งทางด้านงบประมาณและบุคลากรที่ทรงคุณค่า

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกระเหี่ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร และข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนบ้านกุดกระเหี่ ทุกท่านที่เอื้ออาทร ให้คำแนะนำ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจอย่างยิ่งต่อคณะนักวิจัยของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์

ขอขอบคุณอาจารย์ทันตแพทย์หญิงชุติมา (ฟ้ารัก) ทิพยธรรม จากสถานีโทรทัศน์เพื่อมวลมนุษยชาติ (For Mankind Television) อาจารย์สายชล สิงห์สุวรรณ ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง จังหวัดขอนแก่น อาจารย์กรทอง รัตนจันทร์ ผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็นคณะวิทยากรที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณจุลทัศน์ อุปัทมาย์ คุณฉัตรชัย โรจน์เรืองโร ผู้ประสานงานและผู้ช่วยผู้ประสานงาน ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ คุณสุนันทา (โสภานะโรจน์) โรจน์เรืองโร อดีตคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดชัยภูมิ สาขานักสังคมสงเคราะห์ภาคเอกชน ปี 2548-2553 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการและการจัดการทั่วไป ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ ที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้คณะนักวิจัยต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคทั้งหมด จนเกิดมีวันแห่งความสำเร็จและความฝันในอนาคตที่จะต่อยอดงานวิจัยชิ้นนี้ให้เป็นเนืองนาบุญของชุมชนรอบข้างที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ได้รับใช้งานด้านวิชาการ

ขอขอบพระคุณท่านไสว สาริบท ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 คณะศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

คณะนักวิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาอันดีจากทุกท่านที่ได้กล่าวนามมา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ หากมีบุญกุศลที่เกิดจากการทำวิจัยในครั้งนี้ คณะนักวิจัยขออุทิศส่วนกุศลทั้งหมดให้แก่เจ้ากรรมนายเวรด้วยเทอญ

ชาญวิทย์ ทองนาคและคณะ

กันยายน 2554

บทคัดย่อ

โครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” โดย นายชาญวิทย์ ทองนาค เป็นหัวหน้าโครงการ มีพื้นที่ดำเนินการคือบ้านกุดโง้ง ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ มีกลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 96 คน จากการสะท้อนปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียน ตามโครงการการปรับพื้นฐานอ่านคล่อง เขียนคล่อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ร้อยละ 30 และมีนักเรียนที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ร้อยละ 20 ในช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนส่งผลต่อ เรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงต่อการเรียนรู้ในสาระอื่น ๆ จนทำให้นักเรียนไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และไม่มี ความสุขในการเรียน โดยมีคำถามวิจัยว่า กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และเรียนรู้อย่างมีความสุขได้อย่างไร ซึ่งมี วัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัย เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบัน 3) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โดยการมี ส่วนร่วมของชุมชน ระยะเวลาในการดำเนินงานเป็นเวลาทั้งหมด 14 เดือน ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2554 รูปแบบในการศึกษาเรียนรู้มีการเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง เด็ก นักเรียน ครู เน้นการสัมภาษณ์รายเดี่ยว รายการกลุ่ม โดยมีการสอบถาม การจัดเวทีประชุมระดมความคิด การสังเกต การให้ทดสอบการอ่าน การศึกษาดูงาน การอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในแง่ของการ ปฏิบัติการใช้กระบวนการอบรมการเลี้ยงดูและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ให้กับผู้ปกครอง การอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กตามวัย มีการทำน้านมข้าวกล้องงอกให้เด็กดื่ม การให้ผู้ปกครองได้อ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟังเป็นประจำ และการปรับเปลี่ยนอารมณ์ของครู ผลการศึกษาทำให้เด็กอ่านหนังสือได้ดีขึ้นอย่างมาก พฤติกรรมเดิมที่ไม่เข้าห้องเรียน สุกปรุหรีก็เปลี่ยน ได้ เด็กมีความสุขมากขึ้นในการเรียน มีจุดมุ่งหมายในการเรียน ว่าเร็งแจ่มใส ผู้ปกครองรักและดูแลเอา ใจใส่เด็กมากขึ้น

ผลของการทดลองทำให้ทราบว่าเด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ ได้ แตกต่างจากเมื่อก่อนที่แม้แต่หาประเด็นยังไม่เจอ เข้ากลุ่มกันด้วยหนังสือนิทาน ผลัดกันฟังและผลัด กันเล่า ค่อยกันเรื่องนิทาน ด้านจิตใจ เด็กเชื่อฟังมากขึ้น มีอารมณ์ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมายมากขึ้น สนใจการเรียนมากขึ้น เด็กรู้จักมุ่งหมายในการเรียน เลิกบ่หรีได้ ไม่หนีเรียน ด้าน ผู้ปกครองใส่ใจลูกมากขึ้น มารับมาส่งถามหาการบ้าน ถามหาหนังสือนิทาน เอาใจใส่ต่อลูกมากขึ้น ปัญหาที่ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยเด็ก ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ด้านครูมีความใส่ใจต่อการสอนมากขึ้น รู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพครู ปรับเปลี่ยนอารมณ์ของตัวเองส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ภาพรวมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ดีขึ้นมาก (ชาญวิทย์ ทองนาค : 2555)

สำหรับเด็กกลุ่มที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวน 29 คน ก่อนการทดลองให้เด็กอ่านคำพื้นฐานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 100 คำ เด็กได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไปมีเพียง 1 คนเท่านั้น คิดเป็น 3.45 เปอร์เซนต์ของเด็กทั้งหมด แต่หลังการทดลองพบว่าเด็กที่ได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไปมีเพิ่มเป็น 8 คน คิดเป็น 27.59 เปอร์เซนต์ของเด็กทั้งหมด ข้อมูลนี้มีความหมายว่าเด็กที่ยังอ่านได้ต่ำกว่า 50 คำยังคงมีอีก 21 คน เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่านักวิจัยยังต้องทำงานหนักอย่างต่อเนื่องกับเด็กกลุ่มนี้ แม้ว่าตอนนี้เราได้เห็นแนวทางที่จะทำให้เด็กอ่านออกได้ชัดเจนเรื่อยๆ แล้ว แต่ก็ควรได้วิเคราะห์ต่อไปว่าจะมีรูปแบบการสอนหรือการทำงานกับเด็กที่เหลืออย่างไร เมื่อเขาอาจจะพัฒนาด้านวิชาการได้ยาก แต่เขามีนิสัยที่ดีเป็นจิตอาสาช่วยเหลือคนอื่นหรือไม่ เขาควรจะมีอาชีพอะไรได้บ้าง หรือเขาควรจะได้รับเสริมทักษะเพิ่มเติมด้านใดเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข เช่น ชื่อของไม้ดอกไม้ประดับเงินทอง เดินทางเองได้โดยไม่หลง สามารถหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเป็น เป็นต้น

แต่สำหรับเด็กที่อ่านออกเขียนได้อยู่แล้ว จำนวน 68 คน มีการอ่านที่ดีขึ้นทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ของเด็กทั้งหมดการวิจัยนี้อาจเท่ากับเป็นการเติมแรงใจให้พวกเขาทะยานไปอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

จากการที่เด็กมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เท่ากับเป็นการย้ำเตือนให้กับครูผู้สอนได้เกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ และให้เห็นช่องทางที่อาจเคยรู้สึกมีดมน จากเดิมที่สภาพการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในช่วงชั้นที่ 1 ของเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดโง้งคงสวรรค์ตั้งแต่ปี 2517-2552 มีแนวโน้มคงที่อยู่ระหว่าง 60-70 เปอร์เซนต์ แต่ผลจากงานวิจัยทำให้ครูมีความกระตือรือร้น แสวงหาวิธีการสอนที่จะทำให้เด็กอ่านเขียนเรียนเข้าใจ เข้าถึงเด็กได้มากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ปี 2554 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการอ่านการเขียนที่น่าพอใจถึง 79 เปอร์เซนต์ (แสง คุ่มคง : 2555)

ผลจากการวิจัยโรงเรียนจึงได้บัญญัติหลัก 3 อ. ไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ได้แก่

อ.อาหาร คือ นานนมข้าวกลั่นงอก

อ.อารมณ์ คือ การใช้หลักนีโอฮิวแมนนิส (คิดบวก) สร้างสัมพันธภาพกับนักเรียน

อ.อ่านหนังสือนิทาน คือ การสร้างส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

และมีความตั้งใจที่จะขยายผลสู่ช่วงชั้นอื่นต่อไปอย่างต่อเนื่องแล้ว ยังต้องการขยายผลสู่

กลุ่มพื้นที่การศึกษาแก่งคร้อ 6 อีกด้วย

ชาญวิทย์ ทองนาคและคณะ

กันยายน 2554

คำนำ

โครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” เป็นโครงการที่มีแรงบันดาลใจจากการพยายามแก้ปัญหาเด็กนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย

1) เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน 3) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

โครงการนี้ได้พยายามบูรณาการแนวความคิดองค์รวมทั้งด้านกายจิตสังคม ในการแก้ไขปัญหาลูกอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ซึ่งประกอบด้วยการบำรุงฟื้นฟูเซลล์สมองของเด็กด้วยอาหารเสริม น้ำข้าวกล้องงอก (กาย) การดูแลด้านจิตใจของเด็กโดยการเปลี่ยนวิธีคิดวิธีปฏิบัติของผู้ปกครองและครู (จิต) การให้ผู้ปกครองช่วยกันอ่านหนังสือนิทานให้กับลูกฟังอย่างสม่ำเสมอ (สังคมและทักษะการอ่าน)

ความสำเร็จของโครงการนอกจากจะดูจากเด็กใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากขึ้น มีความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ไปในทางสร้างสรรค์ มีความสุขในการเรียนแล้ว ในส่วนของครูยังได้แรงบันดาลใจเพิ่มขึ้น มีความสุขในการสอนมากขึ้น ทั้งเด็กและผู้ปกครองยังมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้นอีกด้วย

ทางคณะนักวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานวิจัยฉบับนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำพา “การเรียนรู้อย่างมีความสุข และกลวิธีให้เด็กรักการอ่าน” มาสู่โรงเรียนต่างๆ ตลอดจนช่วยบรรเทาปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กไทยไม่มากนัก

ชาญวิทย์ ทองนาคและคณะ

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
คำนำ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนผัง	ฉ
บทที่ 1 ความเป็นมาและบริบทของโครงการ	1
1.1 ความนำ	1
1.2 หลักการและเหตุผล	1
1.3 คำถามวิจัย	3
1.4 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.5 กลุ่มเป้าหมาย	4
1.6 ระยะเวลาการทำวิจัย	4
1.7 แผนงาน/วิธีศึกษา	4
1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	6
2.2 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	13
2.4 การทำข่าวกล้องงอก	18
2.5 การเลี้ยงดูเด็กตามแนวนีโอฮิวแมนนิส	19
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ	21
2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ	24
บทที่ 3 บริบทชุมชนและโรงเรียน	25
ประวัติศาสตร์ชุมชน	25
ข้อมูลปัจจุบัน	26
สภาพทางเศรษฐกิจ	26
การคมนาคม/สาธารณูปโภค	26
ทรัพยากร	26

สังคมการเมืองการปกครอง.....	27
บุคคลสำคัญ/ปราชญ์/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน	27
ประเพณีวัฒนธรรมที่ดั่งงามของชุมชน	27
กฎระเบียบในหมู่บ้าน	27
บริบทของโรงเรียน	28
บทที่ 4 วิธีการดำเนินการวิจัย	42
1.แหล่งที่มาและประเภทของข้อมูล	42
2. แผนการปฏิบัติงาน	43
3.กิจกรรมการจัดประชุมสัมมนา และเวทีเสวนา.....	43
กิจกรรมที่ 1 ประชุมอบรมคณะวิจัยเรื่องการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
กิจกรรมที่ 2 ประชุมทีมวิจัย/คณะครู เรื่องโครงการวิจัยของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์	44
กิจกรรมที่ 3 การสรุปวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้.....	44
กิจกรรมที่ 4 ประชุมแบ่งบทบาทคณะวิจัยและสร้างแบบสอบถาม	44
กิจกรรมที่ 5 ออกสำรวจและเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	44
กิจกรรมที่ 6 ศึกษาดูงาน.....	44
กิจกรรมที่ 7 ประชุมวางแผนงานการจัดกิจกรรมระยะที่ 2	45
กิจกรรมที่ 8 การเลี้ยงดูและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา.....	46
กิจกรรมที่ 9 การอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กตามวัย	47
กิจกรรมที่ 10 การอ่านนิทานให้ลูกฟัง ภาค 2	47
กิจกรรมที่ 11 เวทีสรุปผลการดำเนินงานโครงการวิจัย	47
บทที่ 5 ผลการดำเนินงานวิจัย.....	49
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน	49
วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัย - เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน.....	52
2.1 บริบทของโรงเรียนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน.....	52
2.2 สาเหตุของการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้.....	55
2.3 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	57
วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1	58
3.1 กลุ่มเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้.....	59
การแปรผลคะแนนจากการวิจัย	60
3.2 กลุ่มที่อ่านออกเขียนได้อยู่แล้ว	61
การแปรผลคะแนนจากการวิจัย	63

3.3 จิตใจและพฤติกรรม	63
3.4 ความเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครอง	65
3.5 สิ่งที่ได้รับจากงานวิจัย - ความเปลี่ยนแปลงของครู	65
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	68
การขยายผลไปสู่สังคมภายนอก	69
ข้อจำกัดของงานวิจัย	70
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	72
ประวัตินักวิจัย	73
ภาคผนวก	76
แบบบันทึกการอ่านคำพื้นฐานก่อนเรียนและหลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	77
แบบบันทึกการอ่านคำพื้นฐานก่อนเรียนและหลังวิจัยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	79
คำพื้นฐานที่ใช้ทดสอบเด็กก่อนและหลังการทดลอง	80
ตารางแสดงจำนวนนักเรียนและครูของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2554	82
สถานีวิทยุเพื่อมวลชนชุมชนชาติ (FMTV) กระจายข่าวสารงานวิจัยโรงเรียนกุดโง้งดงสวรรค์ ประโยชน์เชิงสาธารณะ ด้านการศึกษา [RDG53E0006]	83
เก่ง ดี มีสุข ด้วยนโยบาย 3 อ. ของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ ด้านการศึกษา [RDG53E0006]	88
ความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง แนวทางแก้ไขปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ ด้านการศึกษา [RDG53E0006]	92
รูปภาพกิจกรรม	96
การทำน้ำข้าวกลัองงอก	102

สารบัญตาราง

ตารางการเปรียบเทียบการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	14
ข้อมูลนักเรียน	31
ข้อมูลบุคลากร	32
โครงสร้างหลักสูตร	33
โครงสร้างเวลาเรียน ช่วงชั้นที่ 1(ป.1-ป.3)	33
โครงสร้างเวลาเรียน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6)	33
โครงสร้างเวลาเรียน ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3)	34
งบประมาณ (รับ – จ่าย)	35
งาน / โครงการ / กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ	36
งาน / โครงการ / กิจกรรมที่ควรปรับปรุง	37
ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง	38
ผลคะแนนการทดสอบการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้รวมทั้งเด็กอ่านเขียนไม่คล่อง จำนวน 29 คนหรือร้อยละ 30.12 ของช่วงชั้นที่ 1	59
เด็กกลุ่มที่อ่านออกเขียนได้อยู่แล้ว	61

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ กระบวนการเรียนรู้โดยการดูดซึม (assimilation)	15
แผนภาพ กระบวนการปรับสภาวะให้สมดุล (accommodation) ในกระบวนการเรียนรู้.....	15
แผนภาพ กระบวนการปรับสภาวะให้สมดุล (accommodation) ในกระบวนการเรียนรู้.....	16
แผนผังเมตาออกนิชันหรือกระบวนการควบคุมการรู้คิดในกรอบทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการ ประมวลข้อมูล (Eggen and Kauchak, 1997)	17

บทที่ ๑

บทนำ

โครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ”

ความเป็นมา / หลักการและเหตุผล

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2517 มีพื้นที่ 18 ไร่ 2 งาน 44 ตารางวา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 โดยจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา จากนั้นในปี พ.ศ. 2540 ได้รับอนุมัติให้เป็นโรงเรียนขยายโอกาส เปิดทำการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของโรงเรียน คือ “ปัญญาเป็นรัตนะของนรชน”

ปี 2552 โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 329 คน ครูจำนวน 17 คน พนักงานบริการ 1 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ช่วงชั้นที่ 1 มีจำนวน 92 คน มีนักเรียนในเขตบริการมากกว่า 12 หมู่บ้านการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับผิดชอบร่วมกับคณะทำงาน 4 ภาคี ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนยึดแนวทางตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 มาตรา 10, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29 ซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดซึ่งวิธีสอนที่เหมาะสมกับแนวคิดดังกล่าว คือ การสอนแบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์จึงได้นำการสอนแบบบูรณาการมาปรับใช้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล นั่นคือ การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น กิจกรรมที่จัดให้กับเด็กจึงหลากหลายและใช้เทคนิควิธีการหลายอย่างบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุด

แต่จากการสะท้อนปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนตามโครงการการปรับพื้นฐานอ่าน คล่อง เขียนคล่อง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ร้อยละ 30 และมีนักเรียนที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ร้อยละ 20 ในช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนส่งผลต่อเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงต่อการเรียนรู้ในสาระอื่น ๆ จนทำให้นักเรียนไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และไม่มีความสุขในการเรียน

ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ คณะครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ปรึกษาหารือเพื่อที่จะหากระบวนการ แนวทางในการแก้ไข เพื่อให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ และเรียนอย่างไรให้มีความสุข โดยทางโรงเรียนได้เล็งเห็นว่าพื้นฐานการอ่านและการเขียนของนักเรียนซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรเริ่มจากช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่เป็นพื้นฐาน จากสาเหตุดังกล่าว ทำให้โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ มีความต้องการที่จะหากระบวนการเพื่อพัฒนาการเรียนการ

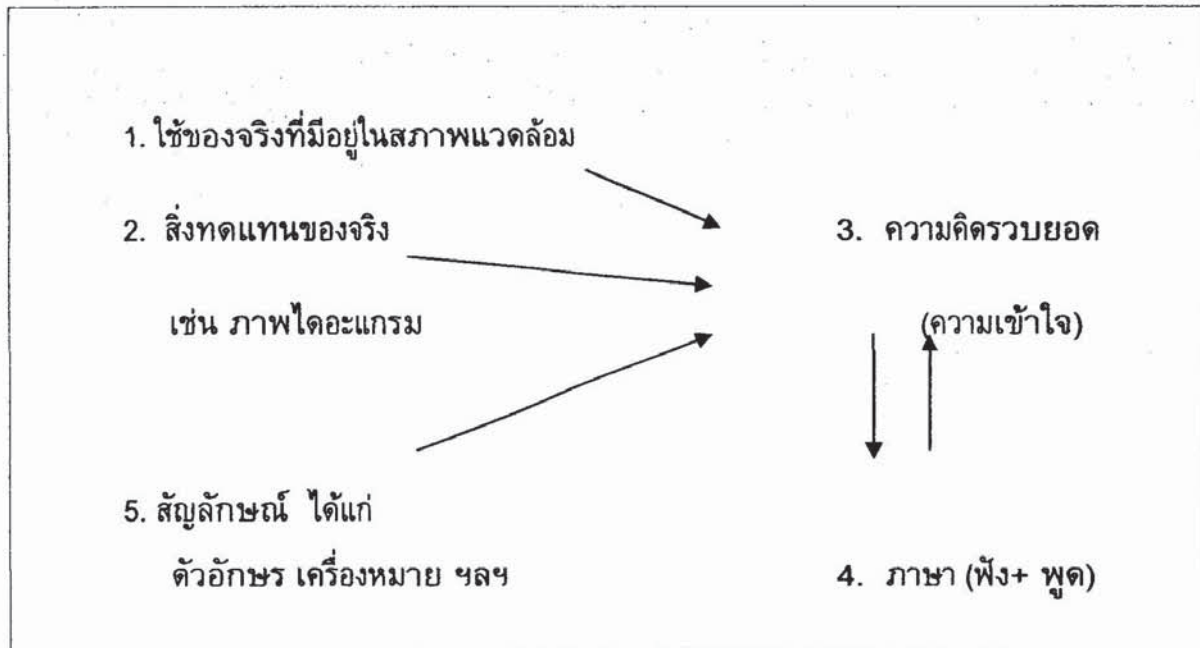
สอนกลุ่มสาระภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ให้อ่านออกเขียนได้และเรียนรู้ด้วยความสุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ว่า เด็กจะต้องเป็นคน เก่ง ดี และมีความสุข เอื้อต่อการเชื่อมโยงการเรียนการสอนในกลุ่มสาระอื่นๆ ตลอดจนสามารถพัฒนาเพื่อที่จะเรียนในชั้นที่สูงขึ้นได้อย่างมีความสุข และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจะได้สูงขึ้น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดว่านักเรียนและโรงเรียนได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้จึงมีหลักการและทฤษฎีการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Center) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ 1.ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 2.ถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3. ยึดหลักว่ากระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (ม.22) และการสอนแบบ CLE เป็นการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounters หรือ CLE) ได้แนวทฤษฎีในการสอนภาษาจากหลายทฤษฎี ดังนี้

1. แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร (The Communicative Approach) แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้ จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Content) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนที่อาจผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษา หรือทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทำให้การพัฒนาภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ บทเรียนจึงควรเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน เพื่อฝึกการปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติผู้สอนมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไขกิจกรรม ได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อยเพื่อการอ่านร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง – พูดร่วมกัน

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach) ทฤษฎีการสอนแบบนี้ จะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้แก่ผู้เรียน (Comprehensible Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการรับรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบผลสำเร็จดังที่คาดหมายได้

การให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอน ความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้อง ซึ่งอาจจัดลำดับการสอนได้ ดังภาพ

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งยึดหลักทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ การสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิดคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้การอ่าน การถ่ายโอน ความคิดรวบยอดรวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิมและการระลึกสิ่งที่อ่านได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัจจัย เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

คำถามการวิจัย

คำถามวิจัยหลัก

กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขได้อย่างไร

คำถามวิจัยย่อย

1. องค์ประกอบที่ทำให้กระบวนการเรียนการสอน กลุ่มสาระภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขคืออะไร
2. เทคนิคและวิธีการสอนของครูส่งผลให้นักเรียนรักการเรียนรู้ได้อย่างไร
3. ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างไรที่ส่งผลให้นักเรียนรักการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ จำนวน 96 คน

ระยะเวลาการทำวิจัย 1 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง 30 กันยายน 2554

แผนงาน/วิธีการศึกษา

ขั้นตอนการวิจัย

1. ประชุมคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการสภานักเรียนเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ หัวข้องานวิจัย การทำงานวิจัยร่วมกัน แผนปฏิบัติการวิจัย
2. ประชุมและแบ่งบทบาทที่งานวิจัยได้แก่ งานจัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทของโรงเรียน
3. สสำรวจองค์ประกอบต่าง ๆ อันส่งผลให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านออก เขียนได้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
4. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 3
5. การศึกษาดูงานของคณะวิจัยวิจัย
6. สรุปวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาดูงาน
7. จัดประชุมเสนอข้อมูลและอภิปรายต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนรวมทั้งหน่วยงานและกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบและเพิ่มเติมข้อมูล
8. รายงานความก้าวหน้าของงานวิจัย
9. สร้างเครื่องมือในการสอนตามเทคนิค วิธีต่าง ๆ
10. ทดลองปฏิบัติการกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1
11. ประชุมที่มวิจัยเพื่อประเมินและสรุปผลกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1
12. จัดทำสื่อเผยแพร่กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และรักการเรียนรู้มีความสุข ของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์
13. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับเชิงวิจัย

1. ได้ทราบถึงปัจจัย – เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. ได้ทราบรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
3. ได้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1

ผลที่คาดว่าจะได้รับเชิงพัฒนา

1. ได้องค์ประกอบเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และรักการเรียนรู้อย่างมีความสุข
2. ครูได้เรียนรู้เทคนิคและวิธีการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านออก เขียนได้ และรักการเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. ครูนำเทคนิควิธีการสอน บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม
4. นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเอง รักในการอ่าน การเขียนและรักการเรียนรู้อย่างมีความสุข
5. โรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีกับโรงเรียนอื่น ๆ ในการนำกระบวนการไปพัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ และรักการเรียนรู้อย่างมีความสุข
6. ชุมชนมีส่วนร่วมที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้และรักการเรียนรู้อย่างมีความสุข

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการ “การศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ”
คณะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
- 2.2 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2.4 การทำข่าวกล้องงอก
- 2.5 การเลี้ยงดูเด็กแวนนีโอฮิวแมนนิส
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 1-34) ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศจึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

- 1) เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่ไปกับการเป็นสากล
- 2) เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ
- 4) เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพจึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปนี้

1) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์

2) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับชีวิตการคิดวิธีทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดการสร้างปัญญา และทักษะการดำรงชีวิต

5) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

6) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

7) เข้าใจประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดียึดมั่นในชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

9) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

2.1.3 โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้กำหนดโครงสร้างของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1) ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2) สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มทักษะ ดังนี้

(1) ภาษาไทย

(2) คณิตศาสตร์

(3) วิทยาศาสตร์

- (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (5) สุขศึกษาและพลศึกษา
- (6) ศิลปะ
- (7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- (8) ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่สร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ใน สาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้องและตอบสนอง ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติม กิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสม ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับจริยธรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่สนองนโยบายการสร้างเยาวชนของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้อง ดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน สร้างเสริมทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

(2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง อย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงานโดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นต้น

4) มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของแต่ละกลุ่มเพื่อใช้เป็นจุดหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

5) เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

2.1.4 การจัดเวลา

ให้สถานศึกษาจัดการเรียนให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ทั้งการจัดการเรียนในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งต้องจัดให้มีเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนตามความเหมาะสม

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละประมาณ 4-5 ชั่วโมง ช่วงชั้นนี้เป็นช่วงชั้นแรกของการศึกษาชั้นพื้นฐานเด็กจำเป็นต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น เพื่อช่วยให้สามารถเรียนสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่น ๆ ได้รวดเร็วขึ้น ทักษะเหล่านี้ได้แก่ ภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียน ทักษะคณิตศาสตร์ ดังนั้น การฝึกทักษะด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ จึงควรใช้เวลาประมาณร้อยละ 50 ของเวลาเรียนทั้งหมดในแต่ละสัปดาห์ ส่วนเวลาที่เหลือก็ใช้สอนให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งรวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละประมาณ 4-5 ชั่วโมง การจัดเวลาเรียนในกลุ่มภาษาไทยและคณิตศาสตร์อาจใช้เวลาลดลงเหลือประมาณร้อยละ 40 ของเวลาเรียนในแต่ละสัปดาห์ โดยให้เวลากับกลุ่มวิทยาศาสตร์มากขึ้น สำหรับการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ แม้เวลาเรียนจะลดลงยังคงต้อง ฝึกฝน ทบทวนอยู่เป็นประจำ เพื่อพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานในระดับสูงขึ้น ดังนั้นสถานศึกษา จะมีเวลาอย่างเพียงพอให้ได้มีโอกาสเล่น ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยต้องจัดเวลาเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประมาณร้อยละ 20 ส่วนเวลาที่เหลือสถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมอื่น ๆ ได้ตามเหมาะสม

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กรมวิชาการ, 2545 : 17)

2.2 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรมวิชาการได้จัดทำสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาการ ภาษาไทย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

วิสัยทัศน์และโครงสร้างของหลักสูตรภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจและใช้ภาษาในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติเป็นเครื่องมือ การเรียนรู้ การบันเทิงเรื่องราวจากอดีตถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชมซาบซึ้งและภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดีและภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ไว้อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต การเรียนรู้ภาษาย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิดการเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์คิด วิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงามย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและภูมิใจ ด้วยภาษาไทยเป็นทักษะ ที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการอ่าน และการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราวความรู้และประสบการณ์ส่วน การพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทย จึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ได้ตรงความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะบุคคลและมีประสิทธิภาพ

ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้และใช้ภาษาให้ถูกต้อง นอกจากนั้น วรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่นของเด็ก เพลงกล่อมเด็ก ปริศนา คำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งมีคุณค่า การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและความภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพของนักเรียนแต่ละช่วงชั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังนี้ (ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3)

1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว
2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค และเข้าใจข้อความที่อ่าน
3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ และกำหนดแนว

ทางการปฏิบัติ

4. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง
5. พูดและเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการและจินตนาการ
6. จัดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน
7. จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็นเล่าเรื่องถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟังที่พูดได้
8. เข้าใจภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
9. สามารถเลือกใช้คำคล้องจอง แต่งบทร้อยกรองง่าย ๆ
10. สามารถนำปริศนาคำทายและบทร้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น
11. ใช้กับทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้และใช้ได้เหมาะสมกับ

บุคคลและสถานการณ์

12. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมไปใช้ในชีวิต
13. มีมารยาทการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีนิสัยรักอ่านและการเขียนคำอธิบายรายวิชา (ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1)

สาระที่ 1 การอ่าน

การอ่านคำพื้นฐานได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ และข้อความที่อ่าน หาคำสำคัญ รายละเอียดของเรื่องหาคำสำคัญจากการอ่านโดยใช้แบบภาพ โครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิด

เพื่อพัฒนาความเข้าใจจากการอ่าน อ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง บทอาขยาน ตามลักษณะคำประพันธ์ มีมารยาทในการอ่านมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

เขียนคำ กลุ่มคำได้ถูกต้อง ตรวจความหมาย ใช้ความรู้และประสบการณ์ในการเขียนประโยค ข้อความและเรื่องราวใช้ทักษะการเขียน จัดบันทึกความรู้ ประสบการณ์และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน มีนิสัยรักการเขียน มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

จับใจความสำคัญสิ่งที่ได้ฟังและได้ดู เข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ และการใช้น้ำเสียงกิริยาท่าทางของผู้พูด ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่องจากประสบการณ์ มีมารยาทการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

สะกดคำทั้งการอ่านและการเขียน โดยนำเสียงและรูปของพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์มา ประสมคำ อ่านและเขียนคำถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา เข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค เรียงลำดับ เรียบเรียงประโยคเป็นข้อความได้ถูกต้องใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ด้วยถ้อยคำสุภาพรู้จักไตร่ตรองก่อนพูด เข้าใจความหมายของภาษาไทยกลางและภาษาถิ่นบอก ลักษณะของคำคล้องจอง ใช้คำคล้องจอง เล่นปริศนาคำทาย อ่าน เขียน และเล่นบทร้องเล่นใน ท้องถิ่น ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนการแสวงหาความรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่นใช้ เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนเข้าใจความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนใช้ภาษาได้เหมาะสม กับบุคคล ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการอ่านเห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย ใช้ ภาษาพูดและพูดภาษาถิ่นตามความเป็นจริง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

อ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรอง บทกล่อมเด็ก บทอาขยาน นิทาน พื้นฐาน นิทานอีสปในการหาความรู้และบันเทิง

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง(รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แหมมณี,2545)

หลักการเรียนรู้เพื่อการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ส่งเสริมให้ผู้เรียน

1 สร้างความรู้ด้วยตนเอง (construction) ด้วยการใช้กระบวนการเรียนรู้ (learning process)

2 มีส่วนร่วม (participation) อย่างตื่นตัว (active)

3 มีปฏิสัมพันธ์ (interaction) และร่วมมือ ร่วมใจ (co-operation) ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (share and learning)

4 ทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทั้งสมองซีกซ้ายและขวา หรือพัฒนาพหุปัญญา (multiple intelligences)

5 นำความรู้ไปใช้ และประยุกต์ใช้ (application)

2.4 ตารางการเปรียบเทียบการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี,2545)

รายการ	การเรียนการสอนที่เน้นครู เป็นศูนย์กลาง	การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง
ผู้เรียน	ไม่ตื่นตัวเป็นผู้ฟัง	ตื่นตัวเป็นผู้สร้างความรู้
ผู้สอน	ผู้สอน (teacher)	ผู้อำนวยความสะดวก (facilitator)
เนื้อเรื่อง	เน้นเรื่องหาความรู้	เน้นความรู้คู่กับกระบวนการเรียนรู้
การวัดและ การประเมิน	วัดความรู้ ความจำส่วนมาก ใช้แบบทดสอบ	วัดกระบวนการ วัดพฤติกรรมหรือ การปฏิบัติและวัดผลงานซึ่งเป็นการใช้

การเรียนรู้ (Learning)มีความหมาย 2 ประการ

1. กระบวนการเรียนรู้ (learning process) หมายถึงการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

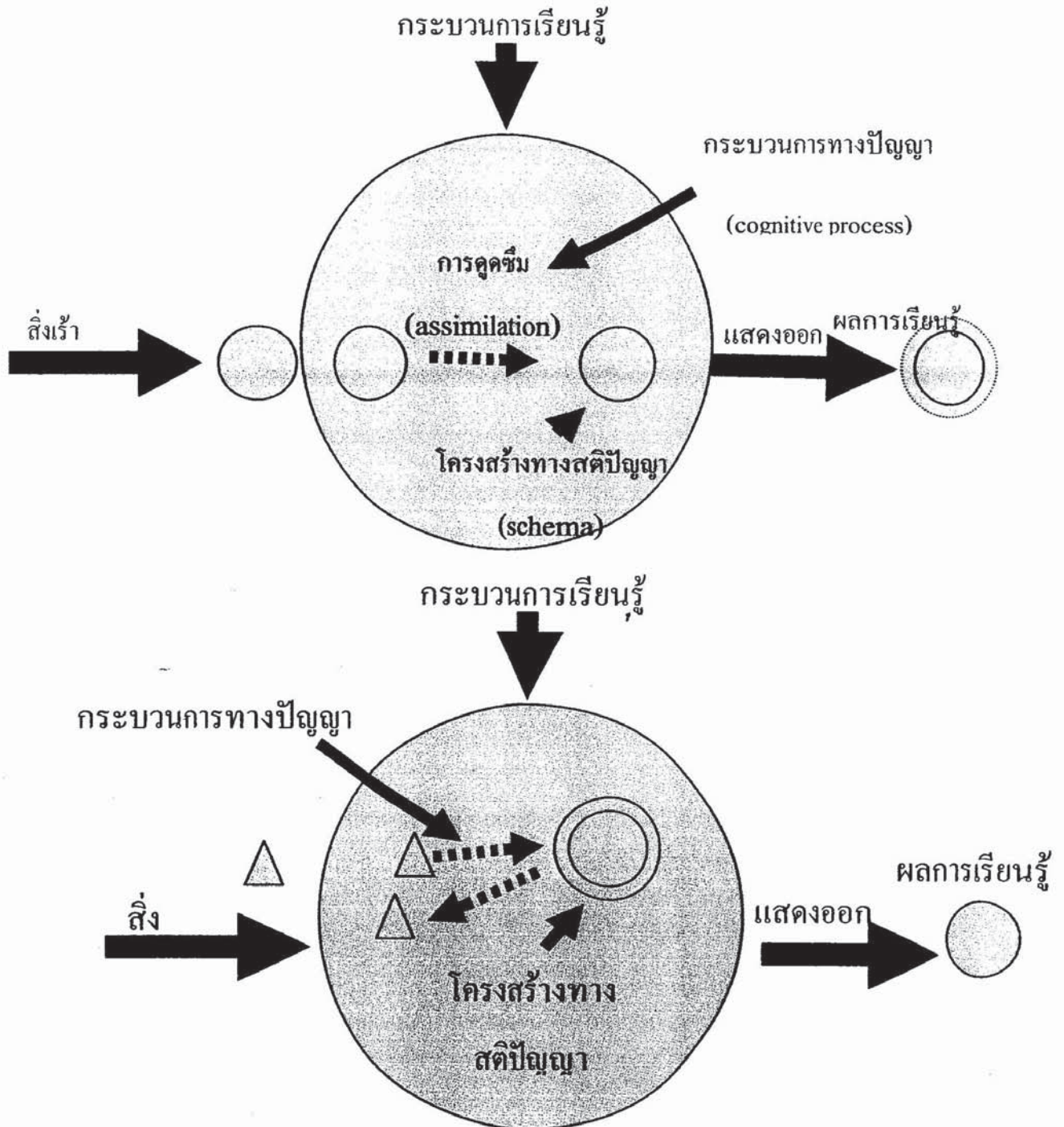
2. ผลการเรียนรู้ (learning outcome) ได้แก่ความรู้ความเข้าใจในสาระต่างๆ ความสามารถในการกระทำการใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกรหรือเจตคติอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

- 1 ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism Theory)
- 2 ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory)
- 3 ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences)
4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning)

1. ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Piaget & Vygotsky)

แผนภาพ กระบวนการเรียนรู้โดยการดูดซึม (assimilation)

แผนภาพ สภาวะไม่สมดุล (disequilibrium) ในกระบวนการเรียนรู้

แผนผังเมตาคอกนิชันหรือกระบวนการควบคุมการรู้คิดในกรอบทฤษฎี

กระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Eggen and Kauchak, 1997)

3. ทฤษฎีพหุปัญญา (Howard Gardner)

ปัญญา (intelligence) หมายถึง ความสามารถในการค้นหาความรู้ แก้ปัญหาและสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าต่อสังคม

4. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Slavin, Johnson&Johnson)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ

- 1) มีการพึ่งพาอาศัยกัน (positive interdependence)
- 2) มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด (face-to-face-promotive interaction)
- 3) สมาชิกแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้

(individual accountability)

4) มีการใช้ทักษะการสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่ม (interpersonal and small group skills)

- 5) มีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing)

ลักษณะสำคัญของกระบวนการเรียนรู้

- 1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญา หรือกระบวนการทางสมอง (a cognitive process)
- 2) การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะคนหรือเป็นประสบการณ์ส่วนตัว (personal experience)
- 3) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม (a social process)
- 4) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ทั้งจากการคิดและการกระทำรวมทั้งการแก้ปัญหาและการศึกษาวิจัยต่างๆ (thinking process)
- 5) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ตื่นตัว สนุก (active and enjoyable)
- 6) การเรียนรู้อาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (nurturing environment)
- 7) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ (anytime and anyplace)
- 8) การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลง (change)
- 9) การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต (a lifelong process)

ทฤษฎีการเรียนรู้

หลักการเรียนรู้ (Learning principle) หมายถึงข้อความรู้ย่อยๆ ที่พรรณนา/อธิบาย/ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าน่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้

2.4 การทำข้าวกล้องงอก

ข้าวกล้องงอก(germinated brown rice หรือ GABA-rice) ถือเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจ เนื่องจากเป็นข้าวที่ต้องผ่านกระบวนการงอก ซึ่งตามปกติในข้าวกล้องเองจะมีสารอาหารจำนวนมาก เช่น โยอาหาร กรดไฟติก วิตามินซี วิตามินอี และสารกาบา (gamma amino-butyric acid) ซึ่งจะช่วยป้องกันโรคต่างๆ เช่น โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน ช่วยควบคุมน้ำหนักตัว เป็นต้น

เมื่อนำข้าวกล้องแช่น้ำทำให้งอก จะทำให้ข้าวกล้องมีสารอาหารเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสารกาบา ซึ่งนอกจากจะได้ประโยชน์จากการที่มีปริมาณสารอาหารที่สูงแล้วนั้นยังทำให้ข้าวกล้องงอกที่หุงสุกมีเนื้อสัมผัสที่อ่อนนุ่ม รับประทานได้ง่ายกว่าข้าวกล้องธรรมดา จึงง่ายแก่การหุงรับประทานได้โดยไม่ต้องผสมข้าวขาว หรือข้าวชนิดใดๆ

จากการศึกษาทางกายภาพและทางชีวเคมี พบว่า “เมล็ดข้าว” ประกอบด้วยเปลือกหุ้มเมล็ดหรือแกลบ (Hull หรือ Husk) ซึ่งจะหุ้มข้าวกล้อง ในเมล็ดข้าวกล้องประกอบด้วยจมูกข้าว หรือคัพภะ (Germ หรือ Embryo) รำข้าว (เยื่อหุ้มเมล็ด) และเมล็ดข้าวขาวหรือเมล็ดข้าวสาร (Endo-sperm) สารอาหารในเมล็ดข้าวประกอบด้วยคาร์โบไฮเดรต เป็นส่วนประกอบหลัก โดยมีโปรตีน วิตามินอี วิตามินอี และแร่ธาตุ ที่แยกไปอยู่ในส่วนต่างๆ ของเมล็ด และนอกจากนี้ยังพบสารอาหารประเภทไขมันที่พบได้ในรำข้าวเป็นส่วนใหญ่

ข้าวนั้นเมื่ออยู่ในสภาวะที่มีการเจริญเติบโต จะมีการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมี การเปลี่ยนแปลงจะเริ่มขึ้นเมื่อน้ำได้แทรกเข้าไปในเมล็ดข้าว โดยจะไปกระตุ้นให้เอนไซม์ภายในเมล็ดข้าวเกิดการทำงาน และเมื่อเมล็ดข้าวเริ่มงอก (malting) สารอาหารที่ถูกเก็บไว้ในเมล็ดข้าว ก็จะถูกย่อยสลายไปตามกระบวนการชีวเคมี จนเกิดเป็นสารประเภทคาร์โบไฮเดรตที่มีโมเลกุลเล็กลง (Oligosaccharide) และน้ำตาลรีดิวซิง (reducing sugar)

นอกจากนี้โปรตีนภายในเมล็ดข้าวก็ถูกย่อยให้เกิดเป็นกรดอะมิโนและเปปไทด์ รวมทั้งยังพบการสะสมสารเคมีสำคัญต่างๆ เช่น แกมมาออริซานอล (gamma-oryzanol) โทโคฟีรอล (tocopherol) โทโคไตรอีนอล (tocotrienol) และโดยเฉพาะสารแกมมาอะมิโนบิวทิริกแอซิด (gamma-amino butyric acid) หรือที่รู้จักกันว่า สารกาบา หรือ (GABA)

สารกาบา เป็นกรดอะมิโนจากกระบวนการ decar-boxylation ของกรดกลูตามิก (glutamic acid) กรดนี้มีความสำคัญในการทำหน้าที่สารสื่อประสาท (neurotransmitter) ในระบบประสาทส่วนกลาง และสารกาบานั้นยังเป็นสารสื่อประสาทประเภทสารยับยั้ง (inhibitor) โดยจะทำหน้าที่รักษาสมดุลในสมองที่ได้รับการกระตุ้น ช่วยทำให้สมองผ่อนคลายและนอนหลับสบาย อีกทั้งยังทำหน้าที่ช่วยกระตุ้นต่อมไร้ท่อ (anterior pituitary) ซึ่งทำหน้าที่ผลิตฮอร์โมนที่จะช่วยในการเจริญเติบโต (HGH) ทำให้เกิดการสร้างเนื้อเยื่อ ทำให้กล้ามเนื้อกระชับ และเกิดสาร lipotropic ป้องกันการสะสมไขมัน

จากการศึกษาและวิจัยนั้นยังพบว่า หากมีการบริโภคข้าวกล้องที่มีสารกาบามากกว่าข้าวกล้องปกติ 15 เท่า จะสามารถป้องกันการทำลายสมอง เนื่องจากสารบีตาอไมลอยด์เปปไทด์ (Beta-amyloid peptide) ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคสูญเสียความทรงจำ (อัลไซเมอร์)

ดังนั้นจึงได้มีการนำสารกาบามาใช้ในวงการแพทย์เพื่อการรักษาโรคเกี่ยวกับระบบประสาทต่างๆ หลายโรค เช่นโรควิตกกังวล โรคนอนไม่หลับ โรคลมชัก เป็นต้น รวมทั้งผลการวิจัยทางด้านสุขภาพระบุว่า ข้าวกล้องงอกที่ประกอบด้วยสารกาบา มีผลช่วยลดความดันโลหิต ลด LDL (Low density lipoprotein) ลดอาการอัลไซเมอร์ ลดน้ำหนัก ทำให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง และยังมีประโยชน์ในการบำบัดโรคเกี่ยวกับระบบประสาทส่วนกลาง

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้ “ข้าวกล้องงอก” เคยเป็นผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งพบว่ามีสารกาบามากกว่าข้าวกล้องปกติถึง 15 เท่า ในต่างประเทศได้นำสารกาบามาใช้ในวงการแพทย์ เพื่อการรักษาเกี่ยวกับระบบประสาทต่างๆ ด้วย การงอกและการแช่ข้าวกล้อง

1. ถ้าเป็นข้าวเปลือกมาสีเป็นข้าวกล้อง เก็บไว้ไม่เกิน 6 เดือน จะงอก 80% ถ้าเก็บไว้นานกว่านี้เปอร์เซ็นต์การงอกก็จะลดลงไปเรื่อยๆ
2. ถ้าเป็นข้าวกล้องใหม่ๆ กะเทาะเปลือกไว้ไม่เกิน 2 สัปดาห์ แช่ไว้ 4-5 ชั่วโมง ก็งอกแล้ว
3. แต่ถ้าเป็นข้าวเก่าจะต้องแช่ทิ้งไว้นานๆ จนข้าวเริ่มมีตุ่มๆ งอกขึ้นมา
4. ถ้าข้าวกล้องยังไม่งอก ให้นำข้าวกล้องหุ้มด้วยผ้าขาวบางพรมน้ำให้ชุ่ม ประมาณ 12 ชั่วโมง แต่อย่าให้ข้าวกล้องงอกจนมีใบ มีต้นงอกออกมาเป็นต้น เพราะสารกาบาก็จะหายไป

2.5 การเลี้ยงดูเด็กตามแนวนีโอฮิวแมนนิส

เริ่มรู้สึกแล้วใช่ไหมครับว่า E.Q. เป็นหัวใจหลักของความสำเร็จและความสุขของชีวิต และจากงานวิจัยหลายๆ ในปัจจุบันได้พบว่า การเพิ่มพูน E.Q. จะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ I.Q. ในบุคคลนั้นๆ เพิ่มขึ้นด้วย จากการศึกษาอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับ E.Q. ของมนุษย์ นักจิตวิทยาค้นพบว่า E.Q. ของคนเราเป็นเรื่องของทักษะ (skill) ไม่ใช่เป็นเรื่องของกรรมพันธุ์หรือยีน ดังนั้น E.Q. จึงเป็นเรื่องของ

การเรียนรู้ (learning) ที่จะสามารถเพิ่มพูนทักษะ E.Q. ได้ และที่สำคัญที่สุด E.Q. หรือความฉลาดทางอารมณ์ของคนเราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการฝึกฝนพัฒนามาตั้งแต่วัยต้นๆ ของชีวิตของคนเรา ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนให้มี “ความฉลาดทางอารมณ์” มาตั้งแต่ในวัยต้นๆ ของชีวิตก็จะกลายเป็นคนที่มีอารมณ์มั่นคง มองโลกมองชีวิตด้านบวก ปรับตัวเองได้ง่ายในทุกสถานการณ์ของชีวิต มีน้ำใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และเชื่อมั่นในตนเอง

เราจะเพิ่มพูน E.Q. ของเด็กๆ ของเราได้อย่างไร? นักจิตวิทยาในสมัยก่อนมีความเข้าใจว่า E.Q. ของคนเราจะมีการพัฒนาสูงขึ้นเองเมื่อคนเรามีอายุมากขึ้น จากความเชื่อนี้เอง เมื่อผู้ใหญ่สังเกตเห็นความผิดปกติทางอารมณ์ของเด็กๆ เช่น ไม่ได้ของดังใจก็แสดงอาการเกรี้ยวกราด ขอบมอง แง่ลบเกี่ยวกับตัวเองและสิ่งแวดล้อมรอบตัว, อารมณ์เสียง่าย, ใจน้อย, ขอบนิินทา, ไม่มีน้ำใจ ฯลฯ ก็มักจะคิดว่าเป็นเด็กเล็กอยู่ เป็นเรื่องปกติของเด็กๆ ที่ไม่จำเป็นจะต้องแก้ไขอะไร เมื่อโตขึ้นก็จะมีเหตุผลขึ้น และอารมณ์ที่ผิดปกติเหล่านี้ก็จะหายไปเอง แต่ในความเป็นจริงแล้ว การพัฒนา E.Q. เป็นเรื่องของทักษะ เป็นเรื่องของการเรียนรู้ที่จะต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ในวัยต้นๆ ของชีวิต ควบคู่ไปกับการพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญา (I.Q.) ถ้าผู้ใหญ่ละเลยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความผิดปกติทางอารมณ์ของเด็กๆ (การแสดงออกที่แสดงให้เห็นว่า E.Q. ต่ำ) แล้ว พฤติกรรมนั้นๆ ก็จะมีมากขึ้นบ่อยขึ้น จนติดตัวกลายเป็นนิสัยที่แก้ยากของเด็กๆ ไป เรามาเริ่มพัฒนา E.Q. ของเด็กๆ ของเรากันดีกว่า

ฝึกคิดด้านบวก ความคิดเป็นจุดเริ่มต้นของการกระทำ และการกระทำได้ถ้าทำเสมอๆ การกระทำนั้นก็จะกลายเป็นนิสัยของคนเรา ดังนั้นพฤติกรรมต่างๆ จึงเริ่มต้นจากความคิดของคนเรา การฝึกคิดด้านบวกจึงควรเริ่มต้นฝึกในวัยต้นๆ ของชีวิต จากตัวอย่างที่เล่ามาเกี่ยวกับพฤติกรรมของน้องเอ น้องบี น้องดี และน้องอี จะพบว่าในสถานการณ์เดียวกัน เด็กแต่ละคนมีความคิดที่แตกต่างกันไปมากมาย ซึ่งส่งผลให้พฤติกรรมต่างกันออกไปด้วย นักจิตวิทยาสมัยใหม่ได้ค้นพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกฝนให้มีความคิดด้านบวกสูงมาจากทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน จะส่งผลให้เด็กผู้นั้นกลายเป็นคนที่มี E.Q. สูงไปด้วย หลายๆ คนคงได้เคยฟังนิทานเกี่ยวกับ positive thinking ของเด็กเรื่องนี้ “มีเด็กสองคนที่ถูกเลี้ยงดูมาต่างกัน ถูกพาตัวมาอยู่ในห้องที่กว้างใหญ่ ที่มีกองข้าวอยู่มากมายหลายกอง เด็กคนแรกรู้สึกรังเกียจ รันทด หดหู่ พร่ำบ่น คำว่า ร้องไห้ ตีอกชกตัว ส่วนเด็กอีกคนหนึ่ง (มี E.Q. สูง) ไม่รู้สึก รันทด หดหู่ แต่กลับวิ่งเล่นอย่างสนุกสนาน ค้นหาไปทั่วห้องพร้อมคิดอยู่ในใจว่า ในห้องที่กว้างใหญ่นี้มีกองข้าวอยู่หลายกอง คงจะมีลูก ความคิดด้านบวกจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการมี E.Q. สูง

กิจกรรมจุดคำบนแผ่นกระดาษขาว ลองเขียนถึงสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัว เด็กๆ ฝึกให้เขียนหรือพูดถึงข้อดีถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ในทุกๆ วันผู้ใหญ่ควรหาโอกาสให้เด็กๆ ได้พูดถึงสิ่งที่ดีๆ ในตัวเอง สิ่งดีๆ ที่ตัวเองได้ทำ สิ่งดีๆ ที่เพื่อนๆ ได้ทำ ฯลฯ

- หยุดคำพูดด้านลบของเด็กๆ
- ชมเด็กอย่างสม่ำเสมอ (โดยไม่เปรียบเทียบกับใคร)
- หักให้เด็กช่วยตัวเองให้มากๆ ผู้ใหญ่จึงควรหักให้เด็กๆ ช่วยตัวเอง ทำอะไรด้วยตัวเอง และรับผิดชอบในการกระทำ ของตัวเองให้มากๆ
- ฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อชีวิตส่วนตัวและภารกิจในบ้านที่ชัดเจนแน่นอน เช่น นอน ตื่นนอน, รับประทานอาหารเช้า กลางวัน และเย็นเป็นเวลา, เวลาเล่น, เวลาทำการบ้าน ,เวลาช่วยทำงานบ้าน เช่น กวาดบ้าน ชักผ้า ล้างจาน ฯลฯ ที่แน่นอน
- หาโอกาสที่จะให้เด็กมีโอกาสเข้าร่วมกลุ่มกับเด็กหมู่มาอยู่เสมอการที่เด็กมีโอกาสได้ไป ร่วมกิจกรรมกับเด็กหมู่มาอยู่เสมอ จะทำให้ต้องฝึกความอดทน
- ฝึกให้เด็กคิดถึงส่วนรวมและรู้จักทำอะไรเพื่อผู้อื่นเสมอๆ ทุกวันผู้ใหญ่ควรถามเด็กๆ ว่า วันนี้ได้ทำอะไรให้คนอื่นมีความสุขบ้าง ผู้ใหญ่ควรเสริมแรงเด็กด้วยการชม และให้กำลังใจ เด็กทุกครั้ง เด็กได้ทำอะไรเพื่อผู้อื่น
- อย่าเปรียบเทียบเด็ก วิธีที่ง่ายที่สุดและได้ผลดีที่สุดในการลด E.Q. ของเด็ก (โง่,เซ่อ,ไม่เอาไหน,ชน,อ้วน ฯลฯ) และการเปรียบเทียบเด็ก เด็กที่ถูกเลี้ยงดูมาด้วยการเปรียบเทียบ จะกลายเป็นคนที่อิจฉาริษยาผู้อื่น มีปมเด่นหรือมีปมด้อย น้อยเนื้อต่ำใจ เก่ง อารมณ์แปรปรวนง่าย ไม่อยากให้ผู้อื่นได้ดี ไม่มีน้ำใจ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก อารมณ์อย่างไร เด็กๆ ก็จะมีโอกาสที่จะมีอารมณ์เช่นนั้นสูง อารมณ์ของคุณครู คุณพ่อคุณแม่ พี่เลี้ยง จะส่งผลไปยังเด็กๆ โดยตรง

เราคงเริ่มเห็นแล้วใช่ไหมครับว่า E.Q. ของคนเราเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งของชีวิต (ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเรื่องของ I.Q. หรืออาจจะสำคัญกว่าอีกด้วย) และ E.Q. ของคนเราสามารถฝึกฝนและพัฒนาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกฝนที่ถูกต้องในวัยต้นๆ ของชีวิตพัฒนาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกฝนที่ถูกต้องในวัยต้นๆ ของชีวิต เราได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนา E.Q.ของเด็กๆของเราหรือยัง?

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

คณะวิจัยได้ศึกษางานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้และเรียนรู้ด้วยความสุขดังรายละเอียดต่อไปนี้

มนตรี ภัคตินรงค์ (2549 : 95) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาแบบเสริมทักษะกิจกรรม
ขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ยังไม่สายเกินไป วิชาภาษาไทย ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะที่สร้าง
ขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.28/94.37 แสดงแบบฝึกสร้างทักษะที่สร้างขึ้นสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
ที่ตั้งไว้และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ สูงกว่าคะแนนทดสอบ
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเว้นระยะสอง
สัปดาห์ไปแล้วสูงกว่าคะแนนหลังเรียนด้วยแบบฝึกสร้างทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มะลิ อาจวิชัย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การ
เขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด แม่กน แม่กด และแม่กง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
ที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำไม่
ตรงตามมาตราตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มี
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กง ก่อนและหลังการใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดงยาง กลุ่มโรงเรียนห้องแซง สำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอเลิงนกทา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร จำนวน 20 คน ซึ่งได้จาก
การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการ
สอน จำนวน 5 แผน แบบฝึกการเขียนสะกดคำ จำนวน 5 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การ
เขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 ข้อ ทำการทดลองใช้แบบฝึกใน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test(Dependent
Sample) ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
84.02/80.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา
ตัวสะกด แม่กน แม่กด และแม่กง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เทิดชัย บัวผาย (2547) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง 49 คน เป็นกลุ่มทดลอง 25
คน และเป็นกลุ่มควบคุม 24 คน ได้ผลการวิจัยว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูง
กว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สายทอง แดงทิพย์ (2550) ได้ทำการศึกษาผลการสอนโดยใช้แบบฝึกประกอบวัสดุกราฟฟิค เรื่องจังหวัดชัยภูมิ ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สังคมศึกษา) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 58 คน สุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 29 คน ที่สอนโดยใช้แบบฝึกประกอบวัสดุกราฟฟิค และกลุ่มควบคุม 29 คน ที่สอนโดยไม่ใช้แบบฝึกประกอบวัสดุกราฟฟิค ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (E_1/E_2) เท่ากับ $84.47/83.80$ และมีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) เท่ากับ 53.95

ขวัญทอง จันทฤทธิ์ (2549 : 55) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่องการสะกดคำและแจกลูก ของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.60/80.50 แสดงว่าแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

บัวสอน จันทร์แดง (2549 : 79) ได้ศึกษาค้นคว้า แบบฝึกเสริมทักษะ กิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่องถูกแปลงร่าง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะมีประสิทธิภาพ 86.76/87.33 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

ปติณญา ต่อยอด (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะที่มีประสิทธิภาพ เรื่องทศนิยม วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $94.91/83.46$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะวิชาคณิตศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วารี บุษบงค์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะที่มีประสิทธิภาพ วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกเสริมทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องการคูณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 78.80/78.90

2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ชเวนเกอร์ (Schwending, 1977 อ้างถึงในชุดิกาญณ์ เทศยรัตน์, 2545) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 603 คน โดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพเหมือนของจริง แบบเขียนตามคำบอกและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้รูปภาพเหมือนของจริง

จากการศึกษางานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญสำหรับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยดีขึ้น

บทที่ 3

บริบทชุมชนและโรงเรียน

ประวัติศาสตร์ชุมชน

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านกุดโง้ง หมู่ 3 ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ต้นน้ำลำปะทาว เส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงผู้คนในพื้นที่อีสานตอนบนมายาวนาน หลายชั่วอายุคน น้ำจากลำปะทาวไหลไปบรรจบลำน้ำชีที่บ้านกุดโง้ง ตำบลกุดตุ้ม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จากนั้นไหลไปรวมกับแม่น้ำพองและแม่น้ำชี ก่อนจะไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลและไหลลงสู่แม่น้ำโขง แต่เดิมอยู่ในเขตการปกครองของตำบลหนองขาม อำเภอแก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ

พระครูบรรพตสุวรรณกิจหรือหลวงพ่อคำเขียน สุวณฺโณ เจ้าอาวาสวัดภูเขาทองแห่งบ้านท่ามะไฟหวาน ตำบลท่ามะไฟหวาน ย้อนภาพอดีตของพื้นที่ต้นน้ำลำปะทาวเมื่อ 40 ปีก่อน (ก่อนปี 2512) ให้ฟังว่า แม้จะมีฝนตกทั้งคืน น้ำก็ซึมลงดินโดยง่าย เพราะสภาพป่าที่ยังคงอุดมสมบูรณ์อยู่มาก (โครงการธรรมยาตราเพื่อลุ่มน้ำลำปะทาว : 2552) ดังนั้นบริเวณที่เป็นหมู่บ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เดิมเป็นป่ารกชัฏ เต็มไปด้วยสิงสาราสัตว์ มีเพียงนายพรานที่เป็นคนล่องรู้ความเป็นไปของป่า โดยที่ยังไม่มีใครกล้าเข้ามาจับจองพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย

จนมาปี พ.ศ. 2502 นายบุญไพร โคตรนารา หรือที่ชาวบ้านรู้จักกันในนาม “เสือบุญ” ได้หนีคดีขึ้นมาย่อสร้างเพิงพักอาศัยเป็นกระท่อมชิงด้วยผ้า เป็นหลังแรกของบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ (นิคม สุตชา : 2555) ต่อมาเมื่อมีบริษัทค้าไม้ชัยภูมิ ได้รับสัมปทานป่าจากรัฐบาล ได้เข้ามาตัดไม้ตั้งแต่ปี 2506 (สุวรรณนาโพธิ์ : 2542) คนงานตัดไม้ได้มาเจอ “เสือบุญ” จึงได้เอาสังกะสีมาให้ และเขาก็ต้องการคนงานไปตัดไม้ด้วย

ระหว่างที่ได้มีการตัดไม้นั้นได้เกิดไฟป่า ต้นไม้ได้ล้มลง เกิดพื้นที่โล่งเตียน นายบุญไพร จึงได้ชวนญาติพี่น้องมาอยู่ด้วย ได้แก่ นายเจียม สายหมื่นไว นายเบ้า อินทิสาร มาจับจองพื้นที่ และเป็นคนงานตัดไม้ด้วย ส่วนนายบุญไพร เป็นคนพาคนงานเดินป่า ตีตราไม้

ปี พ.ศ.2507 มีคนเข้ามาอาศัยเพิ่มเติม ได้แก่ นายขาล นาลีโพธิ์, นายสิงโห พรหมดา, นายคาพานจันหาร, นายโหล จันทเนตร, นายทองล้อม โคตรนารา, นายบุญ พรโคกกรวด (พ่อตาของนายบุญไพร) ญาติพี่น้องฝ่ายภรรยามาจาก บ้านคอนสวรรค์ ญาติพี่น้องฝ่ายนายบุญไพร มาจาก อำเภอพล ตามขึ้นมารวมเป็น 7 ครอบครัว อาชีพของชาวบ้านขณะนั้นคือเป็นคนงานตัดไม้ พอเห็นพื้นที่สวยก็จับจองปลูกอะไรก็งาม จึงทำการเกษตร เช่น หยอดข้าวไร่ ลำสั้วแลกรับกับชุมชนอื่น

ในระยะเวลาเดียวกัน หลวงพ่อบุญธรรม อุดมธมฺโม ปักกลดปฏิบัติธรรมละแวกนั้น ชาวบ้านเห็นเข้า จึงนิมนต์ท่านให้อยู่ แต่ขณะนั้นไม่มีวัด ชาวบ้าน (จำนวน 5-6 คน) จึงช่วยกันบริจาคที่ดินให้ 500 ไร่ เพื่อสร้างเป็นวัด ปัจจุบันคือวัดป่าสุคะโต หลวงพ่อบุญธรรมเป็นพระที่ขยันมาก มักพาชาวบ้านพัฒนาพื้นที่ เช่น ทำถนน บางครั้งแม้ตึกดินยังพากันทำ

คนเริ่มมากขึ้นในปี พ.ศ.2516 - 2517 ทางราชการได้มีประกาศแต่งตั้งเป็นหมู่บ้านกุดโง้ง มีความหมายว่า ห้วยน้ำ ที่คดโค้ง มีเกาะตรงกลาง วันที่ 8 มิถุนายน 2521 กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศแต่งตั้งเป็นหมู่บ้าน มีประชากร 116 คน (ไม่รวมเด็ก) มีผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือนายนิคม สุดชา ใช้วิธีการเลือกตั้งแบบเปิดเผย จะเลือกใครให้ยืนต่อแถวคนนั้น ต่อหน้าคณะกรรมการอำเภอแก้งคร้อ โดยไม่มีการทะเลาะกัน ผู้ใหญ่บ้านคนที่สองได้แก่ นายคำภัย จันทเนตร เลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ.2530 (นิคม สุดชา : 2555)

ข้อมูลปัจจุบัน

อาณาเขต และสภาพพื้นที่

บ้านกุดโง้ง หมู่ 3 ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ห่างจาก จังหวัดชัยภูมิ 62 กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจาก อ.แก้งคร้อ 44 กิโลเมตร มี 6 คุ่ม

ทิศเหนือ	ติดบ้านวังเข้ ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดบ้านไทรทอง ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดบ้านใหม่ไทยเจริญ ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	ติดสันหน้าผา ต.โคกสูง อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

จำนวนประชากร

ประชากรชายหญิง รวม 611 คน แบ่งจำนวนครัวเรือนได้ 127 ครัวเรือน

สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

ชาวบ้านมีอาชีพทำไร่มันสำปะหลังเป็นหลัก อาชีพรอง รับจ้างทั่วไป เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงหมู เลี้ยงวัว กลุ่มอาชีพ

1. กลุ่มผู้เลี้ยงโคขุน ประธาน นางมะลิวัลย์ รัตนปทุม
2. กลุ่มผู้เลี้ยงสุกร ประธาน นายมี สร้อยดอน

ผลิตภัณฑ์

ไม่มี

การคมนาคม/สาธารณูปโภค

ถนนเข้าหมู่บ้านสายหลัก ท่ามะไฟหวาน – ตาครินทอง (ลาดยาง) สายย่อย วัดป่าสุคะโต – บ้านกุดโง้ง (คอนกรีต) ถนนในหมู่บ้านบางส่วน (ลูกรัง)

ทรัพยากร

ป่าไม้

ด้านสันเขาผาผึ้ง เป็นป่าของชุมชน มีไม้สีเสียด ไม้พยุง ประดู่ มะขามป้อม เห็ด ผักต้ว ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์ พื้นที่บางส่วน ปตท. ได้มาปลูกไม้สีเสียดไว้ ซึ่งล่อใจชาวบ้านจากที่อื่นลักลอบตัดไม้พยุง ขนย้ายหลบหนีไปทางหน้าผาทิศตะวันออกสู่ ต.โคกสูง นายอำเภอแก้งคร้อให้ความสำคัญกับปัญหา ให้ทุกหมู่บ้านเฝ้าระวังและตรวจจับ แผนงานของจังหวัดโดยนายจรินทร์ จักกะพาก นอกจากนี้อัตติผู้ว่า

ราชการจังหวัดชัยภูมิ (4 ตุลาคม 2553 – พฤศจิกายน 2554) ได้ยกระดับพื้นที่จำนวน 200 ไร่ของหมู่บ้านนี้ ให้เป็นป่าชุมชนโดยจัดทำเป็นแผนงานป่าชุมชนเรียบร้อยแล้ว (อยู่ระหว่างการรอนบประมาณ) น้ำ

น้ำอุปโภคชื่อ ลำน้ำห้วยชัน อยู่บริเวณทางข้ามจากหมู่บ้านกุดโง้งไปบ้านวังเข้ ต้นน้ำมาจากสันเขาต้นทิศตะวันออก อบต.ท่ามะไฟหวานทำฝายน้ำล้นปี 2554 ยังหวงห้ามการจับปลา เนื่องจากการทำฝายน้ำล้นเมื่อปีที่แล้ว ทำให้กำลังอยู่ระหว่างฟื้นฟูระบบนิเวศน์ อย่างไรก็ตามชาวบ้านสามารถหาปลาได้ที่ลำน้ำลำปะทาว

สังคมการเมืองการปกครอง

ผู้ใหญ่บ้าน	นายคำภัย จันทเนตร
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	นายปัญญา ชัยวงษา
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	นายถนอม บุญภูมิ

บุคคลสำคัญ/ปราชญ์/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน

นายอุไร เสนาอุช	ปราชญ์ด้านจักสานอุปกรณ์จับปลา ตะกร้า
นายทองใบ ญาติสมบุรณ์	หมอสู่วิญ
นางสุพรรณ สุดทอง	ศิลปะการแสดงผญาพื้นบ้าน

ประเพณีวัฒนธรรมที่ดึงดูดใจของชุมชน

ฮีต 12 ยกเว้น บุญบั้งไฟ บุญพระเวสสันดร นอกจากนั้นทำทุกอย่าง เช่น บุญเข้าพรรษา ออกพรรษา บุญสงกรานต์ บุญเบิกบ้าน ฯลฯ

คลอง 14 ยังอยู่ประปรายกับคนรุ่นเก่า

กฎระเบียบในหมู่บ้าน

1. ยิงปืนข้ามบ้าน ในบ้าน ปรับ 500 บาท
2. จับปลาในที่สาธารณะที่หวงห้าม ปรับไม่เกิน 500 บาท
3. ลักเล็กขโมยน้อย ปรับไม่เกิน 500 บาท
4. ทะเลาะวิวาทในชุมชน ปรับไม่เกิน 500 บาท
5. ลุกน้ำยุ่งลาย ปรับไม่เกิน 500 บาท
6. ซึ่มอเตอร์ไซด์เสียงดังในหมู่บ้าน ปรับไม่เกิน 500 บาท
7. ยาเสพติด ผู้เสพผู้ค้ำ แจ่งเจ้าหน้าที่บ้านเมือง

(นายคำภัย จันทเนตร : 2555)

บริบทของโรงเรียน

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1) ชื่อ สถานศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ หมู่ที่ 3 หมู่บ้านกุดโง้ง ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36150 โทรศัพท์ 044-870554 e-mail: kdwschool@hotmail.com Website: www.kdw.ac.th สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1.2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ อนุบาล 1 ถึงระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.3 มีเขตพื้นที่บริการ 3 หมู่บ้าน ดังนี้

1.หมู่บ้านกุดโง้ง

2.หมู่บ้านใหม่ไทยเจริญ

3.หมู่บ้านวังเข้

4. หมู่บ้านนอกเขตบริการ 12 หมู่บ้านในตำบลธาตุทอง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

2. ข้อมูลด้านการบริหาร

2.1) ผู้อำนวยการโรงเรียน

นายชาญวิทย์ ทองนาค วุฒิการศึกษาสูงสุด ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม) บริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนี้ 18 พฤศจิกายน 2549 จนถึงปัจจุบัน

2.2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน

นายจิระยุทธ พุทธรักษาพิทักษ์ วุฒิการศึกษาสูงสุด ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การบริหารการศึกษา

3. ประวัติโดยย่อ คำขวัญ และวัตถุประสงค์เฉพาะของสถานศึกษา

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 เดือนกันยายน 2517 นำโดยหลวงพ่อบุญธรรม อุดตมธมโม เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโตในขณะนั้น ร่วมกับชาวบ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน คือบ้านกุดโง้ง บ้านใหม่ไทยเจริญ และบ้านวังเข้ ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้นใกล้กับวัดป่าสุคะโต เปิดเป็นโรงเรียนสาขาของโรงเรียนบ้านท่ามะไฟหวาน นายอินทร์แปลง ครูใหญ่ได้ส่งครูช่วยสอนมาทำการสอน 2 คน คือนายสวัสดิ์ สมทา และนายสมถิ่น นาห้วยทอง

ต่อมาปีการศึกษา 2518 ได้ย้ายอาคารเรียนมาตั้งฝั่งตะวันออกของลำประทาว ครูทั้งสองคนเดิมลาออก ได้มี นายสวา ด้วงคำจันทร์ และนายโกเวช บุตะเขี้ยว ตำแหน่งครูช่วยสอนมาปฏิบัติหน้าที่แทน

ในวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2519 ได้เกิดเหตุการณ์อัคคีภัยไหม้อาคารเรียนทั้งหมด หลังจากนั้นชาวบ้านทั้งหมู่บ้านได้ช่วยกันก่อสร้างอาคารขึ้นใหม่และบริจาคซื้อที่ดินเพิ่มเติมรวมเป็นเนื้อที่ 10 ไร่ 2 งาน 41 ตารางวา

ในปีการศึกษา 2519 ทางราชการประกาศตั้งเป็นโรงเรียนเอกเทศ ชื่อว่าโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ นายสมยศ นรมาศย์ เป็นครูใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ กระทรวงมหาดไทย วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2523 ได้ย้ายสังกัดมาขึ้นอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สพช.)

ในปี พ.ศ. 2526 นายคณิต ศรีโสม ครูใหญ่ ได้ขอกำหนดปรับปรุงตำแหน่ง เป็นอาจารย์ใหญ่ ในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2546 โรงเรียนได้อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนเปิดเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2540 ทำการสอน 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในปีการศึกษา 2544 ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2544 จัดการเรียนการสอนเป็น 3 ช่วงชั้น กับอีก 1 ระดับ คือ

ระดับอนุบาล	สอนอนุบาล 1 - 2
ระดับช่วงชั้นที่ 1	สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3
ระดับช่วงชั้นที่ 2	สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
ระดับช่วงชั้นที่ 3	สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดการเรียนการสอนเป็นระดับดังนี้

ระดับปฐมวัย	จัดการเรียนการสอนอนุบาล 1 - 2
ระดับประถมศึกษา	จัดการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3

จัดการเรียนเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระภาษาไทย สาระคณิตศาสตร์ สาระวิทยาศาสตร์ สาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สาระศิลปะ สาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระภาษาต่างประเทศ โดยอาศัยงบประมาณของทางราชการ และการสนับสนุนงบประมาณท้องถิ่นจากประชาชนในเขตบริการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ อบต. ท่ามะไฟหวาน

ปรัชญาของโรงเรียน ปัญญานรณารตน "ปัญญา เป็นรัตนะของนรชน"

คำขวัญของโรงเรียน เรียนดี กีฬาเด่น เน้นวินัย ใฝ่คุณธรรม นำพัฒนา
 สีของโรงเรียน ม่วง - ขาว
 สีม่วง หมายถึง ความเจริญก้าวหน้า
 สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ สดใส ของนักเรียน

วิสัยทัศน์

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ครูและบุคลากรได้มาตรฐาน ผู้เรียนมี
 คุณธรรม จริยธรรมและมีพละนาถัยที่สมบูรณ์ ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ภายใต้วัฒนธรรม
 ไทย ตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ภายในปี 2556

พันธกิจ

- (1) พัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยใช้วัดกรรมและเทคโนโลยี
- (2) ยกระดับคุณภาพการจัดการกระบวนการเรียนการสอน
- (3) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- (4) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีพละนาถัยที่สมบูรณ์ มีสุนทริยภาพ และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

- (5) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ตึงงามภายใต้วัฒนธรรมไทย
- (6) ประสานความร่วมมือกับองค์กรทุกภาคส่วน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

- (1) โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- (2) ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
- (3) ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถ และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ
- (4) ผู้เรียนมีพละนาถัยที่สมบูรณ์ มีสุนทริยภาพ และมีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- (5) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีภายใต้วัฒนธรรมไทย
- (6) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4. ระบบโครงสร้างการบริหาร

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ได้จัดระบบโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม
 งาน ดังนี้

- (1) กลุ่มงานวิชาการ
- (2) กลุ่มงานงบประมาณ

(3) กลุ่มงานบริหารงานบุคคล

(4) กลุ่มงานบริหารทั่วไป

5. ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2553) ดังนี้

- 1) จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งหมด 365 คน
- 2) จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
อ.1	34	24	58
อ.2	15	9	24
รวม	49	33	82
ป.1	12	12	24
ป.2	20	15	35
ป.3	16	19	35
ป.4	16	15	31
ป.5	20	9	29
ป.6	15	15	30
รวม	99	85	184
ม.1	19	17	36
ม.2	26	16	42
ม.3	9	12	21
รวม	54	45	99
รวมทั้งหมด	202	163	365

3) มีนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วม 13 คน

4) มีนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการ 57 คน

5) มีนักเรียนปัญญาเลิศ - คน

6) มีนักเรียนต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ - คน

7) จำนวนนักเรียนต่อห้อง (เฉลี่ย) 34 คน

8) สัดส่วนครู : นักเรียน = 1 : 20

9) จำนวนนักเรียนที่ลาออกกลางคัน(ปีปัจจุบัน) 1 คน

10) สถิติการขาดเรียน/เดือนละ 58 คน

11) จำนวนนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน (รางวัลดีเด่นที่ได้รับ)

● ประเภท วิชาการ จำนวน 65 คน

● ประเภท ดนตรี จำนวน 20 คน

● ประเภท กีฬา จำนวน 32 คน

6. ข้อมูลบุคลากร

ประเภท บุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด			อายุ เฉลี่ย	ประสบการณ์ สอนเฉลี่ย
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	ป.โท		
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	1	56	34
รองผู้อำนวยการ	1	-	-	-	1	39	10
ครูประจำการ	10	6	-	11	5	37	24
พนักงานราชการ	3	-	-	3	-	32	7
ครูอัตราจ้าง	-	-	-	-	-	-	-
นักการ / ภารโรง	1	-	-	1	-	50	-
เจ้าหน้าที่ธุรการ	-	1	-	1	-	28	-
รวม	16	7	-	16	7	35	20
	23						

- มีครูที่สอนวิชาตรงตามวิชาเอก 14คน (73.68%)
- มีครูที่สอนวิชาตามความถนัด 5 คน (26.32%)

7. สภาพชุมชนโดยรวม

1)สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะความเป็นอยู่แบบชนบท สภาพครอบครัวขาดแคลน และมีปัญหาทางครอบครัว เช่นการหย่าร้าง การหมกมุ่นในอบายมุข และการอพยพเคลื่อนย้ายแรงงาน มีประชากรประมาณ 1,332 คน อาชีพหลักของชุมชน คือ การทำไร่และรับจ้าง เนื่องจาก สภาพภูมิประเทศที่ตั้งของชุมชนอยู่บนภูเขา แวดล้อมด้วยไร่ สวน ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธประเพณี / ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ การทำบุญตามวันสำคัญทางศาสนา

2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา

ร้อยละ 90 ประกอบอาชีพ เกษตรกร

ร้อยละ 100 นับถือศาสนา พุทธ

ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อปี 9,000บาท

- 4) โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียนอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ อยู่ติดวัดได้รับการสนับสนุนเอาใจใส่ของชุมชนและเจ้าอาวาสเป็นอย่างดี สำหรับยาเสพติดนั้นเนื่องจากชุมชนส่วนมากรับจ้างใช้แรงงานด้านการเกษตร เช่น ปลูกอ้อย ปลูกมันสำปะหลัง ยางพารา แรงงานส่วนหนึ่งใช้ยาเสพติดอยู่โดยเฉพาะสุรา เป็นวัฒนธรรมหนึ่ง ที่ควรได้รับการแก้ไขเป็นอย่างยิ่ง

8. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างเวลาเรียน ช่วงชั้นที่ 1(ป.1-ป.3)

ระดับชั้น	เวลาเรียน(คิดเป็นร้อยละต่อปี)									รวม
	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	สุขศึกษาและพลศึกษา	ศิลปะ	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	ภาษาต่างประเทศ	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
ป.1	200	200	80	80	80	80	40	40	120	1000
ป.2	200	200	80	80	80	80	40	40	120	1000
ป.3	200	200	80	80	80	80	40	40	120	1000
รวม	600	600	240	240	240	240	120	120	360	3000

โครงสร้างเวลาเรียน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6)

[illegible]

โครงสร้างเวลาเรียน ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3)

ระดับชั้น	เวลาเรียน(คิดเป็นร้อยละต่อปี)									รวม
	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	สุขศึกษาและพลศึกษา	ศิลปะ	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	ภาษาต่างประเทศ	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	
ม.1	120	120	120	80	80	80	80	120	120	1000
ม.2	120	120	120	80	80	80	80	120	120	1000
ม.3	120	120	120	80	80	80	80	120	120	1000
รวม	360	360	360	240	240	240	240	360	360	3000

8.1) จำนวนชั่วโมงที่จัดให้เรียนต่อปีเท่ากับ 1,000 – 1,200 ชั่วโมง

8.2) ระบบการเรียนรู้ที่เน้นเป็นพิเศษ คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ / สังเคราะห์

8.3) สัดส่วนระหว่างสาระการเรียนรู้ระดับชาติ/สากลต่อ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น = 70:30

9.ข้อมูลด้านอาคารสถานที่

9.1) เนื้อที่ 18 ไร่ 2 งาน 44 ตารางวา

9.2) พื้นที่ปลูกสร้างอาคาร 1 ไร่ - งาน 85 ตารางวา

9.3) พื้นที่สนาม/นันทนาการ - ไร่ 3 งาน 54 ตารางวา

9.4) จำนวนอาคารเรียนถาวร รวม 2 หลัง 11 ห้องเรียน

9.5) จำนวนอาคารเรียนชั่วคราว รวม 1 หลัง

9.6) จำนวนสนามกีฬา 5 สนาม ได้แก่ สนามวอลเลย์บอล 2 สนาม สนามบาสเก็ตบอล

สนามตะกร้อ สนามฟุตบอล

9.7) จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 11 ห้อง

9.8) จำนวนห้องประกอบ

- ห้องทดลองวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง เฉลี่ยคิดเป็น 48 ตารางเมตร
- ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง เฉลี่ยคิดเป็น 128 ตารางเมตร
- ห้องประชุม 1 ห้อง เฉลี่ยคิดเป็น 64 ตารางเมตร
- ห้องพักรับบริหาร / ห้องประชุมเล็ก 1 ห้อง เฉลี่ยคิดเป็น 42 ตารางเมตร
- ห้องสมุด 1 ห้อง เฉลี่ยคิดเป็น 64 ตารางเมตร

10. ข้อมูลด้านงบประมาณและทรัพยากร

1) งบประมาณ (รับ - จ่าย)

รายได้	บาท	รายจ่าย	บาท
เงินงบประมาณ (รายหัว)	880,350	งบดำเนินการ	616,245
เงินนอกงบประมาณ	-	งบพัฒนาคุณภาพ	264,105
เงินบริจาค	100,000	วิชาการ	
รวม	980,350	รวม	880,350

2) ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก

2.1) จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งหมด 21 เครื่อง

- ใช้เพื่อการเรียนการสอน จำนวน 15 เครื่อง
- ใช้ในงานบริหาร จำนวน 6 เครื่อง
- ใช้งาน internet ได้ 21 เครื่อง

2.2) จำนวนเครื่องถ่ายเอกสาร 2 เครื่อง

2.3) จำนวนเครื่องเล่น วิดีโอ/ซีดี 5 เครื่อง

2.4) จำนวนเครื่องโทรสาร 1 เครื่อง

2.5) จำนวนโทรศัพท์ 15 เครื่อง

2.6) จำนวนวิทยุ 2 เครื่อง

11. แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้

11.1 ห้องสมุดมีขนาด 64 ตารางเมตร จำนวนหนังสือในห้องสมุดทั้งหมด 1,000 เล่ม การสืบค้นหนังสือและการยืม - คืนใช้ระบบ ยืม - คืน

จำนวนนักเรียนที่ใช้ห้องสมุดในปีการศึกษานี้ คิดเป็น 50 คน / วัน

11.2 มีภูมิปัญญาท้องถิ่น 3 คน ยกตัวอย่าง 3 คน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียน/ชุมชน

1) ชื่อ-สกุล นายฉันท ไสฤทธิ

หมู่บ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

ภูมิปัญญาด้านการทำไม้กวาดดอกหญ้า จำนวนที่ให้บริการ 20 ครั้ง

2) ชื่อ-สกุล นางขาล ทองรุ่ง

หมู่บ้านใหม่ไทยเจริญ ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

ภูมิปัญญาด้านการทำพานบายศรี จำนวนที่ให้บริการ 10 ครั้ง

3) ชื่อ-สกุล นางสุพรรณ สุตทอง

หมู่บ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ต.ท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

ภูมิปัญญาด้าน การเล่นิทาน,บทกลอนกล่อมลูก,คำผญา จำนวนที่ให้บริการ 20 ครั้ง

12. ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา

1) งาน / โครงการ / กิจกรรมที่ประสบความสำเร็จ

ชื่องาน / โครงการ / กิจกรรม	หลักฐานยืนยันความสำเร็จ
โครงการความเป็นเลิศทางกีฬาดนตรีและนาฏศิลป์	- สรุปรายงาน,โครงการ,ถ้วยรางวัล, เกียรติบัตร ภาพถ่าย
โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	- การประเมินผ่านมาตรฐานจากองค์กรภายนอก (สมศ) และรายงานโครงการ
โครงการนิเทศร่วมใจ	- สรุปรายงานโครงการ, บันทึกการนิเทศ - สรุปรายงานโครงการ,รูปภาพ
โครงการปรับพื้นฐานความรู้	-สรุปรายงานโครงการ,รายงานการทำวิจัยในชั้นเรียน
โครงการการทำวิจัยในชั้นเรียน	
โครงการพัฒนาระบบICT เพื่อการบริหารจัดการและการเรียนการสอน	- สรุปรายงานโครงการ,ตารางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์
โครงการวัดและประเมินผล	- สรุปรายงานโครงการ,ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ	- สรุปรายงานโครงการ,นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
โครงการทัศนศึกษา	- สรุปรายงานโครงการ,ภาพถ่ายและความพึงพอใจของนักเรียน
โครงการรักการอ่าน	- สรุปรายงานโครงการ,ผลการประเมินการอ่านจาก สพป.ชัย 2
โครงการจัดหาสื่อการจัดการเรียนการสอน	- สรุปรายงานโครงการ, สื่อ, วัสดุที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน,หลักฐานการจัดซื้อ
โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	- สรุปรายงานโครงการ,กิจกรรมที่แปลงเกษตร
โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- สรุปรายงานโครงการ,การประชุมผู้ปกครอง/คณะกรรมการสถานศึกษา,บันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน
โครงการจากอ้อมอกครูสู่โลกกว้าง	- นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการ

	อบรมให้มีความรักและให้ความช่วยเหลือแก่สถานศึกษา
โครงการเดินทางไกลอยู่ค่ายพักแรม	- สรุปรายงานโครงการ,นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม 100%
โครงการอาหารกลางวัน	-สรุปรายงานโครงการ,อาหารเพียงพอกับนักเรียน 100% และความพึงพอใจของนักเรียน
โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ	-สรุปรายงานโครงการ,รูปภาพ
โครงการพัฒนาบุคลากร	-สรุปรายงานโครงการ,รูปภาพ,เกียรติบัตร
โครงการหมั่นตามวัน	-สรุปรายงานโครงการ,รูปภาพ
โครงการคุณซื้อหนูขาย	-สรุปรายงานโครงการ,รูปภาพ
โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	-สรุปรายงานโครงการ,รูปภาพ
โครงการออมวันนี้เป็นเศรษฐีในวันหน้า	-สรุปรายงานโครงการ,สมุดเงินออม

2) งาน / โครงการ / กิจกรรมที่ควรปรับปรุง

ชื่องาน / โครงการ / กิจกรรม	สาเหตุที่ไม่บรรลุเป้าหมาย
โครงการห้องสมุด	-นักเรียนไม่ได้เข้าไปใช้บริการห้องสมุดเท่าที่ควร ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำห้องสมุด

13. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง

โรงเรียนบ้านกุดโง้งคงสวรรค์ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสมศ. รอบสองเมื่อวันที่ 20 ถึง 22 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา มีการประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านครู และ ด้านผู้บริหาร ซึ่งสรุปผลการประเมินตามมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : การศึกษาปฐมวัย	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ระดับคุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.44	ดี	4	ดีมาก	3.72	ได้
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.41	ดี	4	ดีมาก	3.71	ได้
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.30	ดี	4	ดีมาก	3.65	ได้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	2.66	พอใช้	2	พอใช้	2.33	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	2.81	ดี	3	ดี	2.91	ได้
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	2.83	ดี	3	ดี	2.92	ได้
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.00	ดี	4	ดีมาก	3.50	ได้
ด้านครู						
มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	3.40	ดี	4	ดีมาก	3.70	ได้
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	3.00	ดี	3	ดี	3.00	ได้

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ระดับคุณภาพ		
ด้านผู้เรียน						
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	3.70	ดีมาก	4	ดีมาก	3.85	ได้
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	3.49	ดี	3	ดี	3.25	ได้
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา	3.61	ดีมาก	4	ดีมาก	3.81	ได้
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	3.04	ดี	3	ดี	3.02	ได้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	2.06	พอใช้	2	พอใช้	2.03	ไม่ได้
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.09	ดี	3	ดี	3.05	ได้
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	3.46	ดี	3	ดี	3.23	ได้
ด้านครู						
มาตรฐานที่ 8 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ	4.00	ดีมาก	4	ดีมาก	4.00	ได้
มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.34	ดี	3	ดี	3.17	ได้
ด้านผู้บริหาร						
มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	3.89	ดีมาก	4	ดีมาก	3.95	ได้
มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัด	3.55	ดีมาก	3	ดี	3.28	ได้

การศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	ผลประเมิน อิงเกณฑ์		ผลประเมิน อิงสถานศึกษา		ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	คะแนน	ระดับคุณภาพ		
องค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา						
มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.13	ดี	3	ดี	3.07	ได้
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.00	ดี	3	ดี	3.00	ได้
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	3.27	ดี	4	ดีมาก	3.64	ได้
ในภาพรวมสถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ☒ สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา ☐ ไม่สมควรรับรองมาตรฐานการศึกษา						

13.1) ข้อเสนอแนะจากการประเมินภายนอก รอบสอง

พัฒนาด้านการเกษตรครบวงจร เพื่อการศึกษากลุ่มสาระการงานอาชีพให้มีแหล่งเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เพราะสถานศึกษามีพื้นที่เหมาะสมในการทำการเกษตรครบวงจร

13.2) การนำผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ไปใช้

จากผลการประเมินตามมาตรฐานที่ 5 พบว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร พอใช้ นั้น โรงเรียนได้ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกับครู อาจารย์ ในโรงเรียนได้วิเคราะห์หาสาเหตุ ทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ด้วยสาเหตุนี้โรงเรียนจึงวางแผนจัดทำโครงการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซ่อมเสริมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะมากขึ้น คณะครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนของผู้เรียนให้ตรงตามศักยภาพ

บทที่ 4

วิธีการดำเนินการวิจัย

โครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” เป็น การศึกษากระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ นักเรียนอ่านออก เขียนได้และเรียนรู้ด้วยความสุข ในการวิจัยและพัฒนาได้ประมวลรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลและ กระบวนการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

1. แหล่งที่มาและประเภทของข้อมูล
2. แผนการปฏิบัติงาน
3. กิจกรรมการจัดประชุมสัมมนาและเวทีเสวนา

1. แหล่งที่มาและประเภทของข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบและการประมวลผลข้อมูล ดำเนินการด้วยกระบวนการการ วิจัยแบบมีส่วนร่วม PAR จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

1.1 สํารวจข้อมูล บริบท ปัญหา ในโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์

1.2 สํารวจความคิดเห็นข้อเสนอแนะโดยครู กรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ ส่งผลต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

1.3 สัมภาษณ์ และแจกแบบสอบถามผู้ปกครอง ครู และนักเรียนเป้าหมาย โดยตรง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ

1.3.1 องค์ประกอบที่ทำให้ นักเรียนอ่านออกเขียนได้และเรียนรู้ด้วยความสุข

1.3.2 องค์ประกอบที่ทำให้ นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และเรียนรู้โดยไม่มีความสุข

1.4 ประชุมที่มวิจัยเพื่อสรุปอันดับความสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของ นักเรียน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและประมวลข้อมูล พื้นฐานจากเอกสารงานวิจัย ฐานข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาไทยของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

2.2 ศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ในกลุ่มเป้าหมาย

2.3 จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดบทบาทและแนวทางการวิจัย จัดศึกษาดูงาน เพื่อออกแบบและวางแผนงานวิจัยร่วมกัน

2. แผนการปฏิบัติงาน

ระยะที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 สำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและได้เลือกปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 มาเป็นหัวข้องานวิจัยของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ประชุมทีมวิจัยและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อชี้แจงหัวข้องานวิจัยของโรงเรียน รับทราบข้อมูลและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้องานวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ประชุมทีมวิจัยเพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบอันส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์

ขั้นตอนที่ 4 สรุปและวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ และอ่านออกเขียนไม่ได้

ขั้นตอนที่ 5 ไปศึกษาดูงานและสรุปผลที่ได้จากการไปศึกษาดูงาน

ระยะที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมระยะที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 การเลี้ยงดูและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

ขั้นตอนที่ 3 การอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กตามวัย

ขั้นตอนที่ 4 การอ่านนิทานให้ลูกฟัง

ขั้นตอนที่ 5 เวทีสรุปผลการดำเนินงานโครงการวิจัย

3. กิจกรรมการจัดประชุมสัมมนา และเวทีเสวนา

กิจกรรมที่ 1 ประชุมอบรมคณะวิจัยเรื่องการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล จัดขึ้นในวันที่ 10 มีนาคม 2553 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 15.00 – 17.00 น. เป็นการอบรมคณะวิจัยเรื่องการสำรวจข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม บอกวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะครูทราบถึงปัญหาและคัดกรองนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนที่อ่านออกและนักเรียนที่อ่านไม่ออก นักวิจัยและคณะครูได้ระดมความคิดสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านครู ด้านผู้ปกครอง ด้านนักเรียน ผลการดำเนินกิจกรรม ในแต่ละชั้นได้

แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ นักเรียนที่อ่านออกและนักเรียนที่อ่านไม่ออก มอบหมายให้ครูสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือด้านครู ด้านผู้ปกครอง ด้านนักเรียน

กิจกรรมที่ 2 ประชุมทีมวิจัย/คณะครู เรื่องโครงการวิจัยของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ จัดขึ้นในวันที่ 20 มีนาคม 2553 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 15.00 – 17.00 น. เป็นการประชุมครูเพื่อให้ทราบทางโรงเรียนจัดทำโครงการวิจัยขึ้นในโรงเรียน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม แจ้งให้คณะครูทราบว่าโรงเรียนได้ร่วมกับพี่เลี้ยงงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อทำวิจัยเรื่องปัญหาการอ่านไม่ออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 นักวิจัยและคณะครูก็ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาสาเหตุของการอ่านไม่ออกของนักเรียน ผลการดำเนินกิจกรรม ครูในโรงเรียนได้ทราบและช่วยกันหาสาเหตุของการอ่านไม่ออกของนักเรียน

กิจกรรมที่ 3 การสรุปวิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ เป็นการประชุมนักวิจัยเพื่อสรุปสาเหตุที่ทำให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จัดเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2553 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 15.00 – 17.00 น. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม นำสาเหตุที่ระดมความคิดได้จากครั้งก่อนมาหาปัจจัยที่แท้จริง ผลการดำเนินกิจกรรม คณะวิจัยได้ปัจจัย 3 ด้านที่ส่งผลให้นักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านผู้ปกครอง ด้านครู

กิจกรรมที่ 4 ประชุมแบ่งบทบาทคณะวิจัยและสร้างแบบสอบถาม เป็นการประชุมนักวิจัยเพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครบองค์ประกอบ 3 ด้านที่ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียน วันที่ 25 มิถุนายน 2553 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 15.00 – 17.00 น. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ดำเนินการทำแบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านครู ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครอง ผลการดำเนินกิจกรรม ได้แบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านครู ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครอง

กิจกรรมที่ 5 ออกสำรวจและเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กิจกรรมนี้นักวิจัยลงพื้นที่สำรวจและแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครอง และนักเรียนตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2553 ตามบ้านของนักเรียนและผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม แจกแบบสอบถาม สังเกต และสอบถาม การเลี้ยงดูนักเรียนจากผู้ปกครอง พร้อมทั้งบันทึกข้อมูล ผลการดำเนินกิจกรรม ได้ข้อมูลตามแบบสอบถามทั้ง 3 ด้าน

กิจกรรมที่ 6 ศึกษาฐาน เป็นการศึกษากิจกรรม เทคนิควิธีการอ่านที่โรงเรียนบ้านกุดระหวี่ ตำบลสิงห์ อ.เมือง จ.พิจิตร วันที่ 30 สิงหาคม 2553 โรงเรียนบ้านกุดระหวี่ ตำบลสิงห์ อ.เมือง จ.พิจิตร ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ศึกษาเทคนิค วิธี การดำเนินงาน ของกิจกรรมการเล่านิทาน ให้เด็กฟังของโรงเรียนบ้านกุดระหวี่ ผลการดำเนินกิจกรรม คณะวิจัยได้เทคนิค วิธี การดำเนินงาน ของกิจกรรมการเล่านิทานให้เด็กฟังของโรงเรียนบ้านกุดระหวี่

กิจกรรมที่ 7 ประชุมวางแผนงานการจัดกิจกรรมระยะที่ 2 เป็นการประชุมนักวิจัย กำหนดกิจกรรมในการหาทางออกในการแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 วันที่ 21 พฤษภาคม 2554 ณ โรงเรียนบ้านกุคังดงสวรรค์ เวลา 15.30 – 17.00 น. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม บอกวัตถุประสงค์ในการประชุมเพื่อที่จะวางแผนการดำเนินงานในระยะที่ 2 ปรีกษาหรือ ขอความคิดเห็นและนักวิจัยแต่ละท่านได้ให้ความคิดเห็นว่า

คุณครูวงเดือน พรหมจรรย์ : เห็นว่าอาหารที่นักเรียนรับประทานเข้าไปมีผลต่อร่างกาย และสมองของนักเรียนมาก ถ้านักเรียนได้รับสารอาหารที่ดีและเพียงพอต่อร่างกาย นักเรียนก็จะมีร่างกายที่สมบูรณ์ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่สมวัย เพราะฉะนั้นอาหารก็น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีและสมวัย

คุณครูจิตต์มณี โพธิ์จันทร์ : แต่การสอนของครูก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนอยาก เรียนหนังสือ ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสมอง เพราะถ้าครูสอนดี มีเทคนิควิธีการที่ดี เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างนักเรียนแต่ละคน ก็มีผลทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียนและอยากเรียนรู้ น่าจะส่งผลให้นักเรียน มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดีขึ้น

คุณครูจันทร์สุตา ดวงอุทา ให้ความเห็นอีกว่า นอกจากการรู้จักนักเรียนรายบุคคลแล้ว คิดว่าการพูดคุยกับนักเรียนดี ๆ ไม่ดุ ไม่ตี ยังมีผลทำให้นักเรียนอยากเรียน ตั้งใจเรียนมากขึ้นเมื่อครู สนใจในตัวนักเรียน เพราะในชั้นเรียนเคยลองใช้วิธีการโอบกอด การสัมผัสกับนักเรียน พูดคุยด้วยดี ๆ แล้วได้ผลรับที่น่าสนใจมาก คือนักเรียนกล้าที่จะพูดด้วย กล้าที่จะเข้าใกล้ อยากมาถือของช่วย และส่งผล ให้เราสอนอะไรนักเรียนก็ตั้งใจฟัง ตั้งใจเรียนมากขึ้น

คุณครูพสุ พรหมจรรย์ พูดว่า การเลี้ยงดูจากผู้ปกครองก็เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาต่าง ๆ ผมสังเกตว่าผู้ปกครองคนใดเอาใจใส่นักเรียน นักเรียนคนนั้นก็จะมีผลการเรียนที่ดี มี มารยาท แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเสมอ ด้านร่างกายก็พัฒนาสมวัย

และที่มวิจัยก็สรุปปัญหาออกมาเป็นข้อ ๆ ตามที่ได้สะท้อนความคิดของแต่ละคน จนสรุป ได้ว่า มี 3 อย่างที่เราควรที่จะนำมาเสริมให้นักเรียนเพื่อที่จะให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา โดยการมีส่วนร่วมจากทั้ง 3 ฝ่ายคือ ตัวนักเรียนเอง ครู และผู้ปกครองหรือชุมชน โดยใช้หลัก 3 อ ดังนี้

1. อ อาหาร
2. อ อารมณ์
3. อ อ่านหนังสือ

ผลการดำเนินกิจกรรม ที่มวิจัยได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงานในระยะที่ 2 ได้มาซึ่งเทคนิคและวิธีการในการพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ปัญหา

อุปสรรค และการแก้ไข ภาระงานครูมีมาก และเวลาที่จะทำวิจัยอย่างจริงจังมีน้อย เนื่องจากจะต้องปฏิบัติภาระงานหลักก่อน การแก้ไขคือ ถ้าหากจะมีโครงการวิจัยในครั้งต่อไปให้บรรจุโครงการลงไปในแผนปฏิบัติการประจำปีด้วยเพราะจะได้ปฏิบัติในเวลาปกติได้ทุกวัน ข้อคิดและบทเรียนที่ได้ ครูได้รับความรู้ แนวคิด เทคนิควิธีการในการพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย เป็นสิ่งดีที่จะนำความรู้นี้ไปปฏิบัติจริงกับนักเรียนของตนเอง

กิจกรรมที่ 8 การเลี้ยงดูและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา เป็น การอบรมผู้ปกครองนักเรียน และคณะครู เรื่องการเลี้ยงดูและเสริมสร้างการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาโดยอาจารย์แก้วไพโร รัตนจันทร์ และคุณหมอฟ้ารักษ์ ทิพย์ธรรม วัดฤประสงค์ เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปปฏิบัติกับนักเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามวัยตามนโยบาย 3 อ วันที่ 29 พฤษภาคม 2554 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 09.00 – 15.00 น. ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 79 คน นักวิจัย 7 คน วิทยากร 4 คน รวม 87 คน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมอาจารย์แก้วไพโร รัตนจันทร์ อาจารย์พิเศษสถาบันราชภัฏชัยภูมิ ให้ความรู้ เรื่องการรักษาคุณภาพของจิต และการพยายามสื่อสารทางบวกกับลูกคือการพูดเพราะๆ การชม การพูดแต่คำที่ดีๆ การให้กำลังใจ โดยมีกิจกรรมให้ผู้ปกครองทำคือ การเปิดเพลง บาบานัม เกวาร์มเบาๆ แล้วให้ผู้ปกครองนั่งหลับตาฟังเสียงเพลงที่ลอยมาเบาๆ หายใจเข้าออกสบายๆ หลังจากนั้นอาจารย์ยังให้ผู้ปกครองฝึกควบคุมอารมณ์ ควบคุมจิตใจเพราะมีผลต่อการเลี้ยงดู และส่งเสริมให้ลูกมีพัฒนาการที่สมวัย (อ อารมณ์)

จากนั้นคุณหมอฟ้ารักษ์และอาจารย์แก้วไพโร รัตนจันทร์ ได้ให้ความรู้เรื่องการทำน้ำข้าวกล้องงอก ซึ่งเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางด้านฟื้นฟูเซลล์สมอง ช่วยทางด้านความจำ เพราะข้าวกล้องงอกมีสารมากกว่าข้าวกล้องธรรมดาถึง 15 เท่า ขณะที่วิทยากรทั้งสองได้สาธิตการทำน้ำข้าวกล้องงอกนั้นก็ ได้ถ่ายทอดออกอากาศทางรายการสถานีวิทยุเพื่อมวลมนุษยชาติ (FMTV) อีกด้วย หลังจากนั้นผู้ปกครองก็ได้ชิมน้ำข้าวกล้องงอก ทำให้ผู้ปกครองสนใจเป็นอย่างมาก (อ อาหาร)

ปิดท้ายด้วยคุณครูสุพรรณา จิตรธร ได้อธิบายการเล่านิทาน แตกต่างจากการอ่านนิทานอย่างไรให้ผู้ปกครองได้เข้าใจ เพื่อนำไปปฏิบัติกับนักเรียนได้ถูกต้อง พร้อมทั้งได้แจกนิทานให้กับผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อจะได้ให้นักเรียนอ่านให้ผู้ปกครองฟัง (อ อ่านหนังสือ)

ผลการดำเนินกิจกรรม ผู้ปกครองได้ความรู้เรื่องการเลี้ยงดูลูกโดยการคิดบวก และนำไปปฏิบัติกับลูกเพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา ตามนโยบาย 3 อ สำหรับ ปัญหา อุปสรรค และการแก้ไข ขั้นตอนการทำน้ำข้าวกล้องงอกต้องใช้เวลาาน และหลายขั้นตอน ทำให้ผู้ปกครองบางคนจำขั้นตอนไม่ได้การแก้ไขคือ การพิมพ์วิธีการทำน้ำข้าวกล้องงอกแจกให้กับผู้ปกครองที่สนใจซื้อไปทำเอง

กิจกรรมที่ 9 การอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กตามวัย โดย อาจารย์สายชล สิงห์สุวรรณ เพื่อให้ครูแต่ละช่วงชั้นรู้ถึงกระบวนการสอนเด็กในแต่ละวัย และรู้จักการสอนนักเรียนด้วยหลักนีโอฮิวแมนนิส (คิดบวก) วันที่ 18 มิถุนายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 09.00 – 17.00 น. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ครูจำนวน 17 คน พี่เลี้ยงจาก สกว. จำนวน 2 คน วิทยากร จำนวน 2 คน รวม 21 คน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เริ่มการอบรมโดยอาจารย์สายชล ให้ครูทุกคนนั่งสมาธิหลับตา แล้วฟังเสียงที่ได้ยิน นั่นคือเสียงเคาะระฆัง ทั้งช่วงเป็นจังหวะไปเรื่อย ๆ สักระยะก็ให้ลืมตาแล้วถามครูทุกคนว่า ฟังแล้วแต่ละคนรู้สึกอย่างไรกับเสียงที่ได้ยิน แล้วอาจารย์ก็เริ่มให้ความรู้เรื่องการทำสมาธิ การมีสติ การควบคุมอารมณ์

กิจกรรมต่อมาให้ครูทุกคนดูภาพวาดของสัตว์และข้อจำกัดของสัตว์แต่ละตัว แล้วให้เปรียบเทียบตัวเองเป็นเหมือนสัตว์ประเภทใด จากนั้นให้ครูแต่ละคนเล่าว่าตนเหมือนสัตว์ตัวนั้นเพราะสาเหตุใด เพื่อที่จะสะท้อนตัวเองออกมาให้เพื่อนๆ ได้รู้

ช่วงบ่ายอาจารย์เอาแบบคัดกรองนักเรียนรายบุคคลมาให้ครูทุกท่านและอธิบายการคัดกรองนักเรียนแต่ละคน พร้อมทั้งอธิบายว่าทำไมเราถึงต้องรู้จักนักเรียนรายบุคคลและนักเรียนแต่ละช่วงวัย และการนำหลักนีโอฮิวแมนนิส (คิดบวก) มาใช้ในการสอนนักเรียน

สำหรับผลการดำเนินกิจกรรม ครูได้รับความรู้เรื่องการสอนเด็กแต่ละช่วงวัยเพื่อพัฒนานักเรียนให้ถูกต้องตามวัย ครูได้รับความรู้เรื่องหลักนีโอฮิวแมนนิส (คิดบวก) มาใช้สอนนักเรียน

กิจกรรมที่ 10 การอ่านนิทานให้ลูกฟัง ภาค 2 เป็นการให้ผู้ปกครองนำหนังสือนิทานที่เคยรับไปแล้วในรอบแรกมาเพื่อเปลี่ยนเอาหนังสือนิทานเล่มใหม่ไป พร้อมทั้งเปิดเวทีเสวนาการอ่านนิทานของผู้ปกครองให้ลูกฟัง แลกเปลี่ยนวิธีการอ่านนิทานของผู้ปกครอง จัดเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2554 ณ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เวลา 09.00 – 15.30 น. มีผู้เข้าร่วมอบรม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 79 คน นักวิจัย 7 คน วิทยากร 2 คน รวม 85 คน ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เริ่มจากการเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้เทคนิควิธีการในการอ่านนิทานของลูก สอบถามการเปลี่ยนแปลงของลูก ผู้ปกครองรับหนังสือนิทานชุดใหม่

ผลการดำเนินกิจกรรม นอกจากผู้ปกครองรับหนังสือนิทานชุดใหม่แล้ว ครูและผู้ปกครองยังได้รับความรู้ เทคนิค วิธีการในการอ่านนิทานแบบใหม่ๆ และหลากหลายวิธี ปัญหา อุปสรรค และการแก้ไข นักเรียนบางคนบอกว่า ได้รับหนังสือแต่ละ 5 เล่ม มันน้อยไป เพราะ อ่าน 5 วันก็อ่านหมดทุกเล่มแล้ว ครูจึงแก้ปัญหาโดยการให้นักเรียนนำหนังสือที่เคยอ่านแล้วมาเปลี่ยนเล่มที่ยังไม่เคยอ่านไป ข้อคิดและบทเรียนที่ได้ ครูและผู้ปกครองได้รับเทคนิค วิธี ในการอ่านหนังสือที่หลากหลาย

กิจกรรมที่ 11 เวทีสรุปผลการดำเนินงานโครงการวิจัย เป็นการเปิดเวทีเสวนา ความเป็นมาของโครงการ วิธิดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ปกครอง ชุมชน

โรงเรียน องค์การต่าง ๆ ได้ทราบถึงการดำเนินงานวิจัยของโรงเรียน จัดขึ้นในวันที่ 19 กันยายน 2554 ณ โรงเรียนบ้านกุตโง้งดงสวรรค์ เวลา 09.00 – 15.30 น. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู จากโรงเรียนอื่นๆ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะไฟหวาน รวม 90 คน ขั้นตอนการดำเนิน กิจกรรม ครูผู้รับผิดชอบโครงการเล่าถึงความเป็นมาของโครงการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการ วิจัย แสดงการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นผลมาจากการทำวิจัย ร่วมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างผู้วิจัย กับผู้มาร่วมชม ผลการดำเนินกิจกรรม ผู้ปกครองได้ทราบถึงการดำเนินการ วิจัยและมีความยินดีที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและ สติปัญญา โรงเรียน องค์การต่าง ๆ ชื่นชมและขอเป็นแบบอย่าง

บทที่ 5

ผลการดำเนินงานวิจัย

โรงเรียนบ้านกุดโง้งคงสวรรค์ได้พบสภาพปัญหานักเรียนอ่านหนังสือไม่ออกและเขียนหนังสือไม่ได้ของช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1-3) จำนวน 29 คน จากนักเรียนทั้งหมด 96 คน คิดเป็น 30.12 ร้อยละ ทางโรงเรียนจึงได้รับความร่วมมือจากสำนักงานกองทุนเพื่อการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น และทีมพี่เลี้ยงศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ จัดโครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดโง้งคงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” ขึ้นในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3 ข้อ คือ

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาปัจจัย เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

รูปแบบการเรียนการสอนในอดีต

จากการสัมภาษณ์ครูที่สอนช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ทำให้ทราบว่าแต่ก่อนรูปแบบการสอนเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ครูจะมีบทบาทหลักในห้องเรียน ใช้การเขียนกระดาน ไม่เรียวสื่อการสอนมีตั้งแต่ขอรับบริจาค จนถึงผลิตเอง ดังนี้

1. บัตรคำ บัตรภาพ

เป็นสื่อที่ครูทำขึ้น มี 3 แบบ ได้แก่ กระเป่าผั่ง แบบเป็นเล่มมีห่วง แบบใบเดี่ยว ตอนแรกครูจะทำเป็นบัตรภาพ บัตรคำแบบคำเดียว ผลิตจากกระดาษแข็งเทาขาว ใช้สีเมจิกเขียนขนาดกว้าง 4 นิ้ว คำละ 1 ใบ พอจบแต่ละบทจะมีการรวมเป็นเล่มเข้าห่วง ส่วนแบบกระเป่าผั่ง เป็นการทำแบบกระเป่าติดผั่ง แล้วเอาบัตรคำมาเสียบไว้

วัตถุประสงค์ สำหรับฝึกการแจกลูกสะกดคำ หัดออกเสียงสระ ตำแหน่ง จากคำง่ายไปหายาก

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กจะชอบมากเพราะเด็กชอบการอ่านที่มีรูปภาพ พออ่านไม่ออกก็ดูภาพ ใช้ได้ผลดีทุกยุคทุกสมัย

2. การเขียนบนกระดานดำ

เป็นการนำเสนอคำใหม่ในบทเรียนให้กับนักเรียนฝึกอ่าน เป็นการอธิบายประกอบการสอน และใช้เป็นส่วนหนึ่งของเกม (เกมบนกระดานดำ) เช่น วิ่งออกไปเขียน วิทยาศาสตร์ แบ่งกลุ่มเขียนสัตว์บก สัตว์ปีกคนละ 1 คำ ในกระดาน

วัตถุประสงค์ สำหรับฝึกการแจกลูกสะกดคำ หัดออกเสียงสระ ตำแหน่ง จากคำง่ายไปหายาก ฝึกการเขียน

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เป็นตัวดึงดูดเด็ก ยิ่งถ้าเด็กได้มีโอกาสเขียนกระดานด้วยผ่านการเล่นเกม จะทำให้รู้สึกมีส่วนร่วมและสนุกสนานใช้ได้ผลดีทุกยุคทุกสมัย

3. การท่องอาขยาน

เป็นการสอนให้เด็กท่องบทร้อยกรอง เช่น เด็กเอ๋ยเด็กน้อย แมวเหมียว

วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกความจำ ฝึกความพร้อมเพรียง ฝึกการท่องบทกวีร้อยแก้วร้อยกรองและสามารถจำแนกได้

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น การอ่านท่องอาขยาน อาจไม่ได้ผลในเรื่องการเขียนอ่าน แต่ได้เรื่องความจำ

4. สือผสมคำ

มีหลายลักษณะ เช่น ขึงลวดระหว่างกรอบไม่ให้ตัวอักษรอยู่ที่หนึ่งและสระอยู่อีกที่หนึ่งสามารถเลื่อนเข้ามาผสมเป็นคำต่าง ๆ หรือทำเป็นนาฬิกาหมุน มีการเจาะช่องสี่เหลี่ยมเล็ก 1 ช่องแล้วหมุนตัวอักษรเข้ามาในช่องแล้วผสมกับสระที่อยู่บนหน้าปัด หรือในรูปแบบแผ่นเกมผสมคำ เป็นการเขียนสระลงบนแผ่นกระดาษ เว้นตัวอักษรไว้ แล้วเจาะช่องตรงบริเวณตัวอักษรไว้สำหรับให้แผ่นตัวอักษรเลื่อนขึ้นลงในแนวดิ่งได้เพื่อผสมคำ

จุดประสงค์ ฝึกสะกดคำ

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กสามารถสะกดคำได้

รูปแบบการสอนปัจจุบัน

หลังจากที่ได้มีการปฏิรูปการศึกษา ปี 2550 การสอนของครูเปลี่ยนไปไม่เน้นการบรรยาย แต่ใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย แต่ก็ยังคงรูปแบบการสอนในอดีตที่ยังใช้ได้ผล แต่ลดบทบาทลง เช่น ยังมี การเขียนอ่านบนกระดาน เด็กยังต้องลอกงานลงสมุดในบางโอกาส การท่องอาขยาน การใช้สื่อที่เคยผลิตไว้ได้แก่

1. กิจกรรมบทบาทสมมติ

ให้เด็กมีบทบาทเป็นตัวละครในนิทานเรื่องต่างๆ เช่น นิทานกระต่ายกับเต่า การแสดงละครสั้นๆ ในชีวิตประจำวันใกล้ตัว เช่น พ่อแม่ลูก เล่นขายของ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกแต่งประโยคปากเปล่า แต่งประโยคโดยใช้คำที่เราสอน

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ได้ผลเฉพาะกับเด็กที่กล้าแสดงออก มีความสุข แต่คนที่ไม่กล้าแสดงออกอยู่แล้วจะไม่ได้อะไรเพราะเด็กจะหลบอาย ไม่มีส่วนร่วม ครูจึงกระตุ้นด้วยการปิดโอกาสคนที่เคยออกมาแล้ว แต่เปิดโอกาสให้เด็กที่ยังไม่เคยออก

2. การเล่านิทานปากเปล่า

เป็นการเล่าโดยไม่มีหนังสือ ครูพูดเสียงสูงต่ำ ทำท่าทาง เล่าแล้วถามกลับ
จุดประสงค์ เพื่อฝึกการฟังจับใจความ ให้เด็กได้จินตนาการอย่างอิสระ ฝึกการพูด
ถ่ายทอดเรื่องราว

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กสามารถถ่ายทอดได้ แต่เด็กมีสมาธิสั้น ฟังนานๆ ไม่ได้

3. ใบงาน

เป็นแบบฝึกหัดบนแผ่นกระดาษขนาด A4 ครูถ่ายเอกสารจากแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน
หรือแบบฝึกหัดต่างๆ ให้เด็กนำไปหัดทำที่บ้าน ลักษณะของใบงานคือการบรรยายได้ภาพ ข้อสอบ เต็ม
คำ บรรยายได้ภาพ แต่งประโยค ฝึกทักษะการคิด ระบายสี หรือเป็นการให้ประเด็นเพื่อการค้นคว้าจาก
ห้องสมุดหรือจากแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัว ฯลฯ

จุดประสงค์ เพื่อฝึกการค้นคว้า การอ่านคำ การผสมคำ การเขียนคำ

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น ดีมาก เป็นรูปแบบที่ครูชอบมาก การให้งานเป็นสมุดเหมือนแต่
ก่อนมีข้อจำกัดตรงเด็กมักทำหาย ทำขาด ทำซ้ำเพราะต้องลอกโจทย์จากกระดาน

4. เกม

เป็นการเล่นเกมการศึกษาแบบต่างๆ เช่น เสี่ยงกระต๊อบ ปริศนาคำทาย เกมแบ่งกลุ่ม
แข่งขันเขียนคำ (เช่น สัตว์บก สัตว์ปีก) บนกระดาน

จุดประสงค์ ฝึกการอ่านคำ สะกดคำ

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กอ่านได้ดีขึ้น สร้างแรงจูงใจเด็กอยากเรียน ฝึกการกล้า
แสดงออก

5. หนังสือเรียน

เป็นการนำหนังสือเรียนตามกระทรวงศึกษาธิการให้เด็กได้นำกลับไปอ่านที่บ้าน

จุดประสงค์ ฝึกการอ่าน

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เน้นให้เด็กได้นำไปอ่านที่บ้าน แต่เกิดปัญหาและอุปสรรคคือหนังสือ
ขาด หาย ทำให้หนังสือเรียนไม่ครบตามจำนวนเด็ก หนังสือเรียนอาจไม่ได้ช่วยให้เด็กอ่านออก

6. เล่านิทานจากหนังสือ

เป็นการเล่านิทานจากหนังสือ มีเสียงสูงต่ำ ให้เด็กดูภาพ

จุดประสงค์ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เด็กชอบการอ่านหนังสือ เพื่อให้เด็กอารมณ์ดี

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กรักการอ่านมากขึ้น ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน

7. การคัดลายมือ

เป็นการฝึกการเขียนให้อยู่ในเส้นบรรทัดให้สวยงาม

จุดประสงค์ ฝึกความสวยงามของตัวอักษร ความมีระเบียบของตัวนั้นๆ

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กมีลายมือที่สวยงามขึ้น

8. สื่อไอที

เป็นการใช้สื่อสำเร็จรูป เช่น โปรแกรมคำพื้นฐาน เพื่อให้เด็กอ่านได้ เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

จุดประสงค์ ฝึกอ่าน

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เด็กรู้สึกตื่นเต้นในสิ่งใหม่เหล่านี้ รู้สึกถูกดึงดูด ทำให้สนใจและความตั้งใจมากขึ้น

9. การสอนจากประสบการณ์ตรง

เป็นการการสอนที่นำเอาประสบการณ์ตรงจากการที่ครูสร้างขึ้น เช่น การไปทัศนศึกษา การทดลอง รวมทั้งเอาของจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติมาสอน

วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกการสังเกต รู้จักเหตุผลในธรรมชาติ การอ่านเขียน

ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น เป็นรูปแบบที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชื่นชอบมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัย – เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

2.1 บริบทของโรงเรียนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

พื้นที่บนเทือกเขาภูแล่นคาเดิมเป็นป่าดงดิบ บริเวณที่เป็นหมู่บ้านกุดโง้ง เริ่มมีคนมาอยู่อาศัยเป็นคนแรก ปี พ.ศ.2502 คือนายบุญไพร โคตรนารา จากวันนั้นเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้คนเดินทางเข้ามาพักอาศัยจนปี พ.ศ. 2517 เมื่อมีผู้คนมากขึ้น เด็กก็มากขึ้นเป็นเงาตามตัว วิถีชีวิตของเด็กเรียนรู้งานในไร่ในสวนตามพ่อแม่ ไม่มีใครได้เรียนหนังสือ ยกเว้นคนที่มีฐานะจริงๆ จะเอาลูกไปฝากญาติเพื่อเรียนหนังสือ

ปี พ.ศ. 2517 นายวิเชียร ไม่ทราบนามสกุล เป็นคนจากภาคกลาง มาเป็นผู้จัดประกายเรื่องการสร้างโรงเรียนให้กับชาวบ้านที่หมู่บ้านท่ามะไฟหวานและบ้านกุดโง้ง (นิคม สุธา : 2555) ผลทำให้มีชาวบ้าน 5-6 คนร่วมกันบริจาคที่ดินเพื่อสร้างโรงเรียน ได้แก่นายพรหมา ปอโท, นายแดง เสนาสุข, นายเลี่ยม ศรีผิว, นายสิงห์ พรหมดา และชาวบ้านอีกหลายคนช่วยคนสร้างเพิงหญ้าเป็นที่เรียนของเด็ก นายนิคม สุธาเป็นผู้ติดต่อคนที่จบ ม.6 มาเป็นครูช่วยสอนหนังสือ โดย ครู 2 คนแรกไม่มีเงินเดือน เป็นเพียงอาสาสมัคร อาหารการกินพึ่งพิงวัดและชาวบ้าน กระทั่งซอด้กระดาษ หนังสือเรียน สื่อต่างๆ ก็ขอรับบริจาคจากจากโรงเรียนบ้านโคกสูง (อำเภอกันทรวิชัย) กระดาน โต๊ะ เพิง ชาวบ้านช่วยกันทำขึ้น

ลักษณะการสอนเป็นแบบคละชั้น อายุตั้งแต่ 5 – 10 ปี จำนวนเด็กที่มาลงทะเบียนประมาณ 20 คน แต่ที่มีเรียนเป็นประจำ 15 คน (คำภัย จันทนตร : 2555) ในเด็ก 15 คนนี้มีสภาพการอ่านออกเขียนได้ 13 คน (หมายเหตุ เป็นการประเมินตามความทรงจำของผู้ให้ข้อมูล) คิดเป็นร้อยละ 86.66 (นิคม สุตธา : 2555) แต่ถ้าคิดจากเด็กทั้งหมด 20 คน สภาพการอ่านออกเขียนได้ คิดเป็นร้อยละ 65

ปี พ.ศ. 2519 ทางราชการได้ส่งครูมาประจำที่โรงเรียน เราเรียกกันว่า “ครูคึกฤทธิ์” เพราะสมัยนายกรัฐมนตรีคึกฤทธิ์ ปราโมทย์ เปิดโอกาสให้คนที่บวชเรียนสอบบรรจุเป็นครู) ทำให้ครูอาสาสมัครทั้ง 2 คนย้ายกลับ ครูที่มาสอนคือ นายสาคร คำหาญพล (ปัจจุบันเกษียณแล้ว) และครูสวา ด้วงคำจันทร์ มาเป็นครูช่วยสอน ปีเดียวกันนั้นเองเกิดไฟไหม้โรงเรียน จึงย้ายการเรียนการสอนไปอยู่บ้านใหม่ไทยเจริญ แต่ไม่นานก็ย้ายกลับมาสอนในบริเวณที่ตั้งของโรงเรียนในปัจจุบัน

โรงเรียนมีครูใหญ่ใน พ.ศ. 2523 ได้แก่ นายสมยศ นรมาดย์ (ปัจจุบันเกษียณแล้ว) เป็นช่วงเวลาที่มึนักเรียนเพิ่มมากขึ้นประมาณ 50 - 60 คน มีการออกสำรวจเอาเด็กเข้าโรงเรียนด้วย ครูก็เพิ่มขึ้นตามจำนวนเด็กจาก 3 เพิ่มมาเป็น 4 5 6 7 ส่วนมากเป็นครูบรรจุใหม่

ในช่วงที่โรงเรียนมีครูใหญ่ เรื่องการอ่านออกเขียนได้ของเด็กครูไม่บ่นเลย ไม่ใช่ปัญหา ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป การอ่านออกเขียนได้ของเด็กมีประมาณ 70 ร้อยละ (หมายเหตุประเมินตามความทรงจำของผู้ให้ข้อมูล) แต่ครูจะอึดอัดเรื่องความกันดาร บางครั้งต้องหอบหิ้วข้าวสารอาหารแห้งขึ้นลงเขาต้องเดินเท้า ด้วยขณะนั้นถนนหนทางไม่มีเป็นแค่เส้นทางชักลากไม้ รถที่ขึ้นลงเขามีเพียงรถที่ใช้ลากไม้ เป็นเพียงบางครั้งที่จะขออาศัยไปด้วย (นิคม สุตธา : 2555)

เรื่องการสัญจร นายแสวง คุ่มคง ครูสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในปัจจุบัน ได้เข้ามาเป็นครูที่นี่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 เล่าว่า ตอนนั้นเริ่มมีรถประจำทางแล้ว แต่ก็ยังเต็มไปด้วยความยากลำบาก ถนนเป็นลูกรัง การคมนาคมใช้รถประจำทางเป็นหลัก ครูเดินทางขึ้นลงชัยภูมิด้วยมอเตอร์ไซด์

ในเรื่องสภาพการเรียนการสอนในปี 2534 ครูแสวงย้อนภาพความหลังให้ฟังว่า ตอนที่ครูมาขึ้นอนุบาล 1 - ป.6 มีคุณครูทั้งหมด 13 คน เด็กห้องหนึ่งไม่เกิน 30 คน ครู 1 คนสอนทุกสาระทำให้ค่อนข้างเหนื่อยมาก พอเด็กไม่ร่วมมือที่เตรียมมาก็ไม่ได้ใช้ตามเป้าหมาย ถ้าเหนื่อยครูก็จะให้เด็กวาดรูป การสอนในอดีตใช้สื่อไม่มาก เป็นสื่อที่ผลิตเอง เน้นการฟังตนเอง หลังปี 2542 ถึงปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงเป็นสอนตามสาระ ครู 1 คน สอน 1 สาระ การเปลี่ยนแปลงนี้ เนื่องจากปี 2542 โรงเรียนได้กลายเป็นโรงเรียนขยายโอกาส สอนตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3

ครูใช้ทรัพยากรที่มีรอบตัว เช่น กระดาษลังจากร้านค้านำมาทำบัตรคำ ครูเน้นการสอนตามคู่มือครู ครูแสดงบทบาทเองมาก ข้อเสียทำให้เด็กสนใจน้อย เด็กไม่ค่อยร่วมกิจกรรม ฟังเป็นส่วนใหญ่ แต่ความมีระเบียบวินัยของเด็กมีมาก แต่น่าจะมาจากความเกรงกลัวครู เด็กฟังแต่ครูและเน้นการท่องผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเขียนได้มีน้อยมาก มีสื่อกระตุ้นน้อย เฉพาะเด็กที่มีความจำดี มีพื้นฐานทางครอบครัวที่ดีด้วยเท่านั้นจึงจะอ่านออกเขียนได้) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประมาณร้อยละ 60-70 (หมายเหตุประเมินตามความทรงจำของผู้ให้ข้อมูล) ข้อสอบต่างๆ แผนการสอน ครูต้องออกแบบเองเขียนเอง ใช้วิธีเขียน โรเนียว เป็นหลัก (จิตต์มณี โพธิ์จันทร์ : 2555)

จุดเปลี่ยนที่สำคัญของการเรียนการสอน คือการที่รัฐบาลได้มีการปฏิรูปการศึกษา (รอบแรก) ในปี 2550 ครูมีสื่อมากที่มากขึ้นจากที่รัฐบาลส่งมา ทำให้ครูไม่ต้องผลิตสื่อเอง การมีข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รวมถึงชุดโปรแกรมสื่อการสอนแบบต่างๆ โทรศัพท์ดาวเทียมไกลกังวล ทำให้รูปแบบการสอน หลากหลายมีให้เลือกใช้มากมาย การออกข้อสอบไม่ต้องออกเอง เพราะใช้ข้อสอบจากส่วนกลาง การวางแผนการสอน ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พิมพ์ ไม่เน้นการเขียนเองแบบเก่า นอกจากนี้ครูต้องไปอบรมทุกปีๆ ละไม่ต่ำกว่า 48 ชั่วโมง ต้องไปดูงานทุกปี ทำให้ได้เทคนิคในการเรียนการสอน เช่น เทคนิคการผลิตสื่อ เป็นต้น ทำให้ครูไม่เน้นการบรรยายเหมือนเดิม แต่จะให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ เกมต่างๆ ใช้ใบงานเป็นหลัก เด็กๆ มีชีวิตชีวา กล้าแสดงออกมากขึ้น กล้าพูด กล้าคิด แตกต่างจากการสอนแบบเดิมที่เด็กนักเรียนดูมีระเบียบเรียบร้อย แต่ไม่กล้าแสดงออก เหมือนเก็บกด (จิตต์มณี โพธิ์จันทร์ : 2555) เดิวนั้นมีสื่อมาก คนสอนก็ง่ายขึ้น มีภาพมาประกอบด้วย แต่ก่อนไม่มีอะไร เด็กก็เบื่อ ไม่สนใจไม่ก่อกำทักก็เบื่อ (แสง คุ่มคง : 2555) ความเป็นระเบียบแต่ก่อนมีมาก เพราะกลัวเกรง แต่ก่อนไม่มีคอมพิวเตอร์ เกมคอมพิวเตอร์ เดิวนั้นสื่อเข้าถึงนักเรียนเยอะ ทำให้ไม่ค่อยกลัวอะไร ไม่กลัวครู มีส่วนทำให้เด็กก้าวร้าว ในอีกทางผลดีคือเขาเรียนรู้อะไรได้เร็ว (สุพรรณา จิตรธร : 2555)

สรุป ปี 2517-2519 (ช่วงบุกเบิก)

- สถานที่เรียนเป็นเพิงไม้ที่ชาวบ้านช่วยกันสร้างขึ้น
- สภาพการเรียนการสอน ขาดแคลนทุกด้าน หนังสือเรียน กระดาษ สื่อ ชอล์กเขียนกระดาน รับบริจาคจากโรงเรียนบ้านโคกกุง ต.โคกกุง อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ
- การสัญจรไปมา ใช้การเดินเท้าเป็นหลัก
- ครูไม่มีเงินเดือนประจำเป็นครูอาสาสมัคร
- เด็กนักเรียน 20 คน (เรียนจริงๆ 15 คน) ครู 2 คน
- การอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยร้อยละ 65

ปี 2523 – 2534 (ช่วงมีครูใหญ่ - ก่อนที่ครูแสง คุ่มคงจะมา)

- มีอาคารไม้ 1 หลัง
- สภาพการเรียนการสอน ได้รับงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์การสอนจากกระทรวงศึกษาธิการ
- การสัญจรไปมา ใช้การเดินเท้าเป็นหลัก
- ครูเป็นข้าราชการครู จำนวน 11 คน อัตราจ้าง 3 คน
- การอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทย ร้อยละ 70

ปี 2534 – 2552 (ช่วงที่ครูแสง คุ่มคงมาบรรจุ ถึงก่อนการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น)

- สถานที่เรียน (ตามข้อมูลในบทที่ 3 บริบทของโรงเรียนข้อ 9)
- มีอาคารปูน 2 ชั้น 1 อาคาร อาคารไม้เพิ่มเติมอีก 1 หลัง
- ปี 2542 มีถนนลาดยาง
- ปี 2550 ปฏิรูปการศึกษารอบที่ 1

- ปี 2552 จำนวนครู 17 คน นักเรียน 338 คน
- การอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 65 - 70

ปี 2553 – 2555 (ช่วงหลังเสร็จงานวิจัย)

- มีการปรับปรุงอาคารสถานที่เรียนสวยงามน่าเรียนตามภาคผนวก
- สภาพการเรียนรู้การสอน มีสื่อต่าง ๆ จากส่วนกลางมากมายรวมทั้งสื่อโปรแกรมชุดวิชา ใช้ใบงานเป็นหลัก ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้แสดงออก ครูต้องไปอบรมปีละครั้ง ไม่เกิน 48 ชั่วโมง ดูงานปีละ 1 ครั้ง
- ปี 2554 ปฏิรูปการศึกษารอบที่ 2
- การสัญจรไปมา มีรถประจำทาง ถนนลาดยาง
- ข้าราชการครู จำนวน 21 คน นักเรียน 400 คน
- การอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ข้อมูลจากการทำแบบฝึกหัด) คิดเป็นร้อยละ 79

2.2 สาเหตุของการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

จากการเก็บข้อมูลจากผู้ปกครอง จากการใช้แบบสอบถามกับเด็กนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 และจากการระดมความคิดจากผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กนักเรียนร้อยละ 30.12 มาจาก

1. ด้านตัวครู

- ปัญหาในส่วนของครูคือไม่มีเวลา เนื่องจากภาระงานเยอะทำให้การเรียนการสอนลดลงหรือขาดประสิทธิภาพ
- ขาดการเตรียมการสอนล่วงหน้า
- นโยบายของรัฐบาลทำให้มีกิจกรรมเยอะขึ้น เช่น กีฬาโรงเรียน กีฬากลุ่ม กีฬาเขต การแข่งขัน ต้องคัดสรรนักเรียนเพื่อแข่งขันครูจึงสนใจแต่นักเรียนที่เก่ง จนขาดความสนใจนักเรียนที่เรียนอ่อน
- จำนวนครูไม่พอเพียงกับจำนวนนักเรียน ครู 1 คน ต้องสอนนักเรียนจำนวนมากต่อห้อง ซึ่งอาจจะดูแลนักเรียนรายบุคคลไม่ทั่วถึง
- ครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ตัวเองจบมา เช่น ครูจบสาขาวิชาวิทยาศาสตร์แต่ต้องมาสอนเด็กประถม เด็กอนุบาล ไม่ได้ใช้ความรู้ที่ตนได้เรียนมา ทั้งนี้มาจากโรงเรียนเลือกบุคลากรเองไม่ได้ ต้องยอมรับการคัดสรรของเขตการศึกษา
- ครูขาดความเอาใจใส่ในวิชาชีพ ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ปัญหาส่วนตัว
- มีปัญหาสุขภาพ ก็จะส่งผลต่อการสอนโดยตรงกับนักเรียน

2. ด้านผู้ปกครอง

- ขาดความเอาใจใส่ เนื่องจากไม่รู้ว่าควรดูแลเด็กวัยต่าง ๆ อย่างไร หรือควรเอาใจใส่ดูแลนักเรียนเรื่องอะไรบ้าง เคยอยู่กันมาแบบไหนก็อยู่กันแบบนั้น
- อ่านหนังสือไม่ออก ตัวผู้ปกครองอ่านหนังสือไม่ออกก็จะส่งผลถึงนักเรียนโดยตรงเช่นกัน คือ เมื่อได้กลับบ้านหรือต้องการอ่านอะไรที่อ่านไม่ออกแล้วไม่สามารถที่จะถามใครได้ เพราะผู้ปกครองก็ไม่สามารถให้คำตอบได้ ก็ทำให้นักเรียนชินกับการไม่ถาม ไม่ทำ เพราะไม่เคยได้คำตอบ ทำให้เป็นเด็กที่ไม่สนใจที่จะหาคำตอบ ไม่สนใจ ไม่ถาม ไม่แสวงหาความรู้
- ฐานะความเป็นอยู่ยากจน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่นักเรียน เนื่องจากต้องออกไปทำงานรับจ้างตั้งแต่เช้ากลับค่ำ เวลาที่จะดูแลเรื่องการเรียนรู้ของลูกไม่มี บางครั้งกลับบ้านดึกลูกๆก็หลับไปแล้ว หรือไปทำงานที่อื่นต้องฝากลูกไว้ให้ตายายเลี้ยงดูตายายก็ไม่มีความรู้ อายุมาก เลี้ยงดูลูกหลานตามอัตภาพ บางครอบครัวก็นำเด็กไปเลี้ยงดูตามแต่งงานของตนจะมีที่ไหน เช่นการที่ต้องไปรับจ้างตัดอ้อยในต่างจังหวัดเพื่อชดใช้หนี้สิน

3. ด้านนักเรียน

- ระดับสติปัญญาของนักเรียน (IQ) ระดับ IQ ต่ำ มาจากกรรมพันธุ์
- ระดับการศึกษาของพ่อแม่ปู่ย่าตายาย อ่านไม่ออกเรียนไม่เก่งส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้น้อย หรือมี IQ ต่ำ
- ขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมอง เกิดจากความยากจนของผู้ปกครอง ความไม่รู้ของผู้ปกครองว่าควรให้เด็กทานอะไรเพื่อให้สมองและร่างกายได้รับสารอาหารที่มีประโยชน์และเพียงพอต่อร่างกายและสมอง ขณะที่เด็กได้รับสารอาหารที่ไม่มีประโยชน์ เช่น ขนมขบเคี้ยวและอาหารที่ผู้ปกครองทำให้ทาน รวมไปถึงวัฒนธรรมให้ลูกดื่มเหล้า (ชิมจนติด) ล้วนมีผลทำให้สมองได้รับสารที่ไม่มีประโยชน์และทำลายสมอง
- ความเครียดของนักเรียน อาจเกิดได้จากหลายๆ ด้าน เช่น ครู มีปัญหาจากทางบ้านแล้วมาลงที่ตัวเด็กทำให้เด็กเกิดความกลัว เครียด จนไม่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ผู้ปกครอง ดุด่า ใช้คำพูดที่ไม่ดีกับเด็ก เหมินดีโดยใช้อารมณ์รุนแรงทำให้เด็กเกิดภาวะเครียด อุบัติเหตุ เหตุการณ์ต่าง ๆ มากกระทบทำให้เกิดความเครียดและไม่สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

2.3 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านครู

- ความเอาใจใส่ของครู เข้าใจความต้องการของนักเรียนแต่ละคน สนใจว่านักเรียนคนใดขาดสิ่งใดควรเพิ่มเติมสิ่งใด เตรียมการสอนให้พร้อม พุดดี เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน
- ความรู้และประสบการณ์ของครูครูมีความถนัดและสอนได้ตรงวิชาเอกที่ครูเรียนมา ทำให้ครูมีความชำนาญ ในเรื่องนั้น ๆ ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ
- ครูอุทิศตน เสียสละเวลาเพื่องานราชการเต็มที่ ส่งผลให้เกิดความพร้อมทางด้านการเตรียมการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ส่งผลให้นักเรียนได้รับประสบการณ์อย่างเต็มที่และมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

2. ด้านผู้ปกครอง

- ความเอาใจใส่สอบถาม ดูแลทุกเรื่องของนักเรียน พุดกับนักเรียนดีใช้เหตุผล
- ฐานะความเป็นอยู่ของผู้ปกครองดี ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาเอาใจใส่ดูแลนักเรียน สนใจในการเรียนของนักเรียน เห็นคุณค่าของการเรียนหนังสือ
- ให้ความรักความอบอุ่น ให้กำลังใจ ด้วยการโอบกอดเมื่อเด็กทำงานที่ครูมอบหมาย ได้ถูกต้อง ให้กำลังใจและชี้แนะเมื่อเด็กทำไม่สำเร็จ

3. ด้านนักเรียน

- พันธุกรรมการถ่ายทอดทางพันธุกรรมส่งผลมายังรุ่นลูก รุ่นหลาน ถ้าบรรพบุรุษมีระดับสติปัญญาดี การถ่ายทอดทางพันธุกรรมนั้นก็ส่งผลมายังลูกหลานโดยตรง
- อาหารสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายและสมองเป็นส่วนสำคัญที่นักเรียนควรได้รับ สารอาหารให้ครบในแต่ละมื้อ ดังนั้นการเลือกบริโภคอาหารให้ได้ครบ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนและผู้ปกครองควรมีความรู้และเลือกบริโภคให้เป็นและเหมาะสมตามวัย
- การเลี้ยงดู แม้ว่าความยากจนและการไม่รู้หนังสือของพ่อแม่จะเป็นปัญหาสำคัญ แต่หากผู้ปกครองให้ความใส่ใจแล้ว กลับไม่ใช่อุปสรรคขัดขวางการเรียนรู้ของเด็ก กรณีศึกษาครอบครัวยากจน ผู้ปกครองอ่านเขียนไม่ได้ แต่เด็กมีผลการเรียนดี ตัวอย่างคือเด็กหญิงน้ำใส หมื่นบุษย ที่มีความเป็นอยู่ยากจน ผู้ปกครองอายุค่อนข้างมากและอ่านหนังสือไม่ออก แต่เด็กหญิงน้ำใสกลับอ่านออกเขียนได้ และเรียนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี อ่านหนังสือให้ผู้ปกครองฟังและสอนผู้ปกครองอ่าน

หนังสือ นักวิจัยได้สอบถามผู้ปกครอง และได้วิเคราะห์ปัญหาในกรณีเด็กหญิงน้ำใส
ว่า เป็นเพราะตัวนักเรียนไม่รู้อ่านหรืออยากเรียนรู้อยู่ด้วยตัวของตนเอง สนใจที่จะ
เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และผู้ปกครองถึงแม้จะอ่านไม่ออกแต่ใส่ใจและให้การสนับสนุนการ
เรียนและสนใจตัวเด็กว่ามีการบ้านหรือไม่

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 1

การอ่านออกเขียนได้ในวิชาภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1 ของเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์
ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยระหว่างร้อยละ 60-70 มาตลอด จากการสังเกตของนักวิจัยพบว่าการเลี้ยง
ดูของผู้ปกครองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง กล่าวคือข้อมูลจากการสำรวจปี พ.ศ. 2552 เด็ก 29 คนที่อ่านไม่ออก
เขียนไม่ได้ หรือคิดเป็นร้อยละ 30.12 นี้ ผู้ปกครองจะมีปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และปัญหาการ
ปล่อยปละละเลยเด็ก ดังนั้นการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนจึง
เป็นหัวใจของงานวิจัยครั้งนี้

นักวิจัยเมื่อทราบสาเหตุของการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ว่ามาจาก 3 ด้าน คือจากครู จาก
ผู้ปกครองและจากตัวนักเรียนเองตามข้อมูลข้างต้น จึงช่วยกันออกแบบงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหา 3 ด้านคือ
ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา โดยเน้นความร่วมมือของคนที่ทั้ง 3 ฝ่ายคือครู ผู้ปกครองและเด็กนักเรียน
กล่าวคือ

ด้านร่างกาย ให้อาหารที่บำรุงฟื้นฟูเซลล์สมองกับเด็ก ได้แก่ นมข้าวกล้องงอก

ด้านจิตใจ ให้อาหารทางด้านจิตใจกับเด็ก ได้แก่ การปรับเปลี่ยนความคิดไปในทางบวกของ
ครูและผู้ปกครอง โดยใช้หลักนีโอฮิวแมนนิส ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้สื่อที่หลากหลาย

ด้านทักษะการอ่านเขียน ให้ผู้ปกครองได้อ่านหนังสือนิทานให้กับเด็กฟังวันละ 1 ครั้ง ครูใช้
รูปแบบการสอนตามที่ได้กล่าวมาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ก่อนและหลังการทดลอง นักวิจัยได้มีการทดสอบการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็น
คำพื้นฐานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวนคำ 100 คำ บันทึกผล
คะแนน โดยบันทึกก่อนการทดลองจำนวน 1 ครั้ง และหลังการทดลองจำนวน 1 ครั้ง

การทดลองใช้เวลา 2 เดือน ในวันที่ 1 สิงหาคม – 30 กันยายน 2554 โดยครูจะทำน้ำข้าวกล้อง
งอกให้เด็กรับประทานเกือบทุกวัน ครูสัมผัสเด็ก ยิ้มบ่อยขึ้น พูดคุยกับเด็กมากขึ้น พยายามไม่ลงโทษ
ด้วยการตีและการตำหนิ ให้ผู้ปกครองช่วยอีกทางโดยโรงเรียนแจกหนังสือนิทานให้กับผู้ปกครองไปอ่าน
ให้ลูก/หลานฟังที่บ้าน จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 3 เล่ม คนที่อ่านไม่ได้ใช้วิธีให้ลูก/หลานอ่านให้ผู้ปกครองฟัง
แทน นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดการอบรมให้ผู้ปกครองเรื่องเลี้ยงดูและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย
จิตใจและสติปัญญา เพื่อนำความรู้เรื่องการจัดการกับอารมณ์ตัวเองตามแนวนีโอฮิวแมนนิสหรือการคิด

บวก เพื่อดูแลจิตใจของตัวเองและปฏิบัติต่อลูกอย่างเหมาะสม หลังจากการทดลองเสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ครูทดสอบการอ่านของเด็กอีกครั้ง ผลคะแนนเป็นที่น่าสนใจ ดังนี้

3.1 กลุ่มเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

ผลคะแนนการทดสอบการอ่านก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มเด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้รวมทั้งเด็กอ่านเขียนไม่คล่อง จำนวน 29 คนหรือร้อยละ 30.12 ของช่วงชั้นที่ 1

ที่	ชื่อ-สกุล	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	หมายเหตุ
1.	เด็กชายธนาธิป สร้อยเพชร	0	0	0	
2.	เด็กชายคมศักดิ์ ไกรศร	0	10	10	
3.	เด็กชายสุวัฒน์ สายหมื่นไวย	47	55	8	
4.	เด็กชายสุทธิโชติ ใจเอื้อ	50	70	20	
6.	เด็กชายมีชัย พันธุ์สิงห์สอน	33	50	17	
7.	เด็กหญิงปวีณา ด่านขุนทด	0	0	0	
8.	เด็กหญิงอสมมา ทองลิ้ม	0	20	20	
9.	เด็กชายธีรภทร บุญญรักษ์	12	20	8	
10.	เด็กชายชัชวาล เพชรตะกั่ว	10	25	15	
11.	เด็กชายอิทธิพล กามดำ	9	9	0	
12.	เด็กชายอนนท์ จันทะเนตร	20	35	15	
13.	เด็กชายอาทิตย์ นาสมบูรณ์	10	22	12	
14.	เด็กชายพิตตินันท์ แหะชัยภูมิ	27	38	11	
15.	เด็กชายวิวัฒน์ อ่อนนอก	10	27	17	
16.	เด็กชายพชรพล ป้อมสุวรรณ	17	24	7	
17.	เด็กหญิงอุไรพร เสนา	0	0	0	
18.	เด็กหญิงอรุษา บุญจิตร	2	20	18	
19.	เด็กชายพีรวิชญ์ โคตรนาลา	0	0	0	
20.	เด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน	22	34	12	
21.	เด็กชายตะวัน โพธิ์นอก	41	53	12	
22.	เด็กชายธีรพงษ์ งอกคำ	10	12	2	
23.	เด็กชายพีรณัฐ สายหมื่นไวย	47	51	4	
24.	เด็กชายภูวนาถ วงศ์พรหม	42	45	3	
25.	เด็กชายกิติภณ จันทอง	24	30	6	
26..	เด็กชายสุริยันต์ มูลคำมี	30	43	13	

27.	เด็กชายธานินทร์ สุขจิตร	41	53	12	
28.	เด็กหญิงสุจิตรา ฤทธิ์โธสงค์	28	51	23	
29.	เด็กหญิงอนิสา บุตะเขียว	48	54	6	

การแปลผลคะแนนจากการวิจัย

1. ก่อนการทดลอง ในเด็ก 29 คนที่อ่านได้ 50 คะแนนขึ้นไป มี 1 คน คิดเป็น ร้อยละ 3.45 ของเด็กทั้งหมด แต่หลังการทดลองพบว่าเด็กที่อ่านได้ 50 คะแนนขึ้นไปมีเพิ่มเป็น 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.59 ของเด็กทั้งหมด

2. เด็ก 29 คนมีการอ่านที่ดีขึ้น 23 คน คิดเป็นร้อยละ 79.31 สำหรับเด็กอีก 5 คนที่ยังอ่านไม่ออกนี้ และเด็ก 2 คนที่ผลคะแนนไม่ดีขึ้นมีสาเหตุมาจาก

กรณีเด็กที่อ่านไม่ออกเลย (4 คน)

■ เด็กหญิงปวีณา ด้านขุนทด

สาเหตุมาจากการที่เด็กย้ายโรงเรียนบ่อยเพราะว่าติดตามพ่อแม่ไปทำงานตัดอ้อย ปีละ 1-2 ครั้ง โดยที่ไม่ทราบว่าในเวลาที่ติดตามพ่อแม่ไปนั้น พ่อแม่ได้พาเด็กเข้าเรียนหนังสือหรือไม่

■ เด็กหญิงอุไรพร เสนา

เด็กไม่เคยมาเรียนเต็มเทอม เพราะติดตามพ่อแม่ไปทำงานตัดอ้อย ปีละ 1-2 ครั้ง โดยที่ไม่ทราบว่าในเวลาที่ติดตามพ่อแม่ไปนั้น พ่อแม่ได้พาเด็กเข้าเรียนหนังสือหรือไม่

● เด็กชายพีรวิชญ์ โฉตรนาลา

เป็น LD ผู้ปกครองไปทำงานรับเหมาก่อสร้าง อยู่กับตาและอาที่ไม่ค่อยมีเวลาดูแล

■ เด็กชายธนธิป สร้อยเพชร

ขาดโรงเรียนบ่อยมาก เพราะผู้ปกครอง (พ่อแม่) ตามใจลูกมากเกินไป เช่น ดิ้นสายก็ไม่มา ถ้าไม่อยากเรียนก็ไม่ต้องมา บางครั้งก็เผลอลูกไปปายางด้วย (ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างทำงานในสวนยาง บางครั้งต้องไปนอนเฝ้าจึงเผลอลูกไปด้วย) ทำให้เวลาเรียนไม่พอ

กรณีเด็กผลคะแนนต่ำและไม่ดีขึ้น (3 คน)

■ เด็กหญิงอสมมา ทองลิ้ม

เด็กเป็น LD

■ เด็กชายอิทธิพล กามดำ

ย้ายโรงเรียนบ่อย ตามผู้ปกครองไปทำงานไร่กาแฟในภาคใต้ และไม่ได้เรียนหนังสือ แต่จุดเด่นชอบอาสา

■ เด็กชายคมศักดิ์ ไกรศร

อยู่กับพ่อแม่ที่ไม่มีเวลาดูแล เด็กมีพฤติกรรมรุนแรง ก้าวร้าว

3.2 เด็กกลุ่มที่อ่านออกเขียนได้อยู่แล้ว

ที่	ชื่อ-สกุล	ก่อน	หลัง	ผลต่าง	หมายเหตุ
1.	เด็กชายภาณุพงษ์ เทียนสันเทียะ	50	62	12	
2.	เด็กชายจตุรวิทย์ หาญสระคู	90	100	10	
3.	เด็กชายทนต์ศักดิ์ ไกรศร	79	85	6	
4.	เด็กชายอนุชิต ชำนิไกร	80	83	3	
5.	เด็กชายไชนวัฒน์ แสกระโทก	81	85	4	
6.	เด็กชายอมรเทพ เทียนชัย	86	95	9	
7.	เด็กหญิงทักษิณา ทวยดอย	100	100	0	
8.	เด็กหญิงธัญญา ครุฑมีชัย	70	75	5	
9.	เด็กหญิงสุหาสินี ดวงจิตร	70	78	8	
10.	เด็กหญิงสุริธิดา เชิดสกุล	86	90	4	
11.	เด็กหญิงสรวิญญา สรฤทธิ์	93	100	7	
12.	เด็กหญิงวรรณวิสา สายหมื่นไวย	81	90	9	
13.	เด็กหญิงเดือนแก้ว แสงบันลือฤทธิ์	79	87	8	
14.	เด็กหญิงนันทกร สุขทอง	78	85	7	
15.	เด็กหญิงศศพร บุตะเขี้ยว	87	98	11	
16.	เด็กหญิงชนันธร บุตรเสือ	72	80	8	
17.	เด็กชายอนันท์ จันทะเนตร	68	75	7	
18.	เด็กชายฤทธิ์ชัย ลมสีแสง	58	64	6	
19.	เด็กชายเอกพล ฝาชัยภูมิ	71	78	7	
20.	เด็กชายนิคม ชูดี	79	83	4	
21.	เด็กชายธีรพล ไกรวัลย์	84	90	6	
22.	เด็กชายณัฐวุฒิ เศษน้อย	67	78	11	
23.	เด็กชายสมยศ ยิ่งเจริญ	52	67	15	
24.	เด็กชายอภิพงษ์ สูงคำ	56	67	11	
25.	เด็กชายวีระพล ฝาดสุนทร	78	84	6	
26.	เด็กชายณัฐสิทธิ์ สุจริต	35	38	3	
27.	เด็กชายไศรภพ ลาภบำรุง	82	90	8	
28.	เด็กหญิงจิรปริยา ดุ้ยศักดิ์	94	100	6	
29.	เด็กหญิงนิศารัตน์ พรหมา	87	100	13	
30.	เด็กหญิงรัตติกาล นิมบุญอยู่	90	100	10	
31.	เด็กหญิงประภัทรศรา ทิพย์คูณอก	85	90	5	

32.	เด็กหญิงสุนิษา สุรภัสราตล	65	70	5	
33.	เด็กหญิงอัญชลี ทองคำ	76	80	4	
34.	เด็กหญิงสร้อยทิพย์ ถิ่นเต่า	89	99	10	
35.	เด็กหญิงสุกัญญา เหล่าพลคำ	65	70	5	
36.	เด็กหญิงเกสร บุญประคม	58	70	12	
37.	เด็กหญิงสุริดา ทบอด	86	94	8	
38.	เด็กหญิงสุกัญญา ใจเอื้อ	85	97	12	
39.	เด็กหญิงปัญญพร แสงวงศ์	78	84	6	
40.	เด็กหญิงผกาภรณ์ วงศ์เสนา	78	86	8	
41.	เด็กหญิงสิริยากร อัมชัยภูมิ	67	69	2	
42.	เด็กหญิงจารุวรรณ แลตโธสง	56	67	11	
43.	เด็กหญิงภคินี ศรีสวัสดิ์	78	88	10	
44.	เด็กหญิงจิระศักดิ์ ทิพย์สุข	76	87	11	
45.	เด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว	63	74	11	
46.	เด็กชายพิเชษฐ์ สีสุก	85	94	9	
47.	เด็กชายพิรุณธรรม สะราคำ	84	96	12	
48.	เด็กชายธวัชชัย มีพวก	61	72	11	
49.	เด็กชายสราวุธ บุญโนนแต่	73	80	7	
50.	เด็กชายธนวัชร หล้าโน	63	73	10	
51.	เด็กชายพงศธร ไกรศรี	71	73	2	
52.	เด็กชายนันทวัฒน์ สันเต	67	80	13	
53.	เด็กหญิงนิภาพร นาลีโพธิ์	84	90	6	
54.	เด็กหญิงวรรณณ เสนาภูมิ	62	73	11	
55.	เด็กหญิงกมลพรรณ ไชยะไช	94	100	6	
56.	เด็กหญิงดวงกมล จันจ่อหอ	83	92	9	
57.	เด็กหญิงกานดา ศรีชาติ	59	60	1	
58.	เด็กหญิงน้ำใส หมื่นนุทธ	87	90	3	
59.	เด็กหญิงอารยา บุญเสน	74	82	8	
60.	เด็กหญิงวิภาพร บุญถึง	69	71	2	
61.	เด็กหญิงรุ่งนภา วันดอนแดง	85	93	8	
62.	เด็กหญิงขวัญข้าว สามงามเคน	75	80	5	
63.	เด็กหญิงพันพะสา ฝากเชียงชา	54	60	6	
64.	เด็กหญิงธิดาพร รักษาทรัพย์ดี	95	100	5	

65.	เด็กหญิงกิ่งแก้ว ภูเขียว	84	90	6	
66.	เด็กหญิงสุมิตรา นามทอง	81	90	9	
67.	เด็กหญิงจุฑาทิพย์ เรืองสีอาน	75	80	5	
68.	เด็กหญิงภัททิยา โมรา	84	96	12	

การแปรผลคะแนนจากการวิจัย

1. เด็ก 68 คน มีการอ่านที่ดีขึ้นทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ของเด็กทั้งหมด (กรณีของเด็กหญิง ทักษิณา ทุยดอย คะแนนก่อนและหลังการทดลองเท่ากันคือ 100 คะแนน)

2. ช่วงคะแนนระหว่าง 50-59

ก่อนทดลองมี 8 คน หลังทดลองเด็กกลุ่มนี้ทำคะแนนได้ดีขึ้น ย้ายไปอยู่ช่วงคะแนน 60-70 ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงคะแนนระหว่าง 60-69

ก่อนทดลองมี 11 คน หลังทดลองเด็กกลุ่มนี้ทำคะแนนได้ดีขึ้น ย้ายไปอยู่ช่วงคะแนน 70-80 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91
(อีก 1 คนทำคะแนนได้ดีขึ้นแต่ยังอยู่ช่วงคะแนนเดิม)

ช่วงคะแนนระหว่าง 70-79

ก่อนทดลองมี 19 คน หลังทดลองเด็กกลุ่มนี้ทำคะแนนได้ดีขึ้น ย้ายไปอยู่ช่วงคะแนน 80-100 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.95
(อีก 4 คนทำคะแนนได้ดีขึ้นแต่ยังอยู่ช่วงคะแนนเดิม)

ช่วงคะแนนระหว่าง 80-89

ก่อนทดลองมี 22 คน หลังทดลองเด็กกลุ่มนี้ทำคะแนนได้ดีขึ้น ย้ายไปอยู่ช่วงคะแนน 90-100 จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91
(อีก 2 คนทำคะแนนได้ดีขึ้นแต่ยังอยู่ช่วงคะแนนเดิม)

ช่วงคะแนนระหว่าง 90-100

ก่อนทดลองมี 7 คน หลังทดลองเด็กกลุ่มนี้ทำคะแนนได้ดีขึ้น ได้คะแนนเต็ม 100 ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

หมายเหตุ การแปรผลไม่ได้นำเด็กชายณัฐสิทธิ สุจริต มารวมคำนวณด้วย เนื่องจากมีคะแนนอยู่ระดับ 35 คะแนน น่าจะคัดกรองเด็กให้อยู่เด็กกลุ่มแรก

3.3 จิตใจและพฤติกรรม

เด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ร้อยละ 30.12 นี้ ก่อนดำเนินการวิจัยนักเรียนกลุ่มนี้ไม่ชอบเรียนหนังสือมาโรงเรียนแต่ไม่เข้าห้องเรียน บางคนแอบไปสูบบุหรี่ นิสัยก้าวร้าว พูดไม่เพราะ ไม่ชอบช่วยเหลือ ไม่เข้ากลุ่มกับเพื่อนห้องเดียวกัน ไม่รู้จักแบ่งปัน เมื่อครูใช้การสอนโดยหลักการคิดบวก ไม่ได้พูดด้วยอย่างเห็นใจ มีเหตุผล และสนใจนักเรียนที่มีปัญหา ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น จากที่เคยหนีเรียนไปแอบสูบบุหรี่ ก็เลิกสูบบุหรี่แล้วก็เข้าเรียนในห้องเรียน ครู

แจกนิทานให้กลับไปอ่านกับผู้ปกครองที่บ้าน ตอนเช้าเพื่อนก็จะเล่าถึงนิทานที่แต่ละคนได้รับไปอ่านทำให้นักเรียนกลุ่มนี้อยากที่จะคุยกับเพื่อนๆ ได้ อยากที่จะเข้ากลุ่มกับเพื่อนเพื่อเล่าถึงนิทานที่อ่านกันมา นักเรียนกลุ่มนี้ก็สนใจที่จะอ่านหนังสือมากขึ้น เอนิทานมาถามครูว่าคำนี้อ่านว่าอย่างไร เข้าไปถามเพื่อนว่านิทานเรื่องนี้เป็นอย่างไร ทำให้จากที่เพื่อนไม่เคยให้เข้ากลุ่มด้วยก็เริ่มที่จะมีกลุ่มเพื่อน ที่เคยแอบหนีไม่เข้าเรียนก็เริ่มที่จะเข้าเรียนทุกชั่วโมง เริ่มช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม เพื่อนในกลุ่มก็ให้คำชม (สุพรรณา จิตรธร : 2555)

“ถ้าเธอไม่อยากให้แม่ตี ก็เอานิทานไปอ่านให้แม่ฟังสิ เราลองมาแล้ว” เด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว แนะนำเพื่อนร่วมห้องเด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน ที่มักโดนผู้ปกครองตีเป็นประจำเพราะหนีเรียน

“เด็กชายพิรวิทย์ โคตรนาลา นักเรียน ป.4 เป็นเด็กแอลดีอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้หลังจากที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เขาจึงมีนิทานไปเปิดดูรูปภาพ (อ่านไม่ได้) จากที่ติดบุหรีก็เลิก หนีเรียนก็เข้าเรียนตลอด ไม่เกเร แม้ว่ายังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่วนหนึ่งมาจากการที่เพื่อนได้ช่วยเล่านิทานให้ฟัง...เริ่มเข้ากลุ่ม คุยกับกลุ่ม อยากอ่านบ้าง เพื่อนก็ให้การยอมรับ ...เพื่อนช่วยเพื่อนรู้สึกว่าการกิจกรรมนี้ได้ผล” คุณครูจันทร์สุดา ดวงอุทาเล่าถึงสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของตน

“เด็กรักการอ่านมากขึ้น ยังไม่ทันไรก็เอานิทานมาแลกเปลี่ยนใหม่ไปอ่าน” คุณครูจิตต์มณี โพธิ์จันทร์ อดีตครูประจำชั้นนักเรียนชั้น ป.2 เล่าให้ฟังด้วยความดีใจ

“นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มขึ้น ทำให้อ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้น รู้สึกว่าเด็กพูดง่ายขึ้นกว่าเดิม” ครูแสง คุ่มคงบอกเล่าถึงความเปลี่ยนแปลงของเด็ก

ในเด็กที่มีผลการเรียนดีอยู่แล้ว ยิ่งทำให้เด็กมีความจำที่ดีขึ้นไปอีก คุณแม่เปรมกรม แสงบรรลือฤทธิ์ คุณแม่น้องเดือนแก้ว แสงบันลือฤทธิ์ เล่าให้ฟังว่าลูกมีความจำดีมาก “แม่อ่านป๊อป แม่หยุด ที่แม่อ่านเมื่อไหร่ น้องเดือนแก้วก็จำได้แล้ว” คุณครูบอกว่าน้องเดือนแก้วจำนิทานเป็นเล่มๆ ได้ภายในเวลาไม่นาน ทั้งๆ ที่ไม่ได้ติมนมแม่ แต่ได้ตึมน้ำนมข้าวกล้องงอกในช่วงวิจัยวันละ 2 แก้ว

คุณแม่ณงลักษณ์ ทูยดอย ผู้ปกครองของเด็กหญิงทักษิณา ทูยดอย เล่าให้ฟังว่า “น้องปอจะชอบอ่านนิทานให้แม่ฟัง แม่จะคอยบอกว่าตรงนี้ต้องเว้นวรรค การหัดใช้คำควบกล้ำ... เขาชอบ...มีอะไรก็อ่านหมด เช่น หนังสือราชการ การอ่านดีขึ้นเยอะ แต่ก่อนชอบอ่านอยู่แล้วก็พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ 2 เดือนที่ผ่านมาใช้ง่ายกว่าเดิม รู้สึกดี ลูกชอบเรียน ชอบอ่าน”

คุณแม่บุญเจียม ดุ้ยศักดิ์ ผู้ปกครองของเด็กหญิงจิรปริยา เล่าให้ฟังว่าลูกอ่านได้ดีขึ้นกว่าเดิม พฤติกรรมก็ดีขึ้นกว่าเดิม แต่ก่อนใช้งานยาก เดียวนี้ใช้งานง่ายแต่ต้องบอกว่าให้ทำอะไรบ้างก็จะทำให้หมด

ครูชัยณรงค์ งามชัยภูมิ “นักเรียนสามารถอ่านหนังสือได้มากขึ้น นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน มีการพัฒนาขึ้น เช่น จากที่อ่านไม่ได้เลยก็สามารถแจกลูกได้ และครูได้ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย

เพิ่มขึ้นด้วย” เช่นเดียวกับครูสุนทร ปิยะรัตน์ ครูไพบุลย์ และครูคนอื่นๆ ที่สังเกตเห็นปรากฏการณ์ในแบบเดียวกัน

อาจารย์ชาญวิทย์ ทองนาค ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เล่าถึงเด็ก ๆ ว่า “ภาพรวมของเด็กช่วงชั้นที่ 1 ดีขึ้น เด็กนั่งขึ้น เด็กตั้งใจเรียนดีขึ้น สมาธิของเด็กดีมาก แต่ก่อนเป็นลิงเป็นค่าง มาโรงเรียนตามหน้าที่โดยไม่มีเป้าหมายอะไร ให้มาก็มา มาเฉยๆ ตามหน้าที่ แต่เดี๋ยวนี้เปลี่ยนไปดูเหมือนมีความตั้งใจมากขึ้น ถ้าครูไม่อยู่จะวิ่งตามหาครู บอกว่าอยากเรียน อยากอ่านหนังสือ เมื่อก่อนปรากฏการณ์นี้ไม่มี แต่ก่อนผู้ปกครองไม่ค่อยเห็นความสำคัญ ไม่ค่อยเอาใจใส่ดูแล ปล่อยปลະละเลย ทำให้เด็กนักเรียนของเราสมัยก่อน ไม่ใส่ใจในการเรียน กิจกรรมหน้าเสาธงแต่ก่อนเป็นลิงเป็นค่างเดี๋ยวนี้มีความผู้ใหญ่มากขึ้น พัฒนาการสมัย ป.3 ก็เหมือน ป.3 แต่ก่อน ป.3 เหมือน ป.1 การอ่านหนังสือพิมพ์เหมือนกัน แต่ก่อนเด็ก ป.3 ของเราอ่านหนังสือพิมพ์ไม่เป็น อ่านต่อหน้าไหน ไม่รู้ หาเรื่องไม่เจอ เดี๋ยวนี้อ่านเป็นแล้ว”

3.4 ความเปลี่ยนแปลงของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองของเด็กส่วนใหญ่ใส่ใจการอ่านของลูกมากขึ้น ผู้ปกครองจะคอยถามครูให้การบ้านทุกวันหรือเปล่า แต่ก่อนไม่เคยมาส่งมารับ แต่เดี๋ยวนี้มารับมาส่ง มาสังเกตการณ์สอนของครู ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนดีขึ้น เชิญมาประชุมก็มา ดอนพาเด็กไปทัศนศึกษา ผู้ปกครองชั้น ป.1 - ป.3 มาส่งลูก เมื่อลูกทำใบอนุญาตหาย ผู้ปกครองจะมาถามหาใหม่ และมีการเอ่ยปากฝากลูกด้วย ซึ่งแต่ก่อนไม่เคยเห็นความใส่ใจในลักษณะแบบนี้

“สมัยก่อนผู้ปกครองไม่เคยถามหาหนังสือ เดี่ยวนี้เจอกันที่ถนน ที่ตลาด ถามว่าเมื่อไรจะได้หนังสือนิทานเล่มใหม่” อาจารย์ชาญวิทย์ ผู้อำนวยการฯ เล่าถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนเป็นไปเพื่อต้องการพัฒนาผู้เรียน

3.5 สิ่งที่ได้รับจากงานวิจัย - ความเปลี่ยนแปลงของครู

สิ่งที่ผู้อำนวยการเห็นจากการเปลี่ยนแปลงของครูผู้สอน “ครูมีการเปลี่ยนแปลง ครูเอาใจใส่เด็กดีขึ้น แต่ก่อนไม่รู้วิธี พอเข้าใจเรื่องอารมณ์และอาหารก็เปลี่ยนไป จะทำข้าวกล่องออกต่ออีก เพื่อพัฒนาสมองเด็กต่อ และต้องการจะขยายองค์ความรู้เรื่องข้าวกล่องออกสู่ชุมชน”

ครูแสง คุ่มคง “รู้สึกภาคภูมิใจกับตัวเอง รู้สึกกระตือรือร้นกับการสอนมากขึ้น หาเทคนิคต่างๆ มาสอน เอาใจใส่เด็กมากขึ้น อยากให้เด็กอ่านได้ทุกคน 100 ร้อยละ แต่ตอนนี้ทำได้ 79 ร้อยละแล้ว ได้รับรู้ถึงสาเหตุของปัญหาที่ทำให้เด็กขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้รู้แนวทางและวิธีที่จะแก้ปัญหา ได้มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด ได้ความร่วมมือจากชุมชน ได้รู้หลักการวิจัย และการร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

ครูจิตต์มณี โพธิ์จันทร์ “ได้รู้แนวทางในการแก้ปัญหาสำหรับเด็กนักเรียนแต่ละคน โดยเฉพาะนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และไม่ใส่ใจเรียน ได้ความรู้เกี่ยวกับการทำน้ำข้าวกล่องออกเพื่อบำรุง

สมองเพราะมีสารกาบาทำให้ความจำดี ได้รับความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งไม่ยุ่งยากเหมือนงานวิจัยวิชาการ แต่จะยึดกิจกรรมที่ทำจริง ๆ จากการบันทึกภาพหรือพูดคุย ความสัมพันธ์กับชุมชนดีขึ้น ได้รับความรู้เกี่ยวกับ 3 อ. คือ อ.อาหาร อ.อารมณ์ อ.การอ่าน เป็นการฝึกสมองนักเรียนเป็นอย่างดี ความคิดเห็นเพิ่มเติม ควรมีการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่องในห้องเรียน”

ครูสุพรรณ จิตธร “เคยพูดไม่เพราะก็ปรับตัวไม่อยากให้กระเทยเด็ก เคยตีถ้าไม่ทำการบ้าน ก็ยังไว้ อยากดำหนิดต่อว่าก็ยังไว้ เพราะไม่อยากให้เด็กสมองฝ่อ และยังเคยนำการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาด้วยวิธีคิดแบบพุทธหรือโยนิโสมนสิการไปใช้กับการแก้ปัญหาส่วนตัว”

ครูจันทร์สุดา ดวงอุทา “ในห้องเรียนของครูจันทร์สุดาจะมีมุมหนังสือนิทานสำหรับเด็กอ่าน เด็กสนุกเพลิดเพลิน รู้สึกว่าได้ผลกว่าที่เราไปบังคับให้เขาอ่าน ส่วนครูมีการปรับเปลี่ยนมากขึ้น เดิมเป็นคนดูมากเพราะเป็นคนที่รักการมีระเบียบวินัย เด็กจะกลัว ต่อหน้าเราเด็กจะเรียบร้อย เราไม่เห็นข้อเสียของเด็ก พอครูอื่นเข้ามาสอน เขาจะแสดงความก้าวร้าวออกมา แต่หลังจากที่ได้เข้าร่วมการอบรมได้นำเอาความคิดแนวนี้โออิวิแมนนิสมาปรับใช้กับตัวเอง (ดูรายละเอียดในบทที่ 2) ทำให้เรามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปกับเด็ก เช่น กอดเด็กได้ คุยสนุกกับเด็ก รู้จักเด็กมากขึ้น รู้ใจเขาใจเรา ไม่ดุเด็ก ทำให้เด็กกล้าเข้าใกล้ครู รักครูมากขึ้น รู้สึกว่าความสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองดีขึ้น”

ครูวงเดือน พรหมจรรย์ “ได้รูปแบบการวิจัยอีกรูปแบบหนึ่ง ได้ความรู้และแนวทางการแก้ปัญหา เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ มีความรู้เกี่ยวกับการให้อาหารเสริมที่ส่งผลให้สมองนักเรียนมีความจำดีขึ้นคือ การทำน้ำข้าวกลูตองงอก ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับอารมณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก ครูสามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดอารมณ์ร่วมในการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการอ่าน ถ้าหากเด็กมีสื่อ (หนังสือนิทาน) ได้สัมผัสสื่อบ่อยๆ ฝึกอ่านบ่อยๆ จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และจดจำได้ดีขึ้น ได้ความสัมพันธ์อันดีเกิดขึ้นระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ข้อเสนอแนะ หากมีงานวิจัยเรื่องอื่นอีก ควรบรรจุงานวิจัยไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน”

ครูสุรัตน์ งามเกลี้ยง “ได้พัฒนานักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการอ่านให้มีความรู้พัฒนาการมากขึ้น ครูได้รับความรู้ในการวิจัยนักเรียน และได้ใกล้ชิดกับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและเขียน รู้แนวทางในการแก้ปัญหาในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน ในงานวิจัยทำให้นักเรียนได้พัฒนาตัวเองในการอ่านมากขึ้น ข้อเสนอควรมีแบบฝึกเพื่อพัฒนาการอ่านให้นักเรียนทุกอย่างมากขึ้น”

ครูจิระพงศ์ “นักเรียนอ่านหนังสือได้เพิ่มขึ้น รู้จักหลักการในการวิจัย”

ครูพสุ พรหมจรรย์ “จากการที่ได้เห็นการประชุมวางแผนงานวิจัย ใช้กระบวนการระดมความคิดเห็นเพื่อสร้างส่วนร่วมในการทำงานและการแก้ปัญหา จึงได้ลองนำเอาหลักการนี้ไปใช้กับการเรียนการสอนในกลุ่มสาระอื่น เช่น งานเกษตร ครูจะกำหนดโจทย์ให้เด็กช่วยกันระดมความคิดเห็น การให้เด็ก

คิดเอง นำเสนอเอง ไม่จำเป็นต้องรอให้ครูคิดให้ ผลปรากฏว่าเด็กดีขึ้น กล้าแสดงออก ความคิดของเขา เพื่อนยอมรับ ครูยอมรับ เขามั่นใจมากขึ้นว่าแนวคิดของเขาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ของเรา”

ครูอุบลรัตน์ ไพศาลธรรม “ได้เรียนรู้เรื่องการทำอาหารเพื่อสุขภาพ เช่น น้ำข้าวกล้องงอก การสอนเด็กอ่านนิทาน แม่อ่านให้ลูกฟัง ลูกอ่านให้แม่ฟัง เด็กอ่านให้ครูฟัง ครูถามความคิดเห็นเกี่ยวกับนิทาน การปรับปรุงอารมณ์เพื่อรับได้ทุกสถานการณ์

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

โครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ” ได้ทดลองแก้ปัญหาอย่างมีส่วนร่วมกับเด็กกลุ่มเป้าหมายหลักที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้และเด็กกลุ่มเป้าหมายรองที่อ่านออกเขียนได้ ใช้เวลา 19 เดือน ในวันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 – 30 กันยายน 2554 กระบวนการคือ

ด้านกาย ครูจะทำน้ำข้าวกลองงอกให้เด็กรับประทานในวันที่ 1 สิงหาคม – 30 กันยายน 2554 เพื่อซ่อมแซมเซลล์สมองเด็ก

ด้านจิตใจ ครูสัมผัสเด็ก ยิ้มบ่อยขึ้น พูดบวกกับเด็กมากขึ้น ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย

ด้านฝึกทักษะการอ่าน ให้กับผู้ปกครองร่วมมืออ่านให้ลูกฟังที่บ้านทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ผู้ปกครองที่อ่านหนังสือไม่ได้ เด็กจะเป็นคนอ่านให้ผู้ปกครองฟัง

ผลของการทดลองทำให้ทราบว่าเด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ได้ แตกต่างจากเมื่อก่อนที่แม่แต่หาประเด็นยังไม่เจอ เข้ากลุ่มกันด้วยหนังสือนิทาน ผลัดกันฟังและผลัดกันเล่า ค่อยๆ เรื่องนิทาน ด้านจิตใจ เด็กเชื่อฟังมากขึ้น มีอารมณ์ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมายมากขึ้น สนใจการเรียนรู้มากขึ้น เด็กรู้จักมุ่งหมายในการเรียน เลิกบื้อได้ ไม่หนีเรียน ด้านผู้ปกครองใส่ใจลูกมากขึ้น มารับมาส่งถามหาการบ้าน ถามหาหนังสือนิทาน เอาใจใส่ต่อลูกมากขึ้น ปัญหาที่ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยเด็ก ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ด้านครูมีความใส่ใจต่อการสอนมากขึ้น รู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพครู ปรับเปลี่ยนอารมณ์ของตัวเองส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างครูนักเรียน ภาพรวมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ดีขึ้นมาก (ชาญวิทย์ ทองนาค : 2555)

สำหรับเด็กกลุ่มที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวน 29 คน ก่อนการทดลองให้เด็กอ่านคำพื้นฐานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 100 คำ เด็กได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไปมีเพียง 1 คนเท่านั้น คิดเป็น 3.45 เปอร์เซ็นต์ของเด็กทั้งหมด แต่หลังการทดลองพบว่าเด็กที่ได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไปมีเพิ่มเป็น 8 คน คิดเป็น 27.59 เปอร์เซ็นต์ของเด็กทั้งหมด ข้อมูลนี้หมายความว่าเด็กที่ยังอ่านได้ต่ำกว่า 50 คำยังคงมีอีก 21 คน เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่านักวิจัยยังต้องทำงานหนักอย่างต่อเนื่องกับเด็กกลุ่มนี้ แม้ว่าตอนนี้เราได้เห็นแนวทางที่จะทำให้เด็กอ่านออกได้ชัดเจนเรื่อยๆ แล้ว แต่ก็ควรได้วิเคราะห์ต่อไปว่าจะมีรูปแบบการสอนหรือการทำงานกับเด็กที่เหลืออย่างไร เมื่อเขาอาจจะพัฒนาด้านวิชาการได้ยาก แต่เขามีนิสัยที่ดีเป็นจิตอาสาช่วยเหลือคนอื่นหรือไม่ เขาควรจะมีอาชีพอะไรได้บ้าง หรือเขาควรจะได้รับเสริมทักษะเพิ่มเติมด้านใดเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข เช่น ชี้อของไม้โดนโกงเงินทอง เดินทางเองได้โดยไม่หลง สามารถหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเป็น เป็นต้น

แต่สำหรับเด็กที่อ่านออกเขียนได้อยู่แล้ว จำนวน 68 คน มีการอ่านที่ดีขึ้นทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ของเด็กทั้งหมดการวิจัยนี้อาจเท่ากับเป็นการเติมแรงใจให้พวกเขาทะยานไปอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

จากการที่เด็กมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เท่ากับเป็นการย้ำเตือนให้กับครูผู้สอนได้เกิด ความภาคภูมิใจในวิชาชีพ และได้เห็นช่องทางที่อาจเคยรู้สึกมีดมน จากเดิมที่สภาพการอ่านไม่ออกเขียน ไม่ได้ในช่วงชั้นที่ 1 ของเด็กนักเรียนบ้านกุดโง้งคงสวรรค์ตั้งแต่ปี 2517-2552 มีแนวโน้มคงที่อยู่ระหว่าง 60-70 เปอร์เซนต์ แต่ผลจากงานวิจัยทำให้ครูมีความกระตือรือร้น แสวงหาวิธีการสอนที่จะทำให้เด็กอ่าน เขียนเรียนเข้าใจ เข้าถึงเด็กได้มากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ปี 2554 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการอ่าน เขียนที่น่าพอใจถึง 79 เปอร์เซนต์ (แสง กุ่มคง : 2555)

จากการวิเคราะห์ร่วมกันของครู น่าจะเป็นผลมาจาก

1. งานวิจัยที่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจสภาพปัญหา การหาทางออก ร่วมกัน และร่วมในการปฏิบัติการด้วย เช่น การอ่านนิทานให้ลูก/หลานฟัง หรือให้ลูก/หลาน อ่านนิทานให้ผู้ปกครองฟัง นอกจากจะทำให้เด็กอ่านได้ดีขึ้นแล้ว ยังทำให้เด็กได้ใกล้ชิด ผู้ปกครอง ได้นั่งดัก ได้อยู่ใกล้ ทำให้เด็กมีความสุข รู้สึกตัวเองมีคุณค่า
2. งานวิจัยที่ออกแบบได้ครอบคลุมทั้ง 3 เรื่องคือกาย จิต สังคม สติปัญญา ตามที่ได้อธิบาย มาแล้ว
3. นักวิจัยเองมีความตั้งใจ เช่น ตั้งแต่ปฏิรูปการศึกษาครั้งแรก ปี 2550 มีสื่อต่างๆ จากทาง ราชการหลังไหลเข้ามาให้ครูได้ใช้อย่างหลากหลาย ครูต้องไปดูงานและอบรมปีละ 1 ครั้ง ทำให้วิธีการสอนของครูเปลี่ยนไป จากเดิมที่ครูจะแสดงบทบาทในชั้นเอง ก็เปลี่ยนเป็นเปิด โอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ วิธีการสั่งงานเปลี่ยนไป จากเดิมให้ เด็กลอกบนกระดานเปลี่ยนเป็นมีใบงานเป็นตัวหลัก ลอกบนกระดานเป็นตัวเสริม ทำให้เด็กมี ชีวิตชีวากล้าแสดงออก

ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนจึงได้บัญญัติหลัก 3 อ. ไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน ด้วยหลัก 3 อ.นี้ ได้แก่

อ.อาหาร คือ นานนมข้าวกล้องงอก

อ.อารมณ์ คือ การใช้หลักนีโอฮิวแมนนิส (คิดบวก) สร้างสัมพันธภาพกับนักเรียน (รายละเอียด ในบทที่ 2)

อ.อ่านหนังสือนิทาน คือ การสร้างส่วนร่วมจากผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

การขยายผลไปสู่สังคมภายนอก

นายชาญวิทย์ ทองนาค ผู้อำนวยการของโรงเรียนฯ นอกจากจะมีความตั้งใจที่จะขยายผลสู่ช่วง ชั้นอื่นต่อไปอย่างต่อเนื่องแล้ว ยังต้องการขยายผลสู่กลุ่มพื้นที่การศึกษาแก่งคร้อ 6

ผลจากความตั้งใจดีของทุกฝ่ายนี้ มีส่วนทำให้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนดีขึ้น ผู้ปกครองให้ความศรัทธาต่อโรงเรียนและนำบุตรหลานมาฝากเรียนเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง (ดูภาคผนวก) ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการคัดเลือกจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะไฟหวาน ให้เป็นโรงเรียนดีประจำตำบล ได้รับงบประมาณมาปรับปรุงภูมิทัศน์กลายเป็นโรงเรียนที่สวยงามน่าเรียนอย่างยิ่ง

ข้อจำกัดของงานวิจัย

แม้ว่าจะมีผลสำเร็จเกิดขึ้นอย่างมากมาย แต่งานวิจัยยังมีข้อจำกัดดังนี้

1. งานวิจัยที่ใช้เวลานาน มีผลทำให้เด็กนักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้เลื่อนชั้นไปสู่ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4) ทำให้นักวิจัยต้องตามไปสร้างกระบวนการทดลองอย่างต่อเนื่องกับกลุ่มเป้าหมาย
2. เราสามารถเห็นผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออก แต่ด้านการเขียนได้นั้นยังเกิดได้น้อย เด็กยังคงมีปัญหาเรื่องการเขียนหนังสือไม่สวย ไม่เรียบร้อย หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่าถ้าต้องการให้เด็กเขียนหนังสือได้ดีขึ้นนั้น ต้องใช้วิธีการอื่นร่วมเข้ามาด้วย
3. เรื่องน้ำหนักตัวกลองงอนนั้น มีผลทำให้เด็กมีความจำดีขึ้น มีอารมณ์ดีขึ้น แต่เรายังไม่เคยทดสอบความจำเด็กก่อนและหลังการดื่ม ทำให้ขาดชุดข้อมูลที่มีพลังต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กในเกือบทุกโรงเรียนบนเทือกเขาภูแล่นคาอยู่ประมาณ 30-40 เปอร์เซ็นต์ เช่น ร้อยละของนักเรียนอ่านไม่ออกและอ่านไม่คล่องในโรงเรียนหนองหญ้าปล้อง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ตั้งแต่ชั้น ป.1-ป.6 จำนวนนักเรียน 102 คน มี 34 คิด คิดเป็น 33.33 เปอร์เซ็นต์ (เพียงแข ภูผายาง : 2555) และจากการประเมินผลผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า คุณภาพด้านผู้เรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 4 และ 6 กล่าวคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับต่ำ และผู้เรียนยังขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอีกด้วย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท (วิสุทธิ เวียงสมุทร : 2555)

จากการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์เป็นกรณีศึกษาพบว่า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ตั้งแต่โรงเรียนไม่มีอะไรเลยจนถึงมีพร้อมทุกอย่าง สภาพการอ่านออกเขียนได้อยู่ที่ประมาณ 60-70 เปอร์เซ็นต์ ข้อมูลแบบนี้อาจพูดได้อีกอย่างว่าครูได้พยายามอย่างเต็มที่แล้ว แต่อีกส่วนหนึ่งของเปอร์เซ็นต์ที่ขาดหายไป น่าจะเต็มมาจากทางบ้าน เพราะจากการที่นักวิจัยออกสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ปกครองตามบ้านพบว่า กลุ่มเด็กที่ผลการเรียนไม่ดี มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยหรือไม่ค่อยให้ความสนใจใส่ตามที่เด็กควรจะได้รับหรือบางครั้งตามใจเกินไปก็มี

แม้ว่าปัญหาสำคัญของผู้ปกครองในพื้นที่จะมีฐานะยากจน แต่ความยากจนไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการฝึกฝนให้ลูกหลานเป็นคนดีและเรียนหนังสือดี ดังที่ได้ประจักษ์แล้วจากงานวิจัยชิ้นนี้ แต่เป็นเพราะ

ยากจนแล้วยังไม่รู้ปัญหา ยังไม่เข้าใจทางออก และยังไม่ได้รับโอกาสที่จะเข้าถึงปัญหา สาเหตุและทางแก้ไขต่างหาก เป็นปัญหาสำคัญของผู้ปกครองในยุคสมัยนี้

ดังนั้นแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ รวมไปถึงปัญหาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองนั้น ภารกิจอีกประการที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา นอกจากจะเอื้อให้ครูได้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่แล้ว ยังควรเป็นนักจัดกระบวนการให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพปัญหา สาเหตุ มีส่วนร่วมในการแก้ไขอย่างมีความหวังร่วมกัน ไม่ใช่การไปตำหนิต่อว่าผู้ปกครอง แต่เป็นการให้แนวทางในการพัฒนาอารมณ์ของตนเองให้มีความสุขมากขึ้น ให้ผู้ปกครองมีความรู้ มีวิธีการเลี้ยงดูพัฒนาการเด็กตามวัยมากขึ้น ซึ่งควรได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางการในสิ่งเหล่านี้ด้วย

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการ

เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.) (2546).การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : อรุณสภานาครี.

ขวัญทอง จันทฤทธิ์. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง

การสะกดคำและแจกลูกของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มะลิ อาจิวชัย.

(2540). การพัฒนาแบบฝึกหัดภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตรา

ตัวสะกดแม่กน แม่กด และแม่กบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มนทิรา ภักดีณรงค์. (2540)

การศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ ๕ที่มีประสิทธิภาพและ ความคงทนในการ

เรียนรู้ เรื่องยังไม่สาธิตไปวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยการสอนแบบ

มุ่งเน้นประสบการณ์ภาษา.

วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.บัวสอน จันทรแดง.(2540) แบบฝึกทักษะ

กิจกรรมขั้นตอนที่ 5เรื่อง ถูบแปลงร่าง ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์

ภาษาของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1.

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2542) แต่คุณพ่อ คุณแม่ และคุณครูที่รัก : บริษัท ที.พี.พรินท์.

อารีย์ โอปอ้อมรัก. ตำราอาหารข้าวกล้องงอก ตำรับน้ำข้าวกล้องงอกสูตรขึ้นโต๊ะเสวย.

ชลบุรี : สำนักพิมพ์ยอดมาลา

โครงการธรรมยาดรลุ่มน้ำลำปะทาว. 10 ปี ธรรมยาดรลุ่มน้ำลำปะทาว (เนื่องในวาระครบรอบ 10

ปีธรรมยาดรลุ่มน้ำลำปะทาว). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภาจำกัด

วิสุทธิ เวียงสมุทร. (2555) ข้อเสนอโครงการวิจัย : พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านด่านเจริญท่ากอก

วิทยาสรรค์ ตำบลเก่าย่าดีอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่าย

วิจัยเพื่อท้องถิ่น

เพียงแข ภูผายาง (2555) ข้อเสนอโครงการวิจัย : การหาแนวทางความร่วมมือระหว่างครู

ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 :

กรณีศึกษาโรงเรียนหนองหญ้าปล้อง ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. สกว.

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ-สกุล นายชาญวิทย์ ทองนาค
ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัย
ที่อยู่ 104 หมู่ 6 ตำบลเก่าย่าดี อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 085-2070988
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต เอกบริหารการศึกษา
ประวัติการทำงานวิจัย -วิจัยในชั้นเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2
-ผ่านการอบรมหลักสูตรการวิจัยสำหรับผู้บริหาร ม.ราชภัฏชัยภูมิ
-วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จาก ม.นเรศวร
2. ชื่อ-สกุล นายคม โพธิ์จันทร์
ที่อยู่ 19 หมู่ 4 ตำบลเก่าย่าดี อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 087-2515234
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เอกอุตสาหกรรมศิลป์
3. ชื่อ-สกุล นางจิตต์มณี โพธิ์จันทร์
ที่อยู่ 19 หมู่ 4 ตำบลเก่าย่าดี อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 081-0763699
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป
4. ชื่อ-สกุล นายนคร ไพศาลธรรม
ที่อยู่ 94 หมู่ 3 ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 087-7789746
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกบริหารการศึกษา
5. ชื่อ-สกุล นางอุบลรัตน์ ไพศาลธรรม
ที่อยู่ 94 หมู่ 3 ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 089-9177344
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกบริหารการศึกษา
6. ชื่อ-สกุล นายแสง คุ่มคง
ที่อยู่ 94 หมู่ 1 ตำบลหนองนาแซง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 087-2456120
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เอกการประถมศึกษา

7. ชื่อ-สกุล นายชัยณรงค์ งามชัยภูมิ
ที่อยู่ 292 หมู่ 8 ตำบลศรีสำราญ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 080-4823071
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต เอกบริหารการศึกษา
8. ชื่อ-สกุล นางวงเดือน พรหมจรรย์
ที่อยู่ 59 หมู่ 8 ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 085-4960172
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต เอกการประถมศึกษา
9. ชื่อ-สกุล นายพล พรหมจรรย์
ที่อยู่ 59 หมู่ 8 ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 083-7368602
ประวัติการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ประกาศนียบัตรวิชาชีพเกษตรกรรม
10. ชื่อ-สกุล นางพนัสนิ ศรีตระกูล
ที่อยู่ 11 หมู่ 13 ตำบลโคกก่อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โทรศัพท์ 084-8285973
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เอกภาษาอังกฤษ
11. ชื่อ-สกุล นางสาวสุพรรณษา จิตรธร
ที่อยู่ 104/1 หมู่ 1 ตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 086-2646235
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เอกเทคโนโลยีการศึกษา
12. ชื่อ-สกุล นายณัฐนันท์ เทียนชัย
ที่อยู่ 27 หมู่ 4 ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 080-4795232
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต เอกวิทยาศาสตร์การกีฬา
13. ชื่อ-สกุล นางมยุเรศ เทพจันทร์
ที่อยู่ 153 หมู่ 21 ตำบลนาออก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โทรศัพท์ 087-2481256
ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต เอกบริหารการศึกษา

14. ชื่อ-สกุล นายสุรัตน์ งามเกลี้ยง

ที่อยู่ 142 หมู่ 10 ตำบลโนนศิลา อำเภอห้วยสัณฑ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โทรศัพท์ 089-5774485

ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต เอกภาษาไทย , อดสาหกรรมศิลป์

15. ชื่อ-สกุล นายวิชาญ ภูมิคอนสาร

ที่อยู่ 123 หมู่ 7 บ้านนาโปร่ง ตำบลคอนสาร อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โทรศัพท์ 084-7944765

ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา เอกศิลปศึกษา

16. ชื่อ-สกุล นางจันทร์สุดา ดวงอุทา

ที่อยู่ 380 ม.1 บ้านจัน อ.เมือง จ.อุดรธานี โทรศัพท์ 082-1265305

ประวัติการศึกษา วุฒิปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต เอกนาฏศิลป์ สถาบันราชภัฏอุดรธานี

ภาคผนวก

**แบบบันทึกการอ่านคำพื้นฐานก่อนเรียนและหลังเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

โรงเรียนบ้านกุดโจ่งดงสวรรค์ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	หมายเหตุ
1	เด็กชายธีรภัทร บุญญรักษ์	12	20	8	
2	เด็กชายชนันธร บุตรเสือ	72	80	8	
3	เด็กชายชัชวาล เพชรตะกั่ว	10	15	5	
4	เด็กชายอิทธิพล กามดำ	9	9	0	
5	เด็กชายอนันท์ จันทะเนตร	68	75	7	
6	เด็กชายอนันท์ จันทะเนตร	25	35	10	
7	เด็กชายอาทิตย์ นาสมบูรณ์	18	22	4	
8	เด็กชายฤทธิชัย ลมสีแสง	58	64	6	
9	เด็กชายเอกพล ฝาชัยภูมิ	71	78	7	
10	เด็กชายนิกม ชูดี	79	83	4	
11	เด็กชายธีรพล ไกรวัลย์	84	90	6	
12	เด็กชายณัฐภูมิ เศษน้อย	67	78	11	
13	เด็กชายพิตตินันท์ แหะชัยภูมิ	27	38	11	
14	เด็กชายสมยศ ยิ่งเจริญ	52	67	15	
15	เด็กชายวิวัฒน์ อ่อนนอก	23	25	2	
16	เด็กชายพรพล ป้อมสุวรรณ	21	24	3	
17	เด็กชายอภิพงษ์ สูงคำ	56	67	11	
18	เด็กชายวีระพล ฝาดสุนทร	78	84	6	
19	เด็กชายณัฐสิทธิ สุจริต	35	38	3	
20	เด็กชายไตรภพ ลาภบำรุง	82	90	8	
21	เด็กหญิงจิรปริยา ดุ้ยศักดิ์	94	100	6	
22	เด็กหญิงนิศารัตน์ พรหมมา	87	100	13	
23	เด็กหญิงรัตติกาล นิมบุญอยู่	90	100	10	
24	เด็กหญิงประภัทรศรา ทิพย์คุณนอก	85	90	5	
25	เด็กหญิงสุนิภา สุรภัสราวล	65	70	5	
26	เด็กหญิงอัญชลี ทองคำ	76	80	4	
27	เด็กหญิงอุไรพร เสนา	0	0	0	
28	เด็กหญิงสร้อยทิพย์ ถิ่นเต่า	89	99	10	
29	เด็กหญิงสุกัญญา เหล่าพลคำ	65	70	5	

แบบบันทึกการอ่านคำพื้นฐานก่อนเรียนและหลังวิจัย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	หมายเหตุ
30	เด็กหญิงเกสร บุญประคม	58	70	12	
31	เด็กหญิงสุธิดา ทบอด	86	94	8	
32	เด็กหญิงสุกัญญา ใจเอื้อ	85	97	12	
33	เด็กหญิงปัญญพร แสงวงศ์	78	84	6	
34	เด็กหญิงผกาภรณ์ วงศ์เสนา	78	86	8	
35	เด็กหญิงสิริยากร อำชัยภูมิ	67	69	2	
36	เด็กหญิงอรุชา บุญจิตร	0	0	0	
37	เด็กหญิงจารุวรรณ แลตไธสง	56	67	11	
38	เด็กหญิงภาคินี ศรีสวัสดิ์	78	88	10	
39	เด็กหญิงจิระศักดิ์ ทิพย์สุข	76	87	11	

แบบบันทึกการอ่านคำพื้นฐานก่อนเรียนและหลังวิจัย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง	หมายเหตุ
1	เด็กชายธนธิป สร้อยเพชร	0	0	0	
2	เด็กชายภานุพงษ์ เทียนสันเทียะ	50	62	12	
3	เด็กชายจตุรวิทย์ หาญสระคู	90	100	10	
4	เด็กชายทองศักดิ์ ไกรสร	79	85	6	
5	เด็กชายอนุชิต ชำนิไกร	80	83	3	
6	เด็กชายคมศักดิ์ ไกรสร	0	0	0	
7	เด็กชายไชนวัฒน์ แสกระโทก	81	85	4	
8	เด็กชายสุวัฒน์ สายหมื่นไวย	47	55	8	
9	เด็กชายอมรเทพ เทียนชัย	86	95	9	
10	เด็กชายสุทธิโชติ ใจเอื้อ	66	70	4	
11	เด็กชายวีรภัทร จิตชัยภูมิ	0	0	0	
12	เด็กชายมีชัย พันธุ์สิงห์สอน	33	38	5	
13	เด็กหญิงปวีณา ด้านขุนทด	0	0	0	
14	เด็กหญิงธนัญญาครุฑมีชัย	70	75	5	
15	เด็กหญิงทักษิณา ทูยดอย	100	100	0	
16	เด็กหญิงสุทาสินี ดวงจิตร	70	78	8	
17	เด็กหญิงสุธีรดา เชิดสกุล	86	90	4	
18	เด็กหญิงสรัญญา สรฤทธิ์	93	100	7	
19	เด็กหญิงวรรณวิสา สายหมื่นไวย	81	90	9	
20	เด็กหญิงเดือนแก้ว แสงบันลือฤทธิ์	79	87	8	
21	เด็กหญิงอสมมา ทองลิ้ม	0	0	0	
22	เด็กหญิงศศพร บุตะเขี้ยว	87	98	11	

คำพื้นฐานที่ใช้ทดสอบเด็กก่อนและหลังการทดลอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดที่ 5 จำนวน 100 คำ

- 1.คนขาย 2.คนขายของ 3.คนไข้ 4.คนป่วย 5.คนร้าย 6.ครูประจำชั้น 7.ครูใหญ่
- 8.ควบคุม 9.คัดไทย 10.ค้าขาย 11.คิดถึง 12.ง่วงนอน 13.งานบ้าน 14.จงรักภักดี 15.เจ็บป่วย 16.
- เจ็บปวด 17.เจ้าของ 18.เจ้าชาย 19.เจ้าฟ้าชาย 20.แจ่มใส 21.ฉีดยา
- 22.ช่วยเหลือ 23.ชั้นเรียน 24.ข้าวโม่ง 25. ชาวเขา 26.ชาวใต้ 27.ชาวไทย 28.ชาวนา 29.ชาวน้ำ 30.
- ชุดนักเรียน 31.เชื้อฟุ้ง 32. ซ่อนหา 33.ซักผ้า 34.ชุกชุน 35.ดวงใจ 36.ดอกกระดังงา 37.ดอกเข็ม
- 38.ดอกจำปา 39.ดอกจำปี 40.ดอกขบา 41.ดอกดาวกระจาย 42.ดอกดาวเรือง 43.ดอกทานตะวัน
- 44.ดอกเทียน 45.ดอกบัว 46.ดอกบานชื่น 47.ดอกบานไม่รู้โรย 48.ดอกพุด 49.ดอกไม้ 50.ดอกรัก
- 51.ดาวเรือง 52.ดำนานา 53.ดินน้ำมัน 54.ดีใจ 55.ดูแล 56.เด็กชาย 57.เด็กนักเรียน 58.เดินแถว 59.
- เดินทาง 60.เดี่ยวเดียว 61. เดี่ยวนี้ 62.เดือดร้อน 63.ได้ยิน 64. ตกกล้า 65.ตกใจ 66. ตกลง 67. ดัน
- กระถิน 68. ดันกระถอน 69. ดันกำมปู 70.ดันโกสน 71.ดันเข็ม 72.ดันจิว 73.ดันเงาะ 74.ดันชมพู
- 75.ดันดาวเรือง 76. ดันทานตะวัน 77. ดันไทร 78.ดันทุเรียน 79.ดันน้อยหน่า 80. ดันไผ่ 81.ดันโพ 82.
- ดันมะขาม 83.ดันมะเขือ 84.ดันมะนาว 85.ดันมะเฟือง 86.ดันมะไฟ 87.ดันมะม่วง 88.ดันมะยม
- 89.ดันมะละกอ 90. ดันมะลิ 91.ดันมังคุด 92.ดันไม้ 93.ดันยาง 94.ดันละมุด 95.ดันลำไย 96.ดันลิ้นจี่
97. ดันสน 98.ดันส้ม 99. ดันส้มโอ 100. ดันหญ้า

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คำพื้นฐานชุดที่ 1 จำนวน 100 คำ

1.สะไก้	2.สัน	3. สั่น	4. สาน	5.สามี่	6.สำลี
7.สุ่ม	8. เสียว	9. แสง	10. แสน	11.แสบ	12. หมี่
13.หวง	14.ห้วง	15.หวด	16. หวย	17. หอบ	18. หารือ
19.ห้าง	20.หาบ-	21. หาว	22.หีบ	23.หุบ	24.หุ้ม
25. เห็น	26. เหมมา	27.เหยื่อ	28. เหว	29.เหาะ	30.ไหม้
31.อักษบ	32.อ้า	33.อ่าง	34.อาเจียน	35.อาย	36.อาสา
37. อำลา	38. เอ่ย	39. เฮฮา	40. กบเหลาดินสอ		41.ก๊อกน้ำ
42.กับดัก	43. กาน้ำ	44.กำมือ	45.กำบัง	46.กำไร	47.กำลึงกาย
48.กินเลี้ยง	49.เกี่ยวข้อง	50.แก้ไข	51. แกงคั่ว	52. แก้วหู	53.ไก้โด้ง
54.ไก่อ่าง	55.ขอบใจ	56.ขอบฟ้า	57. ขึ้นดอน	58. ขับร้อง	59. ข้างเคียง
60.ข้าวต้มมัด	61.ข้าวราดแกง	62.ข้าวหมูแดง	63. ข้าวห่อ	64.ข้าศึก	65.ชีดิน
66.ชีตา	67.ชีผง	68.ชีเลียบ	69.เข็มฉีดยา	70. เข้าที่	71.แขกเมือง

72. ไชขาว	73. ไชเขียว	74. ไชตัน	75. ไชดาว	76. ไชพะไล	77. ไชมาลาเรีย
78.คนจน	79.คนไข้	80. คนชื้อ	81.คนดี	82.คนตาย	83. คนโท
84.คันควัว	85. คมนาคม	86. ค่อยยังชั่ว	87. คัดลายมือ	88. คัณนา	89. คัณส่ง
90. ค้างคาว	91. คาถา	92. คำตอบ	93. คำถาม	94. คำสั่ง	95. คุกเข่า
96. งดงาม	97. งมฉาย	98. งองาม	99. งานศพ	100. ง่ายตาย	

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คำพื้นฐานชุดที่ 1 จำนวน 100 คำ

1.กฎเกณฑ์	2. กฎหมาย	3. กตเวที	4. กตัญญู	5. กติกา	6. กัน
7.กร	8.กรม	9.กรมพระยากำแพงเพชรอัครโยธิน		10. กรมพระปรมาณูชิตชิโนรส	
11.กระจก	12. กระจายเสียง	13.กระเซ็น	14.กระท่อม	15. กระทบ	
16.กระทำตามกฎหมายตราสิน		17.กระนั้น	18.กระบวย	19.กระบี่	20.กระบอง
21. กระปุก	22. กระวีกระวาด	23.กระโพ้ง	24.กระไร	25. กระสับกระส่าย	
26.กระแส	27.กระแสพระราชดำรัส	28.กระหาย	29.กริ่ง	30.กริ้ว	
31.กรุงเทพมหานคร	32.กรุงรัตนโกสินทร์	33.กลไก	34.กลวง	35.กลวิธี	
36.กรอกกลับ	37.กล่อม	38.กลาดเกลื่อน	39.กลิ้ง	40. กลุ่ม	
41.กวีนิพนธ์	42.ก๊อมน้ำ	43.กอปร์	44.ก้อย	45.กะ	
46.กัญชา	47.กัศ	48.กันคนร้าย	49.กันดาร	50.กันยายน	
51.กันวัว	52.กันไว้	53.โดยส่วน	54.กาส	55.กำชับ	
56.กำดัด	57.กำไล	58.กำล้ง	59.วังชา	60. กำสรด	
61.กำหนด	62.กิจ	63. กิจการ	64.กิจจา	65. กิตติศัพท์	
66.กินนร	67.ก๊ิบ	68.กุกกุกไก่	69.กฤษ	70.กุศล	
71. เก้งก้าง	72.เก็บเล็กผสมน้อย	73.เก็บหอมรอมริบ	74.เก็บออม		
75.เกลียด	76.เกลือก	77. เกรียน	78.เกศี	79.เกษตร	
80.เกษมศรี	81. เกาะเกรียน	82. เกาะแก้วพิสดาร	83.เกี่ยวข้าว	84. เกือก	
85.เกือก	86. แกงเผ็ด	87.แก่น	88.แกร็กแกร็ก	89.แกว่ง	
90.โก่งคอ	91. โกฎิ	92.โกป็น	93.ขจร	94. ขณะ	
95.ขนาง	96.ขบ	97.ขมวด	98.ขมึ้น	99. ขยับ	
100.ขยำ					

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนและครูของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์
ระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2554

ปี พ.ศ.	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
2545	256	14
2546	258	15
2547	271	15
2548	243	15
2549	278	15
2550	303	17
2551	284	17
2552	338	17
2553	365	19
2554	400	21

**สถานีโทรทัศน์เพื่อมวลมนุษยชาติ (FMTV) กระจายข่าวสารงานวิจัยโรงเรียนกุดโง้งดงสวรรค์
ประโยชน์เชิงสาธารณะ ด้านการศึกษา [RDG53E0006]**

เสียงเพลง บาบานัม เกวาร์ม... ล่องลอยไปอย่างอ่อนโยนแต่มีพลัง... ขณะที่ผู้เข้าร่วมอบรม
หลับตา รู้สึกตัวกับลมหายใจเข้าออก น้อมใจสู่สมาธิตามจินตนาการเรื่องสี่แห่งคลื่นจิต วิทยาการอาจารย์
แก้วไพโร รัตนจันทร์ อาจารย์พิเศษสถาบันราชภัฏชัยภูมิ ย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษาคุณภาพ
ของจิต และการพยายามสื่อสารทางบวกกับลูก... เพื่อให้ความรักความอบอุ่นภายในบ้าน แปรเปลี่ยนเป็น
กำลังใจในการเล่าเรียนหนังสือ หลังจากจบการอบรมคุณแม่ศุภกร ทองหินลาด บ้านท่าเว่อ ต.ท่ามะไฟ
หวาน อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ ผู้เข้าอบรมเปิดใจว่า “แต่ก่อนนั่งสมาธิแล้วรู้สึกไม่สงบ ไม่คิดอย่างนั้นก็คิด
อย่างนี้ คิดว่าทำอย่างไรจะให้จิตว่าง แต่ว่าการอบรมทำให้รู้สึกว่างเปล่า ไม่อิจฉาใคร ไม่กังวลเรื่อง
ลูกหลาน มันได้ผล”

คุณแม่ศุภกร ทองหินลาด พบวิธีการนั่งสมาธิเพื่อทำให้จิตสงบ

ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ เข้าอบรมด้วยความตั้งใจ

เป็นครั้งแรกของตำบลท่ามะไฟหวาน อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ ที่มีกิจกรรมอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวัย และเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ในวันที่ 28 พฤษภาคม 2554 โดยโครงการวิจัยศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิทุนวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีคุณชาญวิทย์ ทองนาค เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ศึกษาปัจจัย เงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยและนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้าวกล้อง 3 สายพันธุ์ นำมาอกจะมีสารกาบาเพิ่มขึ้น 15 เท่า ช่วยฟื้นฟูบำรุงเซลล์สมอง

คุณครูสุพรรณษา จิตรธร กำลังบรรยายถึงประโยชน์ของการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง

ความเป็นมาของโครงการนี้เริ่มจากคณะวิจัยเห็นปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ร้อยละ 30 และมีนักเรียน ที่ยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ร้อยละ 20 ในช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนส่งผลต่อเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงต่อการเรียนรู้ในสาระอื่น ๆ จนทำให้นักเรียนไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และไม่มีความสุขในการเรียน

นักวิจัยจึงได้สำรวจสาเหตุดังกล่าวด้วยการใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การสังเกต แบบบันทึกนักเรียน วิธีพิเศษที่ใช้สืบสาวหาสาเหตุแห่งปัญหา ด้วยวิธีคิดแบบปัจจัยสัมพันธ์, วิธีคิดแบบสืบสวนตั้งคำถาม อันมาจากหลักโยนิโสมนสิการ (วิธีคิดแบบพุทธ) ทำให้พบว่าสาเหตุมาจาก 3 ด้าน คือ

วิทยากร และผู้ดำเนินรายการจากสถานีโทรทัศน์
เพื่อมวลมนุษยชาติ (For Mankind Television)

ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในกิจกรรม
เป็นอย่างดี

1. ครู

- ครูไม่มีเวลา ไม่มีเวลาเพราะต้องให้มีการแข่งขันทางวิชาการทุกวิชา คัดเด็กเก่งมาติว ละเอียดเด็กไม่เก่ง ต้องไปอบรมหลายๆ ครั้ง ต้องจัดกิจกรรมหลายชนิด ทำให้ขาดสอนหรือเวลาสอนน้อยลง
- ครูจำนวนน้อย
- ครูสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนจบมา
- ครูขาดความเอาใจใส่ในวิชาชีพ สาเหตุมาจากสุขภาพไม่ดี, ปัญหาครอบครัว, ขาดกำลังใจ, ครูไม่รู้ว่าปัญหาอยู่ที่จุดใด อะไรเป็นปัญหา และต้องแก้ที่จุดใดก่อน

2. ผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองขาดความเอาใจใส่ เพราะเคยชินกับวิธีการเลี้ยงดูแบบเดิม
- ไม่รู้ว่าจะเลี้ยงแบบไหน เพราะไม่มีใครบอก
- ขาดสติ ไม่มีความยับยั้งชั่งใจ
- ไม่รู้ว่าการกระทำของตนจะส่งผลอย่างไรต่อเด็ก
- ฐานะความเป็นอยู่ยากจน
- ผู้ปกครองอ่านหนังสือไม่ออก

3. เด็ก สาเหตุมาจากเด็กสมองไม่ดี สาเหตุมาจาก กรรมพันธุ์ และอาหารที่เกี่ยวข้องกัน

3.1 พฤติกรรมของเด็กต่อเรื่องอาหารเป็นอย่างไร

- เด็กรับประทานอาหารที่มีผงชูรสมากเกินไปทำให้ลิ้นปรับการรับรส และไม่
อยากทานอาหารที่มีประโยชน์ ซึ่งมันไม่อร่อย
- กินมากแต่ไม่ค่อยได้รับประโยชน์ เช่น ขนมขบเคี้ยว น้ำผลไม้ 25 %

3.2 ทำไมผู้ปกครองจึงนำอาหารที่ไม่มีประโยชน์ให้เด็กรับประทาน

- ไม่ทราบว่าอะไรให้ลูกทานดี
- ไม่สามารถห้ามปรามลูกได้

3.3 ช่วงเวลาที่สำคัญของเด็ก ถูกปล่อยให้ผ่านไปอย่างน่าเสียดาย

- ช่วงเวลาสำคัญของเด็ก คือ ช่วงที่สมองมีการเจริญเติบโตสูงสุด
อายุ 0-7 ปี โดยจะเติบโตมากที่สุดในช่วง 0-3 ปี แต่เด็กไม่ได้รับ
การกระตุ้นพัฒนาการเท่าที่ควร เพราะช่วงเวลาที่เด็กอยู่
โรงเรียน เด็กจะอยู่ชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด
(อายุ 4-7 ปี)

ด้วยเหตุนี้ในงานวิจัยระยะที่ 2 (1 พ.ค. 2554 – 30 ก.ย.54) นักวิจัยจึงจัดกิจกรรมอบรมเลี้ยงดู
เด็กตามวัยและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาขึ้นเป็นกิจกรรมแรก เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งนอกจากผู้ปกครองจะได้รับความรู้เรื่องการดูแลพัฒนาการเด็กแล้ว
ยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำน้ำข้าวกล้องงอกให้ลูกได้ดื่ม เพื่อบำรุงและฟื้นฟูเซลล์สมอง เนื่องจากมีสารกา
บามากกว่าข้าวกล้องธรรมดา 15 เท่า ผู้ปกครองยังได้ฝึกคิดค้นบวกตามแนวนีโอฮิวแมนนิส เพื่อให้มี
ความสุขในการดูแลลูก ก่อนกลับบ้านยังได้รับหนังสือนิทานไปทดลองอ่านให้ลูกฟัง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้
เด็กใฝ่รู้ใฝ่เรียนอีกด้วย

ทั้งหมดเป็นความตั้งใจดีของโรงเรียนที่ต้องการหากระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีส่วนร่วมตาม
เจตนารมณ์ของ อาจารย์ชาญวิทย์ ทองนาค ผู้อำนวยการโรงเรียนกุศลโง้งคงสวรรค์ ที่ว่า “อยากให้เกิด
ความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะการอ่าน” อันจะเป็นหนทางไปสู่การ
แก้ปัญหาอย่างยั่งยืนตลอดไป

ซึ่งในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ได้มีสื่อมวลชนจาก สถานีโทรทัศน์เพื่อมวลมนุษยชาติ (For Mankind
Television) ได้ให้ความสนใจประสานเข้ามาบันทึกเทปการจัดกิจกรรม เพื่อนำไปเผยแพร่ในรายการ
สุขภาพดีด้วยหลัก 8 อ. เวลา 06.00 น. – 07.00 น. ทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ และจันทร์

อาจารย์ชาญวิทย์ ทองนาค ผู้อำนวยการโรงเรียนนุกูลวงศ์ดงสวรรค์ อยากให้เกิดความร่วมมือระหว่างครู
และผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะการอ่าน

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
สุนันทา โรจน์เรืองโร

เก่ง ดี มีสุข ด้วยนโยบาย 3 อ. ของโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์
การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ ด้านการศึกษา[RDG53E0006]

จากสถานการณ์ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ในเด็กของนักเรียนทุกระดับการศึกษา อันนำไปสู่
 อื่นๆ ตามมาในหมู่บ้านชน เช่น ขับรถชิง ดิดเกม ยาเสพติด การพนัน ฯลฯ และยังมีแนวโน้มเพิ่มมาก
 ยิ่งขึ้น ซึ่งปัญหาต่างๆ เหล่านี้กระจายอยู่ทั่วทั้งประเทศ เช่นเดียวกับ โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ต.ท่า
 มะไฟหวาน อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่ตระหนักถึงปัญหานี้

จากการสำรวจนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 พบว่า มีนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ร้อยละ 30 และมี
 ร้อยละ 20 ในช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของนักเรียนนี้ส่งผล
 โดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสาระอื่น ๆ จนทำให้นักเรียนไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และไม่มีความสุขในการ
 เรียน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดโครงการวิจัย “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของ
 นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอ
 แก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ”ทุนวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น มี
 ผู้อำนวยการโรงเรียนฯ คือคุณชาญวิทย์ ทองนาค เป็นหัวหน้าโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันศึกษาปัจจัย เงื่อนไขของการ
 เรียนการสอนภาษาไทยและนำไปสู่การพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนการสอน โดยการมีส่วนร่วมของ
 ชุมชน

คุณครูจันทร์สุดา ดวงอุทา กำลังพาผู้ปกครองและเด็ก ๆ ร้องและทำท่าประกอบเพลงดังดอกไม้บาน

**ผู้ปกครองกำลังเลือกหนังสือนิทานที่จะนำไปอ่านให้ลูก
ผู้ปกครองร้องเพลงลมหายใจเข้า-ออกเป็นรอบที่ 2**

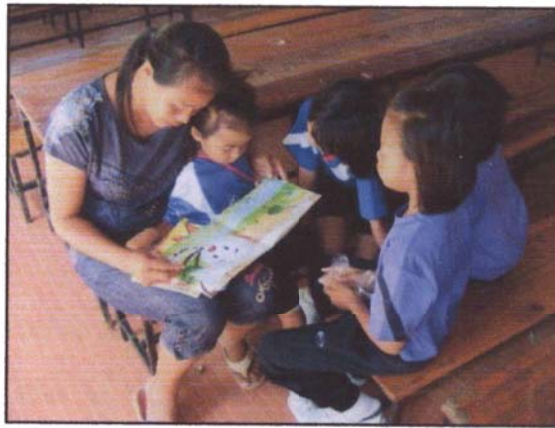
จากงานวิจัยพบความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน หลังจากกิจกรรมอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวัยและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ที่ทางโครงการวิจัยฯ ได้จัดขึ้นในวันที่ 29 พฤษภาคม 2554 โดยได้ให้ผู้ปกครองมารับหนังสือนิทานไปอ่านให้ลูกฟังตลอดจนได้รับคำแนะนำดีๆ เช่นการทำน้ำข้าวกลองงอกเพื่อบำรุงฟันพุเซลล์สมองเด็ก รวมไปถึงการดูแลอารมณ์ตัวเองในการเลี้ยงลูกด้วยหลักนีโอฮิวแมนนิส(คิดบวก)

“ถ้าเธอไม่ยอมให้แม่ดี ก็เอาหนังสือนิทานไปอ่านให้แม่ฟังสิ เราลองมาแล้ว” เด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แนะนำให้เพื่อนร่วมห้องเด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน ที่มักโดนผู้ปกครองตีเป็นประจำเพราะหนีเรียน”สัมผัสเสียงจ้ำจรรจาของเด็กๆ นี้ อยู่ในสายตาของคุณครูจันทร์สุดา ดวงอุทา คุณครูประจำชั้น ป.4 หนึ่งในนักวิจัยของโครงการนี้

“เด็กชายพิรวิทย์ โคตรนาลา นักเรียนป.4 เป็นเด็กแอลดีอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้หลังจากที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เขาจึงมีนิทานไปเปิดดูรูปภาพ (อ่านไม่ได้) จากที่ติดบุหรีก็เลิก หนีเรียนก็เข้าเรียนตลอดไม่เกร แม้ว่ายังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ส่วนหนึ่งมาจากการที่เพื่อนได้ช่วยเล่านิทานให้ฟัง...เริ่มเข้ากลุ่ม คุยกับกลุ่ม อยากอ่านบ้าง เพื่อนก็ให้การยอมรับ ...เพื่อนช่วยเพื่อนรู้สึกว่าการกิจกรรมนี้ได้ผล” คุณครูจันทร์สุดาเล่าถึงสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของตน

“เด็กรักการอ่านมากขึ้น ยังไม่ทันไรก็เอาหนังสือมาแลกเล่มใหม่ไปอ่าน” คุณครูจิตต์มณี โพธิ์จันทร์ อดีตครูประจำชั้นนักเรียนชั้นป.2 เล่าให้ฟังด้วยความดีใจ

คุณแม่ณงลักษณ์ ทวยค้อย ผู้ปกครองของ ด.ญ.ทักษิณา ทวยค้อย เล่าให้ฟังว่า “น้องปอจะชอบอ่านนิทานให้แม่ฟัง แม่จะคอยบอกว่าตรงนี้ต้องเว้นวรรค การหัดใช้คำควบกล้ำ... เขาชอบ...มีอะไรก็อ่านหมด เช่น หนังสือราชการ การอ่านดีขึ้นเยอะ แต่ก่อนชอบอ่านอยู่แล้วก็พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ 2 เดือนที่ผ่านมาใช้ง่ายกว่าเดิม รู้สึกดี ลูกชอบเรียน ชอบอ่าน”

คุณแม่นงลักษณ์ ทวยคอย กำลังอ่านหนังสือนิทานให้ลูกฟัง

คุณแม่เปรมกมล แสงบรรลือฤทธิ์ เล่าว่าลูกไม่ได้ดื่มน้ำนมแม่ แต่ความจำดีมาก

คุณแม่เปรมกมล แสงบรรลือฤทธิ์ คุณแม่น้องเดือนแก้ว เล่าให้ฟังว่าลูกมีความจำดีมาก “แม่อ่านป๊อป แม่หยุด ที่แม่อ่านเมื่อก็ น้องเดือนแก้วก็เริ่มจำได้แล้ว (คุณครูบอกว่าน้องเดือนแก้วจำนิทานเป็นเล่มๆ ได้ภายในเวลาไม่นาน ทั้งๆ ที่ไม่ได้ดื่มนมแม่ แต่ได้ดื่มน้ำนมข้าวกล้องงอกในช่วงวิจัย) เมื่อหันไปถามน้องเดือนแก้วถึงเคล็ดลับ “หนูกินน้ำข้าวกล้องงอกที่คุณครูทำให้ดื่มวันละ 2 แก้วค่ะ”

**ข้าว 3 สายพันธุ์สำหรับการทำน้ำข้าวกล้องงอก ที่คุณครูวงเดือน พรหมจรรย์
ร.ร.บ้านกุดโง้งคงสวรรค์ทำให้เด็ก ๆ ดื่ม**

นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอนของครูก็มีผลต่อนักเรียนอย่างมากเช่นกัน จากการที่คุณครูหรือนักวิจัยเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กตามวัย ของโครงการวิจัยนี้ พบว่า “คุณครูหลายท่านรู้จักเด็กมากขึ้น รู้ใจเขาใจเรา ไม่ดุเด็ก ทำให้เด็กกล้าเข้าใกล้ครู รักครูมากขึ้น” เป็นคำบอกเล่าจากคุณครูจันทร์สุดาที่สังเกตเห็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ผลจากงานวิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียนฯ คุณชาญวิทย์ ทองนาค จึงได้กำหนดนโยบาย 3 อ. มาใช้กับโรงเรียน ได้แก่

- อ. ที่ 1 ได้แก่ อาหาร คือน้ำข้าวกลองงอก ช่วยทำให้ความจำดี ผ่อนคลายความวิตกกังวล
- อ. ที่ 2 ได้แก่ อารมณ์ คือ การใช้คำพูดด้านบวกกับนักเรียนและการมีสติ สมาธิ ปัญญา
- อ. ที่ 3 ได้แก่ อ่านหนังสือ คือครูและผู้ปกครองจะช่วยกันอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอโรงเรียนแจกหนังสือนิทานให้ผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังหรือให้ลูกอ่านให้ผู้ปกครองฟัง

คณะนักวิจัยโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์

นโยบาย 3 อ. นี้ เป็นแนวคิดรวบยอด อันเกิดมาจากการวิจัย เป็นแนวทางที่ทำให้เด็กทั้งเก่ง ดี มีสุข ได้จริง ๆ ไม่เพียงช่วยแก้ปัญหาเรื่องการอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่ยังช่วยทำให้สิ่งดีๆ เกิดขึ้นในครอบครัว สายใยรักระหว่างผู้ปกครองและเด็กกลับคืนมามีส่วนช่วยคลี่คลายปัญหาที่ยากเย็น เช่น เด็กติดบุหรี่ยาเสพติด หนีเรียนเป็นการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์ดี ๆ ให้กับสังคมต่อไป

ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
ศูนย์ทอไร

ความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง แนวทางแก้ไขปัญหาลูกอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ ด้านการศึกษา [RDG53E0006]

“เด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว อาศัยอยู่กับยาย ที่บ้านเลขที่ 116 หมู่ 8 บ้านใหม่ไทยเจริญ ตำบลท่ามะไฟหวาน อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ เป็นบุตรคนที่ 1 มีน้องสาว 1 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน เพื่อนสนิทของเด็กชายกุลเดช มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ซึ่งสังเกตได้จากการหนีเรียน ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ส่งการบ้าน เมื่ออยู่ที่บ้านไม่ช่วยทำงานบ้าน จนเป็นเหตุให้คุณยายว่ากล่าวตักเตือน ทำโทษ จนเป็นเหตุให้ต้องทะเลาะกันเป็นประจำ

เด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว จึงแนะนำให้เพื่อนสนิทของตน (เด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน) นำหนังสือนิทาน หรือหนังสือเรียนไปอ่านให้คุณยายฟัง “อ่านหนังสือนิทาน หรือนำหนังสือเรียนไปอ่านให้คุณยายฟังตอนเย็นสิ แล้วยายจะได้ไม่ตีเธอ” “เอาเรื่องสั้น ๆ ที่มีรูปภาพเยอะนะ เราทำมาแล้ว”

ในภาคเรียนที่ 2 เด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน ย้ายติดตามผู้ปกครองไปเรียนที่กรุงเทพมหานคร ครูที่ปรึกษาสอบถามเด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว เกี่ยวกับความเป็นไประหว่างเด็กชายรติพงษ์ จำนงสิน กับคุณยายของเขา ปรากฏว่าความสัมพันธ์ของทั้งสองคนดีขึ้น

ส่วนตัวของเด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว เองก็ได้ให้นิทานหรือหนังสือเรียนไปอ่านให้คุณยายฟังที่บ้านเป็นประจำ เด็กชายกุลเดชเล่าว่า “ผมคิดว่าผมอ่านหนังสือได้ดีขึ้นอ่านได้คล่องขึ้น เพราะผมอ่านเป็นประจำ เมื่ออ่านหนังสือเป็นประจำแล้ว ผมเข้าใจเรื่องที่ผมอ่านได้มากและดีขึ้น คุณยายของผมมีความภาคภูมิใจในตัวผมครับ”

ความรู้สึกรักของเด็กชายกุลเดช เพชรตะกั่ว ต่อกิจกรรมต่างๆ ของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

- น้ำข้าวกล้อง น้ำข้าวกล้องอร่อยดีครับ อยากดื่มอีก อยากได้ดื่มเป็นประจำ
- อารมณ์ของครูผู้สอนประจำชั้น ครูประจำชั้นอารมณ์ดีครับ พาเล่นสนุก แต่ครูระเบียบจัดมาก ทำให้ผมตั้งใจเรียนมากกว่าเดิม ผมกลัวครูมาก แต่ไม่ได้เกลียดครู เวลาที่ผมอ่านนิทานให้ครูฟัง ครูถอดผมด้วย ผมรักคุณครูมากครับ
- อ่านนิทาน ผมอยากให้ครูซื้อนิทานใหม่ ๆ มาแจกอีก ผมและเพื่อน ๆ ชอบอ่านนิทาน”

นี่คือบันทึกของคุณครูจันทร์สุดา ดวงอุทา ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ถึงผลการวิจัยโครงการ “ศึกษารูปแบบกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ ตำบลท่ามะไฟหวาน อำเภอแก่งคร้อ

จังหวัดชัยภูมิ" ได้ทดลองแก้ปัญหาอย่างมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ตั้งแต่วันที่ 1 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 - 30 กันยายน 2554 โดยมีนายชาญวิทย์ ทองนาคผู้อำนวยการโรงเรียนฯ เป็นหัวหน้าโครงการ จากสภาพปัญหาในปี 2552 ที่เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ถึงร้อยละ 30.12 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขของการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนช่วงชั้นที่ 1

กระบวนการคือ ด้านกาย ครูจะทำน้ำข้าวกลัองงอกให้เด็กรับประทานเกือบทุกวันเพื่อซ่อมแซมเซลล์สมองเด็ก ด้านจิตใจ ครูสัมผัสเด็ก ยิ้มบ่อยขึ้น พูดคุยกับเด็กมากขึ้น ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ด้านฝึกทักษะการอ่าน ให้กับผู้ปกครองร่วมมืออ่านให้ลูกฟังที่บ้านทุกวันอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ผู้ปกครองที่อ่านหนังสือไม่ได้ เด็กจะเป็นคนอ่านให้ผู้ปกครองฟัง

ผลของการทดลองเพียง 2 เดือน ทำให้ทราบว่าเด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ได้ แตกต่างจากเมื่อก่อนที่แม้แต่หาประเด็นยังไม่เจอ เข้ากลุ่มกันด้วยหนังสือนิทาน ผลัดกันฟังและผลัดกันเล่า คุยกันเรื่องนิทาน ด้านจิตใจ เด็กเชื่อฟังมากขึ้น มีอารมณ์ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น สนใจการเรียนมากขึ้น เด็กรู้จักมุ่งหมายในการเรียน เลิกบุหรืได้ ไม่หนีเรียน ด้านผู้ปกครองใส่ใจลูกมากขึ้น มารับมาส่งตามหากการบ้าน ถาถามหาหนังสือนิทาน เอาใจใส่ต่อลูกมากขึ้น ปัญหาที่ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยเด็ก ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ด้านครูมีความใส่ใจต่อการสอนมากขึ้น รู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพครู ปรับเปลี่ยนอารมณ์ของตัวเองส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างครูนักเรียน ภาพรวมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ดีขึ้นมาก (ชาญวิทย์ ทองนาค : 2555)

สำหรับเด็กกลุ่มที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวน 29 คน ก่อนการทดลองให้เด็กอ่านคำพื้นฐานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 จำนวน 100 คำ เด็กได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไปมีเพียง 1 คนเท่านั้น คิดเป็น 3.45 เปอร์เซ็นต์ของเด็กทั้งหมด แต่หลังการทดลองพบว่าเด็กที่ได้คะแนน 50 คะแนนขึ้นไปมีเพิ่มเป็น 8 คน คิดเป็น 27.59 เปอร์เซ็นต์ของเด็กทั้งหมด

แต่สำหรับเด็กที่อ่านออกเขียนได้อยู่แล้ว จำนวน 68 คน มีการอ่านที่ดีขึ้นทั้งหมด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ การวิจัยนี้อาจเท่ากับเป็นการเติมเชื้อไฟให้พวกเขาทะยานไปอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

จากการที่เด็กมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี เท่ากับเป็นการเติมกำลังใจให้กับครูผู้สอนได้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในวิชาชีพ และได้เห็นช่องทางที่อาจเคยรู้สึกมีดมน จากเดิมที่สภาพการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในช่วงชั้นที่ 1 ของเด็กนักเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์ตั้งแต่ปี 2517-2552 มีแนวโน้มคงที่อยู่ระหว่าง 60-70 เปอร์เซ็นต์ แต่ผลจากงานวิจัยทำให้ครูมีความกระตือรือร้น แสวงหาวิธีการสอนที่จะทำให้เด็กอ่านเขียนเรียนเข้าใจ เข้าถึงเด็กได้มากขึ้นกว่าเดิม ทำให้ปี 2554 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลการอ่านเขียนที่น่าพอใจถึง 79 เปอร์เซ็นต์ (แสง คุ่มคง : 2555)

จากการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนบ้านกุดโง้งดงสวรรค์เป็นกรณีศึกษาพบว่า ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ตั้งแต่โรงเรียนไม่มีอะไรเลยจนถึงมีพร้อมทุกอย่าง สภาพการอ่านออกเขียนได้อยู่ที่ประมาณร้อยละ 60-70 ข้อมูลแบบนี้อาจพูดได้อีกอย่างว่าอีกส่วนหนึ่งของเปอร์เซ็นต์ที่ขาดหายไป น่าจะเดิมมาจากทาง

บ้าน เพราะจากการที่นักวิจัยออกสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ปกครองตามบ้านพบว่า กลุ่มเด็กที่ผลการเรียนไม่ดี มาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองปล่อยปละละเลยหรือไม่ค่อยให้ความสนใจใส่ตามที่เด็กควรจะได้รับหรือบางครั้งตามใจเกินไปก็มี

แม้ว่าปัญหาสำคัญของผู้ปกครองในพื้นที่จะมีฐานะยากจน แต่ความยากจนไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการฝึกฝนให้ลูกหลานเป็นคนดีและเรียนหนังสือดี ดังที่ได้ประจักษ์แล้วจากงานวิจัยชิ้นนี้ แต่เป็นเพราะยากจนแล้วยังไม่รู้ปัญหา ยังไม่เข้าใจทางออก และยังไม่ได้รับโอกาสที่จะเข้าถึงปัญหา สาเหตุและทางแก้ไขต่างหาก เป็นปัญหาสำคัญของผู้ปกครองในยุคสมัยนี้

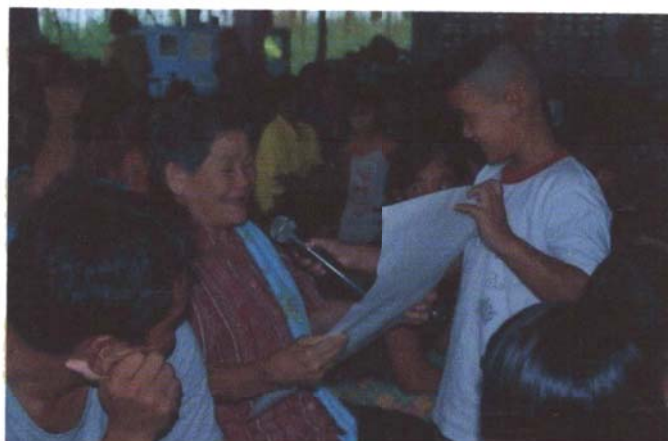
ดังนั้นแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ รวมไปถึงปัญหาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองนั้น ภารกิจอีกประการที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา นอกจากจะเอื้อให้ครูได้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่แล้ว ยังควรเป็นนักจัดกระบวนการให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพปัญหา สาเหตุ มีส่วนร่วมในการแก้ไขอย่างมีความหวังร่วมกัน ไม่ใช่การไปตำหนิต่อว่าผู้ปกครอง แต่เป็นการให้แนวทางในการพัฒนาอารมณ์ของตนเองให้มีความสุขมากขึ้น ให้ผู้ปกครองมีความรู้ มีวิธีการเลี้ยงดูพัฒนาการเด็กตามวัยมากขึ้น ซึ่งควรเป็นส่วนหนึ่งในแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ อันเป็นปัญหาสำคัญของชาติด้วย

เด็ก ๆ ชอบดื่มน้ำข้าวกลองงอก

ผู้ปกครองนั่งสมาธิตามแนวฮีโอฮิวแมนนิส ช่วยในทำให้จิตใจสงบและคิดเชิงบวก

เด็ก ๆ พาคูณยายช่วยกันเล่านิทานจากภาพ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 นักเล่านิทานตัวน้อย

นักวิจัยและประชาชนที่สนใจร่วมประชุมถอดบทเรียนหลังการทำงาน

สุนันทา โรจน์เรืองโร
ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
27 กุมภาพันธ์ 2555

กิจกรรมการเลี้ยงดูและเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญา

คุณบัณฑิต จิตอาสากันที่เก็บให้กับรายการ
โทรทัศน์ของ FMTV

หัวหน้าโครงการทำความเข้าใจวัตถุประสงค์
การจัดกิจกรรมให้กับผู้ปกครอง

คุณหมอฟ้ารักษ์ ทิพยธรรมและ
อาจารย์กรองทอง รัตนจันทร์
วิทยากรสอนทำน้ำข้าวกล้องงอก
และการดูแลเด็กแนวนี้โอฮิวแมนนิส

การทำน้ำนมข้าวกล้องงอก

ข้าวกล้อง 3 สี สำหรับทำข้าวกล้องงอก

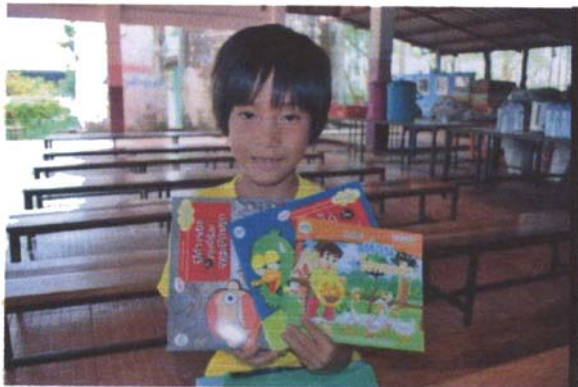
การนั่งสมาธิแนวนี้โอฮิวแมนนิส

น้ำข้าวกล้องงอกอร่อยดีที่หนึ่งเลย

ข้าวกล้องงอกหมดก่อนใคร

ได้นิทานไปให้ผู้ปกครองอ่านให้ฟังด้วยค่ะ

แม่ใหญ่ช่วยผมเล่างานหน่อยครับ

กิจกรรมการอบรมครูเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กตามวัย

ป้ายการอบรมที่จัดทำขึ้นเป็นพิเศษ

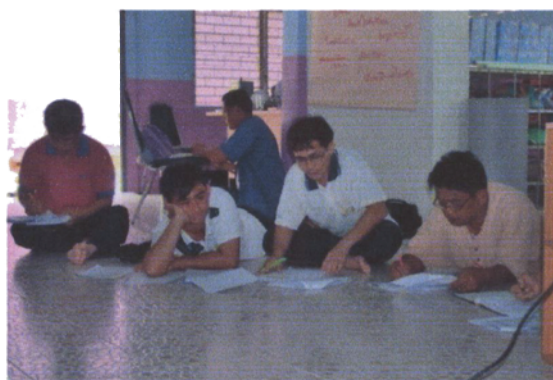
คุณครูเปลี่ยนมาเป็นนักเรียน

อาจารย์สายชล สิงห์สุวรรณ ระดับชำนาญการ มาเป็นวิทยากร

วิทยากรให้ทำกิจกรรมผู้นำสี่ทิศ

ทำแบบฝึกวัดไอคิวเพื่อนำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน

กิจกรรมสรุปผลการวิจัย

เด็กนักเรียนร่วมสรุปผลการวิจัย

นักเล่านิทานของช่วงชั้นที่ 1

นักเล่านิทานของช่วงชั้นที่ 3

ผู้ปกครองเข้าร่วมการสรุปผลด้วย

ผู้ปกครองเล่าความเปลี่ยนแปลงของลูกหลาน

กิจกรรมที่หนูชอบมากที่สุดคือฟังนิทานจากแม่

ผมเอานิทานไปอ่านให้พ่อแม่ฟัง พ่อแม่ก็เลิกตีผม

ถอดบทเรียนหลังการจัดกิจกรรม

การทำน้ำข้าวกล้องงอก

เตรียมอุปกรณ์

1. กระชอนที่มีลักษณะเป็นขาม
2. กะละมัง
3. เครื่องปั่นน้ำผลไม้
4. ผ้าขาวบาง
5. น้ำตาล

เตรียมข้าวกล้อง

1. ข้าวกล้อง 3 สี (3 สายพันธุ์) สีดำ (ข้าวหอมนิล) สีแดง (ข้าวหอมมะลิแดง) สีขาว (ข้าวหอมมะลิขาว) หากมีทั้งพันธุ์ข้าวเหนียวและข้าวเจ้าควรเพาะปนด้วยยิ่งดี ประมาณ 1 กระป๋องตวงข้าวหมายเหตุ ข้าวกล้องทั้งหมดควรเป็นข้าวกล้องอายุไม่เกิน 1 ปี และเพิ่งขัดสีใหม่ไม่เกิน 1-3 เดือน (หากเก็บในที่สุญญากาศจะทำให้ช่วงเวลาการงอกยาวนานได้ถึง 3 เดือน เลยจากนี้ไปแล้ว ข้าวกล้องจะไม่งอก แต่สามารถหุงรับประทานตามปกติได้)
2. นำข้าวกล้องทั้งหมดแช่น้ำ 12 ชั่วโมง
3. นำข้าวกล้องขึ้นใส่กระชอนที่มีลักษณะเป็นขาม ล้างให้สะอาด ตั้งไว้ให้สะเด็ดน้ำ หากกะละมังครอบไว้อย่างแน่นทึบ ทิ้งไว้ 12 ชั่วโมง (บางสูตรแช่ 4 ชั่วโมง เอาออกมาล้างและสะเด็ดน้ำให้หมาด บ่มใส่ภาชนะปิดเป็นเวลา 6 ชั่วโมง นำไปล้างน้ำอีกครั้งพร้อมทั้งสะเด็ดน้ำให้หมาด บ่มในภาชนะปิดอีก 14 ชั่วโมง ข้าวจะเริ่มมีตุ่มงอกออกมา)
4. ล้างข้าวกล้องที่งอกแล้วให้สะอาด

การทำน้ำข้าวกล้องงอก

1. นำมาปั่นในเครื่องปั่นน้ำผลไม้ ใส่ข้าว 1 ถ้วยต่อน้ำ น้ำ 3-4 ถ้วย
2. กรองด้วยผ้าขาวบาง
3. นำมาปั่นรอบที่ 2 ในเครื่องปั่นน้ำผลไม้ ใส่ข้าว 1 ถ้วยต่อน้ำ น้ำ 3-4 ถ้วย กรองด้วยผ้าขาวบาง
4. นำน้ำข้าวกล้องงอกขึ้นตั้งไฟ คนตลอดเวลา น้ำข้าวกล้องงอกจะเหนียวเล็กน้อย เมื่อเดือดแล้วปรุงรสด้วยน้ำตาล เกลือตามใจชอบ หรือจะแต่งรสและกลิ่นด้วยใบเตย (ใส่ตอนต้ม) หรือผงโกโก้ หรือกลิ่นมะลิก็ได้ หรือหากจะแต่งกลิ่นด้วยน้ำมันมะพร้าวทิบเย็น 1 ช้อนชาจะช่วยให้กลิ่นหอมกรุ่น น่าดื่มยิ่งขึ้น
5. หากข้าวสามารถนำไปทำเป็นโจ๊กข้าวกล้องงอกได้